

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljske izdaje
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 5 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopis se ne vračajo, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Vojna nevarnost na Daljnem vzhodu

Obmejni spopadi na kitajsko-ruski meji postajajo vedno bolj pogosti in skoraj bodo že običaj. Zlasti razni protisovjetski ruski oddelki se trudijo, da bi ustvarili tako stanje. Njihov račun je pri tem jasen in enostaven. Zapletiti bi hoteli sovjetsko Rusijo v težavno vojno in nato s propagando in vojnimi pohodi zlomiti sovjetsko oblast.

So pa tu še mnogo bolj veljavni elementi, ki bi hoteli vojni zapletljaj na Daljnem vzhodu. Carske investicije v nekdanjo čisto zapuščen Mandžuriji so to deželo zelo dvignile in danes predstavlja zelo zaželen plen. Nova delitev Mandžurije s primernimi in dobro zaokroženimi korekturami na korist carstva vzhajajočega solnca, bi bila na vsak način zaželjena.

Toda tudi sovjeti sami bi imeli mnogo vzrokov, da bi z vojno srečo skušali popraviti svojo pozicijo na Daljnem vzhodu. Ze Trocki je jasno povedal, da je doživela sovjetska politika na Kitajskem popoln polom. Hoteli so vloviti kitajski nacionalistični veter v svoja jadra, dosegli pa so baš obratno in jih je kitajski nacionalistični vihar vrgel popolnoma ob tla. Če bi ta polom škodoval samo ruski državi in njenemu ugledu, potem se sovjetski mogotci za ta polom ne bi mnogo zmenili. Vsaj so v znani pogodbi s Kitajsko gladko žrtvovali vse ruske interese, samo da so mogli med Kitajci malo poagitrirati s svojim internacionalizmom in svojo ljubeznijo do azijskih narodov. V tem pa je ravno vsa teža sovjetskega poraza na Kitajskem, da je ta kompromitiral na Kitajskem komunistično idejo. Azija ima čisto svojo logiko in po tej logiki merijo ljudje pravilnost ideje predvsem po moči, ki jo imajo njeni predstavitelji. Za idejo, ki nima nobene realne sile, ni v Aziji nobenih pravih tal, ker tu so običaji kruti in programatične diskusije se končujejo tudi z obglavljenjem. Baš kitajski boljševiki so to kruto občutili. Ravnali so se po povelju Moskve, ta pa je proslavljala Čangkajšeka še takrat, ko je Čangkajšek že ukazal postreljati in pobesiti kitajske komunistične delavce, kakor je to Trocki razkril v svoji knjigi.

Polom sovjetske kitajske politike je bil torej prav vsestranski in zato imajo sovjeti ves vzrok, da slabe utise tega poloma popravijo. To še zlasti vsled tega, ker je polom na Kitajskem globoko uplival tudi na vse druge azijske narode. Ko so ti videli, da se plačuje pripadnost k sovjetom samo z življenjem, so se njih simpatije do novih odrešiteljev podjarmljenih azijskih narodov zelo ohladile. Eno osnovnih načel vse sovjetske politike pa je, da morajo veljati sovjeti kot pravi rešitelji azijskih narodov. Samo na ta način morejo sovjeti voditi svoj boj proti Angliji in kapitalističnemu svetu.

Brez podpore azijskih narodov se mora svetovna revolucija končno veljavno sesuti v prah, ko je to usodo v evropskih državah že doživela.

Sovjeti morajo zato svoj prestiž popraviti in s srečno vojno bi ga sigurno mahoma popravili. Kakšen uspeh, da bi mesto peterbojne kitajske nacionalne zastave zaplapolala v Nankingu rdeča zastava svetovne revolucije! V resnici uspeh, vreden vojne!

In vendar sovjeti ne bodo poskusili tega uspeha in bodo rajše v modri previdnosti resignirali na vse vojne uspehe, pa čeprav je skoraj gotovo, da ne bi imela sov. vojska z neorganizirano kitajsko težkega posla. Kljub temu pa se sovjeti ne bodo odločili za vojno. Ne sicer zato, ker bi jim bilo žal za nedolžno prelito kri narodov, ker je pač več ko znano, da so sovjeti v prelivanju krvi zelo brezobzirni. Niti mnogo močnejši argument, da bi namreč imeli Japonci glavni in najbrže edini dobiček vojne, da bi se pravzaprav sovjeti topli le za japonski račun, ni odločilen.

Od navdušenja za vojno je sovjete docela ohladilo čisto drugo spoznanje. Vojna s Kitajsko bi znatno dvignila ruski nacionalizem, ki ga pa sovjeti v svoji deželi z isto gorečnostjo uničujejo, kakor ga med azijskimi narodi razširjajo. A vojna, zlasti pa še uspešna vojna, bi silno dvignila popularnost vojske in zmagovitih generalov, od katerih je še vedno precejšen del iz nekdane carske vojske. Če vse, pa vsaj tega sovjeti nikdar ne bodo pozabili, da je zaključil francosko revolucijo Napoleon. In to je za Stalina in njegovo kliko odločilen vzrok, da je in ostane proti vojni. Itak ima že proti sebi velik del intelektualcev od komunistične stranke, nezadovoljstvo ljudstva pa je tudi vedno večje, sedaj naj se še pojavijo zmagoviti oficirji na čelu dobro organizirane vojske. Kje je jamstvo, da ti lepega dne ne zapode sovjetske mogotce tja, od koder so prišli.

Zato sovjeti ne morejo in ne smejo tvegati

Danes občni zbor Agrarne banke

700 milijonov podpisanih — Velika udeležba združnih organizacij na občnem zboru

Belgrad, 14. avg. (Tel. »Slov.«) Komisar privilegirane agrarne banke je danes sporočil, da znaša končna vrednost delnic vpisanih v banko 700 milijonov dinarjev. To bo osnovna glavica privilegirane agrarne banke. V pravosodnem in kmetijskem ministrstvu se je vršila končna konferenca, katere se je udeležil tudi komisar banke Djurić in predsednik upravne odbora dr. Marković. Izvršene so vse priprave za jutrajšnji ustanovni občni zbor.

Ker bo poslovanje privilegirane agrarne banke tesno zvezano tudi z delom združništva za pomoč kmetijstvu, se je združništvo v velikem številu odzvalo vabilu za občni zbor in so zastopniki posameznih združnih združnih zvez prišli že danes v Belgrad, kjer so imeli v prostorih glavne združne zveze predkonferenco z ozirom na jutrajšnji občni zbor. Šlo je predvsem za zastopstvo združ v upravnem svetu. Zastopane so vse združne zveze iz cele države in se je tudi opazilo, da je slovensko združništvo nastopalo popolnoma enotno. V vseh ozirih se je med zastopniki

združništva glede jutrajšnjega občnega zbora doseglo popolno soglasje.

Kakor zvemo, je gotovo, da bo zagrebška osrednja združna zveza, kakor tudi zveza srbskih zemljoradniških združ dobila svoje ga zastopnika v upravnem odboru. Združništvo je svoječasno potom glavne združne zveze prijavilo svoje kandidate za upravni odbor. Istotako je pa tudi kmetijsko ministrstvo prijavilo svoje kandidate v imenu združništva. Vlada ima v smislu zakona pravico imenovati osem upravnih svetnikov, vključno predsednika, dočim jih sedem voli ustanovni občni zbor. Katere kandidate bo vlada imenovala, še ni znano. Javljeno je, da bo vlada te svoje zastopnike javila jutri pri otvoritvi občnega zbora. Če bo združništvo s temi, od vlade imenovanimi kandidati dovolj zastopano, zastopniki združništva ne bodo predložili svojih kandidatov, v nasprotnem slučaju pa bodo jutri po objavi vladnih kandidatov sklepali o korakih, ki jih je treba podvzeti, da bi bilo združništvo primerno zastopano v upravnem odboru.

Minister Frangeš o PAB

Belgrad, 14. avg. (Avala.) Kmetijski minister dr. Frangeš je dal danes o privilegirani agrarni banki sledečo izjavo: Na vprašanje, kako je končal rezultat vpisa delnic PAB, je dr. Frangeš poudaril, da je zadovoljen z uspehom velikega dela, na katerem je tudi sam sodeloval. Uspeh vpisa je prekoračil vsako pričakovanje in je zadovoljiv ter velik. Po zakonu o privilegirani agrarni banki od 16. aprila št. 8 je predviden začetni kapital 300 milj. Din. Po zaključnem roku za vpis delnic do 15. julija je bilo vpisanih za 682 milijonov Din. To je na vsak način uspeh, ki se mora v prvi vrsti pripisati temu, da je sam Nj. Vel. kralj dal iniciativo za osnivanje te banke ter je narod v popolnem razumevanju te iniciative s požrtvovalnostjo cenil veliko brigo in ljubezen, ki jo je Nj. Vel. kralj s tem pokazal napram kmetiskemu narodu. Podčrtati je tudi to, da je ta uspeh izraz splošnega spoznanja, da je kmet in njegovo blagostanje izvor blagostanja za vsa država, ker so vsi stanovi in vsi krogi podprli akcijo po svoji najboljši zmožnosti, da doprinesejo svoj delež za ustvaritev kapitala te nove banke. Ne da se oporekati, da se mora v tem uspehu videti tudi znak neomajnega zaupanja naroda v današnji red in njegove dobre namene za narodno dobrobit.

Utegnil bi kdo reči, da ima država sama kot taka velik delež pri ustvarjanju kapitala, toda stvarno ni tako, ker celotni delež države znaša po zakonu 120 milijonov Din. Razen tega so vpisale razredna loterija, Narodna banka, poštna hranilnica, Drž. hipotekarna banka in monopolska uprava skupaj nekaj preko 100 milijonov Din. Ako se k temu prišteje še vpis nekaterih podjetij, ki stoje v ozkih zvezah z vlado, pa tudi od uradništva vpisane delnice, sledi iz tega, da znaša vrednost delnic, ki jih je vpisala država, okrog četrte milijarde Din. Vso ostalo glavico so vplačale banke, trgovci, v največji meri pa kmetje in njihova društva, torej krogi, ki so po svoji lastni oceni dali izraza želji, da pomagajo ustvariti PAB. Zaupajoč toliko glavico tej novi ustanovi, so vsi ti krogi dali istočasno tudi izraz mišljenja in razpoloženja, s katerim je naš režim lahko zadovoljen.

Danes poleti 'Zeppelin' okoli sveta

Friedrichshafen, 14. avg. (Tel. »Slov.«) Dr. Eckener bo sam vodil zrakoplov »Zeppelin« na potu okoli sveta samo do Lakehursta in bo potem ostal v Ameriki, da bo sklepal pogodbe za ustanovitev nove zrakoplovne linije. Start za polet okoli sveta je določen na četrtek zjutraj ob 5 ali ob 5.30.

Friedrichshafen, 14. avg. (Tel. »Slov.«) Dr. Eckener hoče pri poletu okoli sveta pluti

nobene vojne, zato jo tudi nočejo, ker gre za osebni blagor sovjetskih mogotcev. Ta pa je tudi v komunistični Rusiji prvi zakon. In zato na Daljnem vzhodu ne bo vojne in zato bodo obmejni spopadi ostali le interesantne vesti za časopisje.

Na vprašanje, kako bo sestavljen upravni in nadzorstveni odbor, je minister odgovoril: To je vprašanje, ki se bo rešilo na jutrajšnjem občnem zboru. Vsekakor se dela na to, da pridejo v oba odbora ljudje, ki so splošno znani kot vestni in pošteni zadržarji ter dobri poznavalci kreditnih ustanov ali potreb našega kmeta, ali bankarstva ali ostalih problemov, ki so v zvezi s kmetijskimi krediti.

Na vprašanje, s kakimi posli se bo banka v prvi vrsti bavila, se je glasil odgovor: Največji nedostatek za naš kmetijski živelj je bil do sedaj v tem, da je bil kmet prepogosto izročen oderuhom, poedincem, kakor tudi malim bančnim zavodom. Rešiti kmeta iz rok teh ljudi, ljudi brez duše in vesti, bo prva, najglavnejša naloga nove banke. PAB lahko reši to vprašanje s previdnim postopanjem, da ne bodo zahteve po bančnih sredstvih iste banke postale nepravilne. Današnja organizacija združništva nudi zelo široko možnost in izvrstno kontrolo ter zdravo podlago za delo v tem smislu. Obilna sredstva banke bodo dovoljevala delo v sorazmerno velikem obsegu v tem smislu, da se bo to delo v doglednem času že zelo živo občutilo v našem kmečkem življenju. Poleg tega se bo banka lahko bavila tudi z izdajanjem kratko in srednjeročnih kreditov, in bo po možnosti dajala tudi hipotekarne kredite. V tem pogledu bo velike koristi projektirani zakon o zaznambi v zemljiško knjigo, po katerem zakonu se bo kmet lahko okoristil s svojo nepremično imovino kot podlago za osebne in druge kratkoročne kredite.

Končno je dr. Frangeš dejal: Takoj po ustanovnem občnem zboru se bo sestal novizvoljeni upravni odbor k seji ter se bo izdelal po zakonu predvideni pravilnik za poslovanje banke, določila se bo obrestna mera za razne vrste kreditov, preciziralo se bo, s kakšnimi bančnimi posli se bo banka bavila ter se bodo izdali ostali potrebni predpisi. Takoj bodo razpisana mesta bančnih uradnikov ter se bo po preteku roka postavil kader bančnih uradnikov ter najdalje v teku treh do štirih tednov bo banka začela poslovati.

nad Berlinom, potem pa preko poljskega koridorja, Gdanskega, Königsberga in pri Min-sku preleteti rusko mejo. Ni še gotovo, ali bo letel nad Moskvu. Nato bo letel v smeri proti srednjemu Uralu in šele pri Omsku se bo dr. Eckener odločil, ali bo letel nad severno Sibirijo in Sahalinom v Tokio, ali pa preko Mandžurije. Dr. Eckener računa, da bo dospel v Tokio v terek prihodnjega tedna. Zrakoplov ima s seboj goriva za 120 do 150 ur, kakor bodo pač vremenske razmere. Dr. Eckener smatra pot do Tokija za najtežavnejši del poleta, ker so zemljepisne karte severne Sibirije zelo nepopolne. Smatra, da bo v Sibiriji 12 do 14 ur brez vsake brezžične zveze. Pot preko Tihega oceana smatra za bolj enostavno in hoče leteti po severni progji.

Amnestija

Belgrad, 14. avg. (Tel. »Slov.«) Danes je izšel kraljevi ukaz o amnestiji o priliki krsta tretjega kraljeviča. Amnestija se nanaša na politične in druge zločine.

Kočevska gimnazija — ukinjena

Belgrad, 14. avg. (Tel. »Slov.«) Pri redukciji gimnazij je prišla v poštev tudi gimnazija v Kočevju in je s tem samostojna popolna kočevska gimnazija za letošnje leto ukinjena. V ministrstvu so došli predlogi od vseh prosvetnih nadzornikov ter je verjetno, da bo do 25. t. m. končana nastavitve, razvrstitve in pre-mestitve učnih moči.

Trošarina na pivo se spremeni

Belgrad, 14. avg. (Tel. »Slov.«) 1. septembra se bo izmenjal sistem trošarine na pivo. Finančno ministrstvo je dokončalo zadnje priprave, da se bo lahko 1. septembra pristopilo k uvajanju novega sistema davkov na pivo. Kakor je znano, je bil do sedaj v celi državi za pobiranje trošarine na pivo v veljavi ameriškani sistem, ki obstoji v tem, da se pobira trošarina, ko pivo zapusti pivovarno. S 1. septembrom se vrne na takozvani avstro-ogrski sistem, po katerem se trošarina na pivo plačuje kot produkcijski davek od polfabrikata. Dokler ne bo država nabavila kontrolnih merskih aparatov, ki so po tem sistemu nujno potrebni, se bo trošarina pobirala od količine piva, izmerjenega v hladilniku.

Katoliški dan v Ivaničgradu

Ivaničgrad, 14. avg. (Tel. Slov.) V nedeljo, 18. t. m. se vrši v Ivaničgradu katoliški dan, ki ga bodo priredile razne tamošnje organizacije katoliške akcije. Nad 30 župnij bo poslalo udeležence v procesijah. Pri tej priliki bodo tudi slovesno blagoslovili orlovsko zastavo. Pokroviteljstvo katoliškega dneva je prevzel sam zagrebški nadškof dr. Bauer, ki se bo mudil te dni v Ivaničgradu. Občinski odbor je izvolil nadškofa dr. Bauerja za svojega častnega meščana ter bo nadškofu pri tej priliki izročil diplomu častnega meščanstva. Ob priliki te proslave se bo vršila tudi velika razstava katoliškega tiska in narodnih ročnih del.

Pred kongresom UJU

Zagreb, 14. avg. (Tel. »Slov.«) Udeleženci jugoslovanskega učiteljskega kongresa, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, od 15. do 18. t. m., so že pričeli prihajati v velikem številu v Zagreb. Zagrebško poverništvo UJU je izdalo proglas, v katerem se zopet javlja jugoslovanska ideja. Proglas izraža željo, naj bi bili učitelji nasledniki in razširjevalci tistih idej, ki jih je v Zagrebu razvil jugoslovanski ilirski pokret. Na kongres bo prišlo preko 2000 učiteljev z družinami, tako da bo računati s celotno udeležbo 4000 oseb. Pripravljalni odbor je dobro izvedel organizacijo za preskrbo stanovanj udeležencem.

Letalo se razbilo

Mitrovica, 14. avg. (Tel. Slov.) V neki vasi blizu Mitrovice je včeraj z višine 200 metrov padlo na tla letalo, ki ga je vodil Josip Pinc. Nad svojo rojstno vasjo je izvajal razne akrobacije, pojavil se je defekt na motorju ter je letalo tresčilo na tla in se popolnoma razbilo. Pilot Pinc je težko ranjen.

Belgrajske vesti

14. avgusta.

Vrhovni zakonodajni svet se bo sestal danes popoldne ob 4 in razpravljaj o srednješolskem zakonu.

Zadruga za kmetijske kredite se je danes konstituirala. Prevezla bo posamezne ustanove bivšega ravnateljstva za kmetijske kredite.

Francoski državnik Herriot je prebil današnji dan na Kosovskem polju in se je intenzivno bavil z zgodovino srbskega osvobođenja. Iz Kosovega potuje naravnost v Atene, kjer mu bodo priredili slovesen sprejem.

Statistični pregled naše zunanje trgovine za prvo polletje tekočega leta je izšel v obliki knjige.

Prezeli Joško, profesor na trgovski akademiji v Mariboru, je prestavljen v Ljubljano. Gruđen Ivan pa s trgovske akademije na dvorazredno trgovsko šolo v Ljubljani.

Španski socialisti proti narodni skupščini

Pariz, 14. avgusta. Agence Havas poroča iz Madrida, da je nacionalni odbor socialistične stranke v zvezi z glavno zvezo delavstva odklonil imenovanje petih svojih zastopnikov v Narodno skupščino. Predsednik socialistične stranke je glasoval proti temu predlogu.

Madjarska proti miru

Praga, 14. avg. (Tel. Slov.) »Narodny Politika« objavljaja z debelimi črkami program, ki so ga izdelale madjarske revizionistične organizacije skupaj z oficijelnimi krogi, da se revizionistični pokret organizira enotno, s čimer se je začelo že tekom tega mesca. Za vsako državo se bodo porabljale druge metode. Propaganda bo začela v vsaki državi različno. V splošnem je bilo ustanovljenih šest propagandnih sekcij, in sicer prva za Češkoslovaško, Romunijo, Jugoslavijo in Avstrijo, druga za Nemčijo, Poljsko, Švico in Italijo, tretja za Francijo, četrta za Anglijo, peta za ostale evropske države in šesta za prekomorske države, posebno pa za Združene države ameriške. Vsaka sekcija ima lastno propagandno centralo s posebno sposobnimi referenti. Juridikalna sekcija bo zbiralala pravno podlago za revizijo mirovne pogodbe ter bo začela svoje delovanje v Franciji. V Italiji delujejo madjarski revizionisti za priklopitev Dalmacije k Italiji in so pripravljeni sploh podpirati vsako akcijo proti Jugoslaviji. Madjari bodo tudi tesno sodelovali z nemškimi revizionisti za revizijo versailleske mirovne pogodbe.

Herriot gost grške vlade

Atene, 14. avgusta. V Grčiji se vrše velike priprave za sprejem bivšega predsednika francoske vlade Herriota. Visoki francoski izletnik bo tekom svojega bivanja v Grčiji gost grške vlade. V Atenah ga bo sprejel v imenu zveze občinskih predstavnikov v Grčiji bivši predsednik atenske občine Patison.

Olajšave za izvoz moke

Belgrad, 14. avg. (Tel. Slov.) Svoječasno se je vršila v prometnem ministristvu konferenca o izvozu moke, kjer je bilo razen predstavnikov gospodarstva zastopano tudi finančno ministristvo. Takrat je bilo sklenjeno, da se da popust na voznišah za izvoz pšenice in moke in da se uvede za mline reekspedicija. Izvedel se je princip, da so vsi mlinci v državi izenačeni z ozirom na daljavo od izvora pšenice glede izvoznih tarif. Medtem pa je praksa pokazala, da način računanja ni so dobro pogodili in da ta novost ne pomeni skoro nobene olajšave za izvoz moke. Zato je mlinarska industrija iz cele države podvzela akcijo v prometnem ministristvu, da ji priskoči na pomoč pri izvozu moke, kar je tem bolj potrebno, ker Avstrija in Češkoslovaška hočeta na vsak način onemogočiti izvoz naše moke.

Detektiv aretiran

Zagreb, 14. avg. (Tel. Slov.) Zagrebška policija je aretirala policijskega detektiva Grahorja, ker je bil osumljen, da je bil v zvezi s komunisti ter jih obveščal o policijskih protikomunističnih ukrepih. Policija je to vest potrdila, vendar pa ne daje podrobnejših pojasnil, ker preiskava še traja. Izgleda, da bo preiskava prinesla na dan senzacionalne stvari.

Drobne vesti

SPARTA:WAAC 5 : 2.

Praga, 14. avg. (Tel. Slov.) V nogometni tekmi je praška Sparta zmagala nad dunajskim WAC s 5 : 2 (4 : 1).

*

Split, 14. avg. (Tel. Slov.) Splitski list »Jadrin« ki je svoječasnno izhajal dnevno, pozneje pa tedensko in bil glasilo bivše HPS, je začasnno prenehal izhajati.

*

Pariz, 14. avgusta. Iz Toulouse se poroča, da je zemeljski plaz zasul štiri delavce, ki so bili v tamošnjem rudniku.

Berlin, 14. avgusta. Danes se je pripetila v centru Berlina tramvajaska nesreča, pri kateri so bile štiri osebe težko ranjene.

Pariz, 14. avg. Agence Havas poroča iz Porta, da je v tamošnjem pristanišču eksplodiral kotel kontra-torpedovke in da je bilo pri tej priliki pet oseb ranjenih.

Milan, 14. avg. (Tel. Slov.) V okolici Rima se je v kamnolomu pri Torre de Quinto udrla zemlja in pokopala 6 delavcev, katere so odkopali, ko so bili že mrtvi.

Pariz, 14. avgusta. Iz Tokija se poroča, da sta se nahajala med oficirji, ki so bili ubiti pri padcu letala za bombardiranje v okolici Tokija, tudi en general in en polkovnik. Pri padcu tega letala je bilo ubitih osem oficirjev.

Bukarešt, 14. avg. (Tel. Slov.) V bližini Galaca se je potopil brod, na katerem je bilo 150 ljudi in ki je hotel čez reko Prut. Ena oseba je utonila, ostale pa so s težavo rešili.

Bukarešt, 14. avg. (Tel. Slov.) Švedska tvrdka Krüger et Co bo jutri izplačala romunski vladi drugi obrok dolarskega posojila za romunski monopol vžgalic. Gre za znesek 25 milijonov dolarjev.

V Haagu bo dosežen sporazum

Male države zastopane pri reparacijski banki

Pariz, 14. avg. (Tel. Slov.) »Petit Parisien« izjavlja, da se na haški konferenci ni bati nobene katastrofe. »Matin« smatra, da se bo skušalo v skritih koticah Youngovega načrta zvišati angleški delež, poleg tega pa eventualno pripraviti Nemce do tega, da bi zvišali svoja nezavarovana plačila. »Journal« pa poroča, da bodo skušali deleže malih upnikov prističiti. Loucher je v svojih razgovorih z romunskimi in jugoslovanskimi delegati že dosegel ugodne rezultate. Dosegla se bo tudi od Nemčije sprememba v redu stvarnih dobav, če se bo nadaljnja prodaja stvarnih dobav reglementirala bolj natančno in Angliji dovolila uvedba Recovery aktov. V nasprotju z Reuterjevo vestjo, ki pravi, da sta Italija in Belgija pripravljene dovoliti zmanjšanje svojega reparacijskega deleža na korist Anglije, izjavlja »Petit Parisien«, da je enotna fronta Francija—Belgija—Italija še vedno neomajana. V desničarskem »Aveniru« izjavlja senator Billiet, da je Anglije nevredno, da bi radi nje bile prikrajšane male države. To bi že naprej lepo pokazalo, kakšne bi bile Združene države evropske.

Varšava, 14. avg. (Tel. Slov.) Oficijozna poljska brzojavna agencija izraža v brzojavki iz Haaga nezadovoljstvo merodajnih poljskih krogov, da se še ni začela razprava o reparacijski banki. Zdi se, da ne bo nobene razprave o ustanovitvi banke, temveč da bo najprej poseben organizacijski odbor izdelal statut banke. V tem primeru bi bile zopet izključene Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Grška, Jugoslavija in Portugalska, katerih delegacije bi potem ne imele nobenega vpliva na sestavo organizacijskega odbora, zakar gre posebno Nemcem.

London, 14. avg. (Tel. Slov.) »Daily Telegraph« poroča, da je tako nemški, kakor

Sporazum z malimi državami dosežen

Pariz, 14. avgusta. Agencija Havas poroča iz Haaga, da se v političnih krogih haške konference naglašja, da bo postalo poročilo politične komisije šele tedaj izvršno, ko bo stopil v veljavo Youngov načrt in ko bo Nemčija sprejela vse potrebne zakone. Kar se tiče angleških terjatev, je možno, da bodo te terjatve v mejah upravičenosti zadovoljene. V informiranih krogih se nadalje zatrjuje, da so pogajanja z malimi silami uspešna in da je bil dosežen sporazum tako glede Youngovega načrta, kakor glede vzhodnih reparacij. Na-

Vprašanje izpraznitve Porenja

Pariz, 14. avg. (Tel. Slov.) Kakor poroča »Echo de Paris«, je dal Briand francoskim vojaškim strokovnjakom nalog, da izdelajo natančen načrt za izpraznitev Porenja. Ta načrt se bo potem v petek predložil politični komisiji v Haagu. Agencija Havas poroča, da je v oficijozni noti iz Londona, da v Londonu še niso razmišljali o možnosti, da bi Anglija lahko posebej in predčasno umaknila svoje čete iz Porenja. Lahko se smatra za gotovo, da se bo o pričetku izpraznjevanja prej dosegel sporazum in da se bo izpraznjevanje začelo še pred koncem leta. Težko pa je računati s tem, da bi se izpraznjevanje v tekočem letu že končalo.

»Matin« poroča, da se bo izpraznjevanje

Na vzhodu vojna nevarnost?

Moskva, 14. avg. (Tel. Slov.) V Moskvi se sedaj smatra, da je nevarnost vojne med Rusijo in Kitajsko mnogo večja, kakor se je dosedaj smatralo. Neuradno se poroča, da so ruske čete v Mandžuriji pod vrhovnim poveljstvom generala Galina, ki je znan tudi pod imenom »ruski Blücher«. Galin se je izkazal posebno v državljanski vojni v Ukrajini. V oficijelnih krogih v Moskvi se govori, da če Kitajci ne bodo ustregli ruskim željam in vrnili vzhodnokitajske železnice, sovjeti ne bodo več pustili, da bi se nadaljevala kitajska taktika zavlačevanja.

Stoletnica grške neodvisnosti l. 1930

Pripravlja se prireditev velike panhelenske razstave

Atene, 14. avg. (Tel. Slov.) V zvezi s proslavami, ki se bodo vršile leta 1930. ob stoletnici neodvisnosti Grčije, se pripravlja velika panhelenska razstava, ki bo otvorjena meseca aprila 1930. Minister narodnega gospodarstva je izjavil, da je ministristvo narodnega zdravja že odobrilo 1 milijon drahem in jih stavilo na razpolago za prva pripravljala dela in za organizacijo te razstave, če pa bo potreba, bodo tudi banke in trgovska podjetja stavila razstavi potrebna sredstva na razpolago. V zvezi s tem je ministristvo narodnega

Krvav pretep v Soliji

Sofija, 14. avg. (Tel. Slov.) Na javni cesti je prišlo včeraj do krvavega spopada, ko se je neka skupina macedonskih študentov sprla z nekaterimi tajnimi policisti. Prišlo je do divjega pretepa in suvanja z noži. Neki kriminalni uradnik je bil smrtno nevarno ranjen, več študentov pa je bilo lahko ranjenih.

francoski delegaciji v Haagu znan angleški namen, izprazniti Porenje pred koncem tekočega leta. Londonski uradni krogi smatrajo, da je ponovno odganjanje haške finančne komisije poskus, za kulisami priti nasproti angleškim zahtevam. Vse koncesije, ki so jih dosedaj ponudile Francija, Italija in Belgija, pa še niso zadostne. Posebno pa v Angliji nikakor ne boje umakniti svoje zahteve, po znatni vsoti iz nedolocenelega dela Youngovih anuitet. Izraža se tudi bojazen, da bi mogel namen glavnih upnikov, zadovoljiti angleško vladno na stroške malih držav, Angliji odvzeti simpatije teh malih držav.

Seje komisij šele v soboto

Haag, 14. avg. (Tel. Slov.) Politika in finančna komisija sta sklenili, da bosta imeli prihodnjo oficijelno sejo šele v soboto. To se utemeljuje z razlogom, da jima je treba dati časa, da bi se do tedaj z neobveznimi razgovori med posameznimi delegacijami doseglo, da se sestavijo razne do sedaj še nesestavljene podkomisije. To so zlasti podkomisije za razna specialna vprašanja, kakor za stvarne dobave, za premost, za reeksport, reparacijske dobave itd.

Obenem s sestavo teh pododborov se ima v soboto določiti tudi že v Youngovem načrtu predvidena organizacijska komisija za dohodke nemških državnih železnic in nemške drž. banke. Snowden je na to že pristal in torej s tem že nekoliko popustil od svojega načelnega stališča glede Youngovega načrta. Konferenca je torej na dobrem potu in politični krogi se nadejajo, da bo tudi v finančni komisiji kmalu prišlo do poravnave nasprotstev. Loucher je danes izjavil v finančni komisiji, da so v načelu pripravljene, priti Angliji nasproti v vprašanju stvarnih dobav.

glaša se, da je bil dosežen prav resen napredek glede rešitve vprašanj, za katera se zanimata Rumunija in Jugoslavija.

Belgrad, 14. avg. (Tel. Slov.) Naše zunanje ministristvo je dobilo iz Haaga poročilo o položaju naše države na konferenci vlad v Haagu. Po tem poročilu je položaj naše države na reparacijski konferenci ugoden ter so jugoslovanski in francoski delegati v stalnih stikih. Med obojimi je glede nastopanja in predložitve zahtev določen popoln sporazum.

druga pasu začelo 1. oktobra in da bo končano do konca leta. Mnogo bolj gosto zasedeni tretji pas pa bi se mogel izprazniti kvečjemu v šestih mesecih, če bo Youngov načrt do takrat stopil v veljavo in če se bodo pokazale ugodne perspektive za mobilizacijo nezavarovanih nemških plačil. »Journal« opozarja na to, da bi izpraznitev Porenja zahtevala popolno pregrupacijo v francoskih garnizijah. Porenjska armada je jedro francoske vojske, določena za to, da po izpraznitvi prevzame varstvo mej. Ta armada se ne more porazdeliti na francoske garnizije, temveč se mora obdržati kot celota, dokler ne bodo končana utrjevalna dela na novi nemško-francoski meji.

London, 14. avg. (Tel. Slov.) Iz Šanghaja se poroča, da sta bili obmejni armadi, ruska in kitajska, v Mandžuriji ojačeni pri Mančuriju in Harbarovskem. Na kitajski vzhodni železnici se sabotaža nadaljuje. Več tovornih vlakov je skočilo s tira in več skladišč je bilo zažganih.

Pariz, 14. avgusta. Agencija Havas poroča iz Sofije, da je po poročilu iz Mandžurije 30 sovjetskih kozakov prešlo preko reke Argun in da so kozaki napadli ter oropali več kitajskih vasi. Sovjetski vojaki so vrgli pet kitajskih kmetov v reko.

gospodarstva izdalo okrožnico, ki dovoljuje vsem razstavljalcem 50 odstot. popust za prevoz blaga na to razstavo. Razstava bo po splošnem naziranju verna slika vsega gospodarstva in trgovine in vse materialne kulture v Grčiji. Zato se v interesiranih krogih govori, da bi naj ostala razstava odprta do konca 1930. leta, da bi mogli na ta način posetiti razstavo tudi inozemci, ki bodo v tem jubilejnem letu prispeli v Grčijo in bi hoteli ogledati podrobno sliko vse materialne in duševne kulture moderne Grčije.

Strelna ubila šest ljudi

Zagreb, 14. avg. (Tel. Sl.) Ob večerajšnjem neurju, ki je divjalo v celem Gorskem kotaru, se je poleg zasutja železniške proge pri Srpskih Moravicali, o čemer smo že poročali, pripetilo tudi dosti nesreč. Med drugim je do sedaj ugotovljeno, da je strelna ubila šest ljudi, med njimi tri pastirje.

Nemčija da nove koncesije?

London, 14. avg. Po vesteh iz Haaga je Briand obljubil dr. Stresemannu, da mu bo do sobote odgovoril na vprašanje, kedaj bi mogla Francija izprazniti Porenje, to pa v primeru, da bo v Haagu dosežen končni sporazum. Zdi se, da je Nemčija pripravljena za primer predčasne izpraznitve Porenja, prevzeti nase neke nove finančne terjatve ter del okupacijskih stroškov.

Poincaré okreval

Pariz, 14. avg. (Tel. Slov.) Poincarejevo zdravje se je toliko zboljšalo, da je že zapustil sanatorij.

Upor na francoski križarki

Pariz, 14. avg. (Tel. Slov.) Komunistična »Humanite« poroča, da je na francoski vojni ladji »Waldeck-Rousseau«, ki je sedaj na potu v vzhodno Azijo, izbruhnil upor. V Colombu na Ceylonu so se uprli strojniki in kurjači, ki so kljub največji vročini že tri dni morali nepretrgoma spolnjevati zalogo premoga. Poveljstvo ladje pa je upor udušilo z največjo strogostjo. Posadka je med vožnjo v vzhodno Azijo zgubila 32 moških, in po uradnem poročilu je od teh umrlo 19 moških na epidemiji. »Humanite« namigava, da so ostali mrtveci žrtve upora.

Evropski krožni polet

Pariz, 14. avg. (Tel. Slov.) Prvi letalci z evropskega poleta so dospeli danes na pariško letališče Orly. Nebo je bilo popolnoma jasno. Prva sta prišla ob 14.40 Röder in Kneer, ob 14.45 pa šest nadaljnjih letal in takoj nato še 18 letal. Pristajanje se je izvršilo popolnoma gladko in s čudovito natančnostjo.

Gledališče zgorelo

Pariz, 14. avgusta. Iz Toursa se poroča, da je danes strahovit požar upepelil tamošnje gledališče. Škoda presega 2 milijona frankov.

12. kolo šah. turnirja

Praga, 14. avg. (Tel. Slov.) Dvanaesto kolo šahovskega turnirja v Karlovih varih je končalo tako: Igra Spielmann-Bogoljubov je bila remis po zelo napetem poteku, v katerem je Spielmann stal že zelo slabo. Gospodična Menšikova je imela z Gilgom remis. Bila je že čisto na tem, da dobi igro, potem pa je prišla v časovno stisko in se je z z dobilecno igro morala zadovoljiti z remis. Gdč. Menšikova je imela remis tudi v višeti partiji z Grünfeldom iz 9. kola, in sicer brez boja. Capablanca je premagal Johnera, Colle Yatesa in Niemcovič Mattisona. Remis so bile partije Tartakower-Thomas, Sämisch-Becker, Marshall-Euwe, Grünfeld-Treybal, dr. Vidmar-Canal. Dr. Vidmar je bil že na tem, da izgubi, Canal pa je prezrl zmagovito nadaljevanje igre. Tudi partija Maroczy-Rubinstein je bila remis. Maroczy je že dosegel boljši položaj, potem pa je popustil in po končni igri s stolpom sta se nasprotnika po 50 potezah zedinila na remis. Stanje po 12. kolu: Spielmann 9 in pol, Capablanca 8 in pol, dr. Vidmar in Niemcovič 8, Bogoljubov 7 in pol.

Weekend Ilirije

»Weekend« je angleška beseda in pomenja konec tedna. Mi smo tale »weekend« že davno poznali pod pojmom nedeljskih izletov, no, nič ne de, če se pri nas udomači tudi »weekend« na angleški način. Ljubljanski aeroklub »Naša krila« in SK Ilirija sta uvedla pri nas »weekend« sredi tedna, kar pa včerajšnji prireditvi ni škodilo. Najbolj zabavne točke so tvorile razne šaljive tekme v vodi, komični skoki in pa zvečer umetni ogenj, ki je bil za nerazvajene ljubljancane res nekaj posebnega. Bolj v ozadje je stopil in prav hitro pozabljen je bilo filmovanje osmih lepotic, ki tekmujejo za naslov »miss Ilirije«. Filmiranje se je vršilo pri slabi dnevni razsvetljavi in film najbrže ne bo uspel ter se bo filmiranje moralo ponoviti. Če pa film uspe, se bo pač predvajal. Omeniti moramo, da naše občinstvo takih lepoticnih tekmovalj ne jemlje prav resno, kar se je pokazalo tudi pri tej lepoticni tekmi. Niti resnične lepoticke same ne. Ena točka programa nam ni pa prav nič ugajala: to je ona, kjer mladi ljudje oponašajo v hrupnem sprevodu pogreb s krsto. Drugače je predstavljala prireditelj prav zanimiv, zabaven in družaben večer, samo z restavracijo je bil križ, kakor vedno, kadar je naval v kopališče. To bi se dalo res izboljšati in z lahkoto. Prireditelj je bila prav dobro obiskana, izkazala se je godba dravske divizije. Pred »weekendom« se je vršila training tekma med našo državno in water-pool reprezentanco, ki pojde v Varšavo, in pa kombiniranim moštvo.

Motociklistična nesreča

Mrak Valentin, posestnik in gostilničar iz No. tranjih gorje 22, se je sredi noči na končanih opravih vračal z motociklom domov. Sredi Kozari je dohitel kmečki voz, ki pa ni imel luči, radi česar ga Mrak ni opazil in zato vozil z normalno brzino naprej. Zadel je v zadnji del voza s tako silo, da je takoj padel nezavesten na tla. Zunanji vidnih poškodb ni dobil, pač pa so morale biti notranje poškodbe hujše. Bil je ves čas v nezavesti, iz nosa in ušes pa mu je tekla kri. Ponesrečenca so prenesli v gostilno »Pri Klobasarju« in potem čuvajnice 646 pri Brezovici obvestili ljubljansko rešilno postajo, ki ga je še vedno nezvestnega prepeljala v ljubljansko bolnišnico.

Dunajska vremenska napoved. Menjaje oblačno, v splošnem pa toplo, lepo vreme z majhnim nagnenjem za lokalne nevihte.

Kaj je novega

Koledar

Četrtek, 15. avgusta: Vnebovzetje Marije Device (zapovedan praznik). Jutri: **petek, 16. avgusta:** Rok; Joahim, oče Marije Device.

Kralj - pokrovitelj nad proslavo v Slov. Krajini

Maribor, 14. avgusta.

Slavnostni odbor za proslavo 10letnice osvojenja Prekmurja je dobil uradno obvestilo, da je Nj. V. kralj Aleksander prevzel pokroviteljstvo na velikih narodnih proslavah v Prekmurju 18. avgusta. Odposlal bo v Prekmurje svojega posebnega zastopnika.

Narod v pripravi na svoj praznik

Slovenska krajina, 13. avgusta.

Še par dni in zasijal bo veliki dan, ki ga vsa Slovenska krajina z veliko nestrpnostjo pričakuje. V teku so zadnje priprave, pri katerih sodeluje vsa Slovenska krajina. Brez posebnih odborov in ukazov se pripravljajo naš evasi. Slavnosti v Murski Soboti, Črenšovcih in Dolnji Lendavi se pripravljajo za široko slovensko javnost, da vidi kako proslavlja praznik svobode ljudstvo, ki so ga gotovi ljudje in časopisi razkričali za prevraten element itd. Narod pa hoče, da se proslavi ta dan tudi doma. Zato se pripravljajo vasi še na posebno proslavo, ki se bo vršila v vsaki vasi. Dne 17. avgusta zvečer bodo goreli v vaseh kresovi, krog katerih se bo zbralo staro in mlado. Slovenske pesmi bodo donele v noč. Takega navdušenja v vaseh Slovenske krajine še ni bilo. Vse govori o proslavi. Pripravljajo se konjeniki, kolesarji, peveci, društva, obrtniki, trgovci, sploh vse, kar bo ta dan lahko šlo od doma. Ves narod se pripravlja — zato pa bo tudi 18. avgust tako veličasten, kakor dosedaj ni bil v Slovenski krajini še noben dan.

Segajte po izkaznicah za polovično vožnjo na proslavo 10letnice osvojenja Slovenske krajine! V Ljubljani jih dobite v sledečih mestih: Prosvetna zveza, Miklošičeva cesta 5 (Akademski dom); Prodajalna katol. tiskovnega društva v Kopitarjevi ulici in v Zvezi kulturnih društev na Kongresnem trgu 1 (Kazino).

V Kranju vam postrežejo ž njimi v knjigarni Ilirija; v Trzinu pa jih dobite v trgovini Theuer-schuh; v Novem mestu se obrnite na g. prof. Jarca, Kandija 78; dočim jih dobite v St. Vidu nad Ljubljano pri predsedniku tamkajšnjega orlovskega odseka; na Ježici pri Ljubljani vam pa pri županstvu postrežejo ž njimi. Na postaji prosite, da vam pritisnejo na vozovnico moker žig.

Pozor! Kdor reflektira na prenočišče v slavnostnih dneh v Murski Soboti, naj sporoči to takoj na naslov: Mirko Bitenc, prof., Murska Sobota.

Posebni vlak iz Ljubljane k slavnostim v Mursko Soboto ne bo vozil, pač pa bodo znatno ojačeni ostali redni vlaki v tej smeri. Najprikladnejši vlak za odhod v Mursko Soboto je vlak, ki odhaja nekoliko po 12 v soboto iz Ljubljane. S tem vlakom pridete zvečer ob četrta na devet v Mursko Soboto. Vsak, kdor namerava priti, naj javi to tajniku odbora prof. Mirku Bitencu v Mursko Soboto. Prenočišča bodo v novem Martinišću proti prav neznameniti odškodnini.

POČASTITEV JUNAKOV.

Na pokopališču v Murski Soboti počiva tudi 1 častnik in 5 jugoslovanskih vojakov, ki so padli v spopadu z madjarskimi vojniki dne 3. jan. 1919. 28. decembra 1919 je kapetan Jurišič z majhno četo prostovoljcev prekorajšil Muro in zasedel spodnji del Prekmurja, med drugimi sledeče važne točke: Dol. Lendava, Črenšovci, Beltince in Mursko Soboto. Med Jurišičevimi dobrovoljci je bilo tudi več štajerskih in prekmurskih dobrovoljcev, najdrznejši med njimi je bil gotovo poročnik Josip Godina, se-

daj misijonar v Ljubljani, ki je s svojim oddelkom zasedel svojo rojstno vas Bistrico. Odpor od strani Ogrov v splošnem ni bil prehud, ker se niso dovolj orieniral. To je utegnilo biti tudi razlog, da se je Jurišič v Murski Soboti preselilo zavaroval in da so tako Madjari 3. jan. 1919 Jurišiča presenetili, ko so se na vze zgodaj pripeljali z vlakom prav v bližino M. Sobote in od nepričakovane strani napadli Jurišiča in njegovo posadko. Jurišič sam je v spopadu dobil strel v roko, katero so mu pozneje amputirali, njegov adjutant dr. Dimovič in 5 vojakov pa je bilo ubitih. 6 častnikov in civilist Božidar Sever, ki je organiziral Narodne svet za Prekmurje, pa so bili ujeti in z drugimi odpeljani v zapor, potem ko so jih najprej mislili ustreliti.

Na grobove teh naših junakov položijo v nedeljo po službi božji zastopniki oblasti, društev in domačega ljudstva vence in se jih spomnijo v molitvi za njih dušni mir in pokoj.

Materina žrtev za sina

Sarajevo, 13. avgusta.

Pred letom so našli v točavskem okraju v Bosni mrtvo truplo kmeta Brezca. Truplo je sicer ležalo na pogorišču senika, ki je bil ob istem času zgorel ter je bilo močno obžgano, toda sodna komisija je vendarle ugotovila, da ne gre za nesrečo, temveč za umor. Ožgano, še tleče truplo je imelo na lobanji vidne znake udarcev. Umor je bila osumljena žena pokojnega, njegov sin ter njen brat.

Pri sodni razpravi se je izkazalo, da je bil pokojni Brezac za življenja silno nasilen človek, ki je na vse načine mučil svojo družino, predvsem svojo ženo, katere se je bil hotel na vsak način znebiti. Zagledal se je bil namreč v neko mlado deklico, ki bi jo potem poročil. Žena pokojnega, Hankija, je na razpravi v pretresljivih stavkih pripovedovala, kako se je sklenila maščevati nad možem, ki je tako grdo ravnal z njo. Podrobno je tudi popisala, kako je moža umorila. Žena Hankija je bila nato obsojena na smrt, njen sin in njen brat, ki sta ji pri umoru pomagala, pa vsak na 20 let ječe, ker sta bila oba še mladoletna. Hankija je bila pozneje pomiloščena na 20 letno ječo ter so tako vse tri odpeljali v Zenico v kaznilnico. Tamkaj se je sina, ki je bil zrastle v planinah, tamkaj rastle in se gibal na zraku, na solncu, kmalu prišla jetnika. Po nekoliko mesecih je sin v kaznilnici umrl.

Zdaj je mati izpričala svojo bridko tajnost: ne ona, sin, ki je pravkar umrl, je ubil moža! Kot prava mati, ki svojega sina ljubi nad vse, se je sama žrtvovala zanj, vzela nase vso krivdo umora, da bi tako rešila svojega edinega sina, ki je bil še mlad, še poln življenjskih moči... Zdaj, ko je sin mrtev, lahko pove popolno resnico: za dejanje je zvedela šele, ko je bilo že izvršeno.

Vrhovno sodišče je na podlagi tega postopek obnovilo. Pred sarajevskim sodiščem se je nato izkazala popolna nedolžnost matere Hankije. Edina priča dogodka, njen brat, je vse navedbe žene potrdil, jih celo enako in v podrobnostih izpovedal, čeprav nista imela prilike, da bi se prej medsebojno domenila. Sodišče je nato Hankijo oprostilo in ji vrnilo prostost. Nesrečna mati se je vrnila domov, brez sina seveda, ki je vendarle plačal zločin nad očetom z lastnim življenjem... Zdaj Hankija sama in v mislih na svojega ljubljenežega sina preživlja svojo tragično usodo, svoja zadnja leta bridkega življenja. Odvetniku, ki jo je bil branil pri obnovljeni razpravi, je pisala te dni ganljivo pismo, preprosto sicer, toda pretresljivo do solz.

BOLEZNI V ŽELODCU

(gorečica)

Neprestano rastoči milijonski promet kakor tudi 100 letni obost naših gorke dokazuje najbolje, da je naša **Orizalina Bullrich** sol kakor tudi doslej nenadomestljiva pri vsem tekočem prebavi in gorečice. Kupite še danes en zavoj ali poskusite naše tablete. Tudi Vi boste iznenadeni vsled njenega učinka. Bullrichova sol se dobiva v vseh lekarnah. Prava je samo v vinkovskih zavojih s sliko izumitelja. **A. W. & C. W. Bullrich, Berlin W. 57.** Skladišče v Jugoslaviji: Isia, d.d., Zagreb

E. Cirikov:

Opustošena duša

Izpoved marksista

(Dalje.)

»Bogati in vplivni ljudje, katerim pravimo buržuji, so se prestrašili njegovih nauk o enakosti in bratstvu. Zbali so se za svoje premoženje, katero jim je vele deliti z reveži. Ožigosali so ga, češ da je nevaren političen zločinec, pa so ga obsodili na smrt. A mi vsi, socialisti, nadaljujemo Kristusovo delo. Uresničili bomo vse, česar ni vtegnil storiti on sam...«

S pobožnim trepetom sem gledal svojega očeta: »Ateki! Če pa te bodo buržuji, kakor Kristusa, tudi...«

»Križi! O, zdaj je to iz mode. Zdaj nas peljejo na vislice, ustrelijo ali zaprejo v dosmrtno ječo...«

Planil sem k očetu, ga objel in se zjokal: »Ne bom pustil prokletih buržujev, da tebi in mami kaj storijo! Sam jih vse pobesim... ali zaprem v ječo...«

»Mamica, jaz bom socialist, kot očka in Ti!«
»Socialist?« — ite boža vzradoščena mama in hiti k očetu, da mu naznani moje revolucionarno prepričanje: Kako ne bi bil ponosen na svojega edinega!

Vse to se je godilo, ko sem bil samo osem let star... Če sem poprej razdelil in sovražnike in prijatelje naše sestanovalec, sem zdaj razširil to delitev na ves svet. Razumel sem, da sta moja očka in mamica najboljša človeka na svetu. Neka hudobna in sovražna »vlada« ju je vedno preganjala, ju poslala v naše mestece, to »sibirsko zoparno gnezdo«, katerega nista smela zapustiti. Od carja in do stražnika, ki je očka prihajal klicat na

policijo, vsi so bili naši sovražniki. Drugače tudi nisem čul govoriti v tem ozkem krogu političnih osumljencev z vsakdanjimi hišnimi preiskavami, policijskim sitnarenjem, razgovori o revoluciji...

Zdaj moram za trenutek prekiniti povest o mojih mladih letih, da se spomnim verskega navdušenja prvih ruskih revolucionarjev. Odkod je vzklikla v njih dušah velika požrtvovalna ljubezen do domovine, njih vroča vera v zmago pravičnosti in resnice? Zavrgli so sicer cerkvene nauke, a ohranili vero v Boga. Očete ruske revolucije, »narodniki« sedemdesetih let, niso bili nobeni materialisti. Četudi so mislili, da so brezbožniki, vendar so dejansko izpolnjevali Kristusove zapovedi: »Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje« (Jan, XV, 13). »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« (Luk, X, 27). Kot pravi kristjani, so pričakovali nebeško kraljestvo. V tem smislu je pisal I. 1881. po umoru carja Aleksandra II. obešeni znani Mihačlov: »Bog je ljubezen, resnica in pravičnost ter v tem smislu verujem tudi jaz v Boga! To je bilo torej mišljenje očetov ruske revolucije, ki so pričakovali, da postane po padcu carjeve oblasti Rusija čez noč idealna socialistična država, kajti ruski mužik skriva na dnu srca sveto nepoznane zaklade, posebno nesebično filozofijo. Kljub tem pravičnikom je pomenil za narodnike Kristus vesoljno nesebično ljubezen! In ti, pokolenje mojega očeta, vi, prvi ruski marksisti, ste Kristusa ponižali na svojega prvega sodruga, ponesrečenega utemeljitelja okosrčne razredne borbe...!

Spominjam se svojega zadnjega srečanja z Bogom... Bil sem menda dvajset let star, ko je potekel rok našega prognansiva, in so dovolili očetu preselitev v mesto Jekaterinburg na Uralu. V malem in umazanem kraju, kjer smo bivali dosedaj, je bilo več visokih lesenih plotov kakor hiš in več psov kakor ljudi

Velika planinska slavnost

Na Krvavcu v Kamniških planinah bo v nedeljo, dne 18. avgusta blagoslovil novo kapelo presvetli g. škof dr. Rožman. Pričetek ob 11. Najprej bo blagoslovil Kriške planine, nato blagoslov kapele, govor presvetlega, cerkveno darovanje za novo kapelo in nato sv. maša.

Krvavec je vsakomur lahko pristopna tura in nudi prekrasen razgled po celi Sloveniji. Pridite zato v obilnem številu!

Po srake je šel in si nogo zlomil

M. Sobota, 13. avgusta.

Stopil se mna dvorišče bolnišnice. Nasproti so mi prišli trije fantki. Srednji je slonel tovarišema na ramah. Eno nogo je vlekel za seboj.

»Kaj pa ti je, da ne moreš hoditi?« sem ga vprašal.

Glavo je povesil, odgovoril pa mi ni.

»No, kaj ti je?«

»Nogo imam zlomljeno« — je odvrnil, ne da bi dvignil glavo.

»O, ti revež! To pa je hudo... Kaj pa si delal da si si zlomil nogo?«

»Z drevesa sem padel.«

»Aha, jabolka ali bruske si šel trgat, kaj ne?«

Odkimal je.

»Ne? Kaj pa si potem iskal na drevesu?«

Trdovratno je molčal.

»No, le povej! Kaj si iskal na drevesu?«

»Po srake sem šel« — je odgovoril tiho in je še bolj sklonil glavo.

»O, ti junak! No, pa si dobil srake?« sem mu dvignil glavo.

»Ne« — je sramežljivo odvrnil.

»Vidiš, vidiš, srak nisi dobil, pač pa si si nogo zlomil... Kdaj pa boš zopet šel po srake?«

Nikdar več!

Zadnje besede je izrekel tako odločno, da sem bil prepričan, da bo imel v bodoče strah tako pred drevesi kakor pred srakami. Sploh je čudno, da ga je še skominjalo po srakah, kajti star je šele okrog šest let.

Na tuj račun

Ljubljana, avgusta.

O beračih je bil govor, o dolgovih in dolžnikih, največ pa o »pumpanju«. Ne veste, kaj je to »pumpanje?« »Pumpati« mora znati, kdor hoče dobro živeti na tuje stroške. »Pumpati« se ne pravi izposoditi si denar in ga pošteno vrniti, ampak izposoditi si ga in ga ne vrniti.

Oglasil se je k besedi rojak iz Primorja in se pobahal: »Dosti sem prejšnja leta »pumpal« ljudi, ali tako, kot zna nekdo v Ljubljani, tega pa nisem znal nikoli. Možakarja nisem poznal. Poznal me je on, zato me je tudi »napumpal«. Šel sem po Sv. Petra cesti, pa prileti za menoj: »Čujete gospod X! Pomagajte mi! Enega samega kovača potrebujem!« »Gospod, ne poznam vas!« mu pravim. »Kovačev nimam toliko, da bi jih dajal neznancem.« »Seveda me ne poznate. Ali pri vojakih sva služila v isti diviziji. Iz zastavljavnice moram rešiti obleko, popoldne jo prodajo sicer na dražbi. Sto dinarjev imam, še za obresti potrebujem. Nikogar ne poznam v bližini. Posodite, gospod, pošteno vrnem!« je javkal.

»Dal sem mu dvajset dinarjev, kdo mu jih ne bi dal, če je mož res v zadregi. Čez dva dni sem ga opazil zopet na Sv. Petra cesti. Ni me spoznal več, pa tudi utegnil ni, zakaj zopet je obiral nekoga »za enega kovača, za zastavljavnico«. Zdi se mi, da je to možu postalo poklic. Pred dnevi sem ga videl na kolodvoru. Nadlegoval je nekega dobričnika za dvanajst dinarjev. Samo te naj mu da, pa pride k družini v Maribor. Bogue, kje še išče v Ljubljani svoje žrtve pod raznimi pretvezami. Možu po mojem mnenju ne more iti slabo.«

»Poznam nekoga,« je pripovedoval drugi pri mizi, »ta je še bolj zviti. Pozna vso Ljubljano. Od natakarkarjev pa do vladnih svetnikov, vse. Nikogar ne prosi za kovača. Pozna ljudi in ve, kako težko je vsakemu odriniti 10 dinarjev. Je skromnejši, zato pa dela bolj na debelo. »To, posodi mi dva dinarja. Sem pozabil listnico doma, pa potrebujem za tramvaj! Tako napade povprečno do petdeset svojih znancev in skoro nihče mu ne odreče. Dva

Katehetski dan!

Slovenski katehetje

se bodo zbrali v torek 27. avgusta t. l. na celodnevno zborovanje v Ljubljani. Začetek ob 9 dopoldne v semeniški dvorani.

Spored:

1. Uvodno poročilo. (Prof. dr. Gr. Pečjak.)
2. Referat tajnikov.
3. Predavanje prof. J. Bogoviča, tajnika lavantinskega kateh. društva: »Psihoanaliza in verskonravna vzgoja.«
4. Predavanje prof. dr. J. Demšarja: »Sedanje stanje katehetskega gibanja.«
5. Poročilo in razgovor o definitivni obliki Novega katekizma.

Popoldansko zborovanje.

Zbirališče v Lichtenturnovem zavodu.

(Začetek ob 14.30.)

6. Kateheza o delu. (Novi katekizem« vpr. 262—264.) Katehizuje Fr. Koretič, stolni vikar in katehet v Lichtenturnovem zavodu.
7. Občni zbor ljubljanskega kateh. društva

Opomba: Gg. zborovalci, ki bi se hoteli udeležiti (proti primerli odškodnini) skupnega obeda v semenišču, naj se prijavijo čimprej (najkasneje do 24. avg.) tajniku Katehetskega društva A. Cadežu, Pred škofijo 6, Ljubljana.

dinarja človek že utrpel! Sto dinarjev že zasluži dnevno kadar nima drugega zaslužka. Vedno seveda ne more tako prosjačiti!

Nadaljevali smo pogovor o istem predmetu. »Posebno predzrni in iznajdljivi so otroci. Tako te ustavi kar na cesti neznan bosonožec: Gospod, prosim, dajte en dinar za zemlje. Lačen sem!«

»Odkod pa si?«

»Iz barake na klavnici, pa mi mati ne da za jesti. Sama nimate!«

»Ginjen nad to revščino daš fantičku pest drobiža. To se mi je pripetilo v soboto dopoldne. Popoldne grem na nogometno tekmo — ali ti ne opazim istega fantina pred blagajno, ko kupuje vstopnico. Dečko ni potreboval denarja za kruh, ampak za nogometno tekmo. Ali naj bi mu navil ušesa? Pred ljudmi? Še za suroveža bi me obsodili!«

»Meni se je pripetilo tudi nekaj takega,« pripoveduje četrti v krogu. »Vsak dan jutraj me je srečal, oziroma me je čakal na Rinski cesti bled fante. Deset let mu je bilo, nič več. Navdil sem se nanj in mu vsak dan dal nekaj drobiža, da bo imel za zajtrk. Če ga je res kupil, nisem nikoli ugotovil, samo to vem, da se mi je nekoč zelo površno zahvalil, ko sem mu mesto drobiža stisnil v roke kolač, ki sem ga imel slučajno s seboj. Nekoč pa sem se slučajno vrnil že čez četrto ure nazaj — ali ti ne zagledam istega dečka! Ravno je stopil iz delikatesne trgovine, držel je v rokah malo steklenico konjaka. Ni me opazil in stopil sem za njim, da pogledam kaj bo. Šel je še v trafiklo in kupil cigarete, boljše vrste kot jih kadim sam. Sedaj sem ga pa prijel. Prišel je jokati pred menoj, češ, da mora to kupovati za očeta, če ne, je doma tepen. Denar pa mora naberačiti. Ali se je dečko lagal ali ne, nisem nikoli zvedel. Vem samo to, da mu potem nisem nikoli več dal ničesar!«

»Meni se je pripetilo še najimenitnejše! pravim sam. »Grem po cesti, suh, samo za cigarete sem imel še. Kar me nekdo potrepelje po rami in vkligne: »O, živijo! Deset let se nisva že videla. Več, dvajset let! Daj roko! Kaj te je sram!«

Gledam ga in gledam, pa pravim: »Ne poznam vas, vsaj spomnim se ne!«

»Če je pa tako, no da boš vedel: Ta pa ta, v šoli sva sedela skupaj. Seveda, dolgo se nisva videla, človek rad pozabi svoje prijatelje iz mladosti!«

»Bo že nemara res!« zinem, samo, da se ga znebim, kdo bi se spomnil vseh onih, s katerimi je kdaj v šoli sedel skupaj.«

»No, pojdiva na vrček.« — In zavleče me v krčmo. Naroča pivo, kmalu zatem vino, potem —

Jekaterinburg se mi je zdel veličasten, razsežen, skrivnosten. Belo, živahno, krasno mesto je stalo ob lepem jezeru z visokim zidanim mostom. Odtod sem rad gledal skozi visoko, umetniško izdelano železno ograjo lučke, ki so se zvečer prižigale po čolnih in sredi dreves na obali. Iz mestnega parka je donelo petje in godba. Vse je bilo tako čedno, zanimivo, presenetljivo novo! Ostrigli so mi lase in sem dobil novo obleko. Prišli so me učiti spodobnega nastopa. Odvadiati sem se moral prostastih besed in kretanj, katere sem se navadil na deželi, ne da bi bili stariši to poprej opazili. Tudi oče in mama sta bila prav gizdalinska. Kratkotmalo, pričelo se je popolnoma novo življenje... Prišel je semeniščnik, da bi me pripravil za vstop v gimnazijo. Stariši zdaj niso imeli časa, da bi me učili. Oče se je sam pripravil na državne izpite: hotel je namah premagati vso juridično modrost. Mama je dnevno predavala naravoslovje po nekih izobraževalnih krožkih. Sicer sem bil itak dobro podkovnan za drugi gimnazijski razred: vedel sem dokaj več, kakor drugi dečki moje starosti. Semeniščnik me je zaslial iz vseh predmetov in sklenil: Vse izvrstno z edino izjemo: Veronauka sploh ne pozna! Kakor drugorec je!

Mama se je veselo zasmejala: »Saj je res drugorec! A to je malenkost: saj je nadarjen deček. Pomagali mu boste, in v dveh mesecih bo lahko premagal vso to popovsko modrost.«

»Seveda, popoldan ni maše. Se bom že potrudil!«

Tako so se zmenili in se je pričel pouk. A stvar ni bila tako lahka! Molitve v malomljivih cerkveni slovanščini, nenavaden naglas in težke besede so zame postale prava muka. Ponavljal sem jih kakor papiga, se jezil in nestrpno kričal mami: »Nikoli se ne bom naučil te bedarije!«

»No, pa tudi nikoli ne boš sprejel v gimnazijo!«

Ah, tako rad bi postal gimnazijec! Vnovič sem pobiral molitvenik in mrmral vedno naprej... Prebrisan sem se hehetal nad zgodbami stare zaveze, ker sta me bila oče in mati čisto okužila s svojim racionalizem in me zato lepota in slikovitost starosvetopisemskih zgodb ni mogla navdušiti. Bolj pa je zanimala in ganila Nova zaveza. Še vedno sem se jokal nad Jezusovim trpljenjem in obžaloval, da nisem mogel verjeti Njegovemu vstajenju, najsvetlejšemu čudežu, ki ga pozna človeštvo...

Jeseni sem polagal sprejemne izpite. Presenetil sem vse učitelje s svojo »izobraženostjo«, posebno pri zemljepisju, kjer sem znal povedati nekaj vmes iz astronomije in zoologije. A pri veronauku sem vendar doživel polomijo: zamenjal sem jutranjo in večerno molitev, preslabo poznal apostolsko veroizpoved in — predvsem — sem se katehetu zameril s svojim nastopom. »Nehaj se no muzati in kriliti z rokami! S spoštovanjem moraš govoriti Božje besede!« me je opozoril »bátjuška...« Vendar so me sprejeli v gimnazijo. Mama je katehetu obljubila, da bom tokom enega meseca popravil vse zamuje... Gimnazija me ni povrnila k Bogu. Samo enkrat sem h katehetu prišel s svojimi dvomi in se takoj tega kesal: »Bátjuška! V prvi Mozesovi knjigi stoji, da je rekel Bog poprej: »Naj bo luč!« in šele potem je vstvaril sonce, luno pa zvezde odkod je bila luč, če še solca ni bilo?« — »Ah, tako... Le poberi se, nihilist, iz razreda, ne maram te videti pri svoji uri. Po šoli pa boš sedel tri ure na samem, da doma zamudiš kosilo! Ime! boš časa premisliti, da Bogu ni ničesar nemogoče...«

Kaj čuda, da sem očetu rad pritrdjeval, ko je pravil, da »so izmislili Boga popi, ker hočejo zbežati verne tepce...« V gimnaziji smo vsako nedeljo morali prihajati k maši. Če bi kdo redno izostajal, so mu pretile kazni, ponavljanje razreda ali celo izključitev iz šole. Dijaki so se potrudili takoj priti

mrzle pečenke, zase in zame. Jeva, pije, on vesel in razigran, jaz sem premišljeval, kje bi tega človeka kdaj videl.

Pride ura, ko je bilo treba plačati. Tedaj se oglasi on: »Pusti, bom že plačal sam.« Hipoma pa se ves stres: »Strela! zakriči,« listnico sem pustil doma! Kaj bo pa zdaj? Daj, prijatelj založi zame, takoj jutri jutraj ti vrnem. Nimaš, praviš, pa založi svojo uro! Veš, v tej gostilni nisem znan!

Toda tudi ure nisem imel. K sreči me je gostilničarka poznala. Ko sem ji razkladal in zagotavljal, da bom že plačal jaz, če ne bo moj novi znanec, je ta že izginil. Jaz pa sem se dolgo, ves teden izogibal te gostilne, dokler nisem spravil potrebnega denarja skupaj in poravnal vso veliko ceno. Od tedaj se zelo izogibljem takih ljudi, ki zatrjujejo, da so nekoč bili moji znanci.

Skrajnim potnim listom v Ameriko

Ljubljana, 14. avgusta.

Tale se vam bo pa brez dvoma zdela bosna in boste rekli, da diši po kislih kumarcah. Jaz pa pravim: Kaj bi! Mož je tvegal in jo srečno izpeljal. Zadeva je bila namreč sledeča: Pogovarjali so se delavci, ki pojdejo na Francosko, tam na klopi v parku pred juženo palačo, tik za Miklošičevim hrbtom. In jih je nemo in resno poslušal Miklošič, poslušal sem jih tudi jaz, ki rajši poslušam kot govorim, ker tako marsikaj zvem in sploh...

»En liter ga bom, pa naj se pes obesi potem. Glavno, da me je tisti »škrice« iz Zagreba izbral, da pojdem na Francosko. Ampak kakšne komedije ti uganjajo s temi potnimi listi. Od Poncija do Pilata bo treba rajzati, da bom dobil tiste papirje, je modroval krepak, zdrav in spočit možakar. Kaj bi ne bil spočit, saj je že sedmi mesec brez dela in zdaj, ko kaže, da ga bo dobil, se mu kar samo smeje.

»Prav imaš, Jozel. Veliko ima človek danes opraviti, če hoče po svetu, je pritrjeval drugi, očitno z namenom, da bi ga oni povabil s seboj k »Dalmatincu«. »Veš, Jozel, včasih vsega tega ni bilo toliko treba. Poznal sem jih, ki so od nas odhajali v Ameriko. V enem tednu je imel vsak vse svoje papirje pripravljene. Glavno, da ni manjkalo denarja za »rajzo«. Z denarjem pa itak prideš okoli sveta. Dve leti bo tega, kar se je bil odpravil mojega sosedu sin čez lužo. Kar zmanjkalo ga je in ni ga bilo več. Dije časa je bil govoril, da pojde pa mi nismo nič kaj dosti verjeli. V Ameriko ni lahko priti, ker jih sme tja iz vsake države le določeno število vsako leto. Temu pravijo kvota. Mišček Francelj pa jo je drugače »pogruntal«. Vedel je, da bo moral čakati do sodnjega dne, če ne še dalje, preden bi prišel na vrsto, da bi se mogel izseliti. V časnikih je bral, da imajo prednost naši državljani po drugih državah: na Madžarskem, v Nemčiji, Italiji in drugod. Tuje oblasti gredo zelo rade na roko našim ljudem, ki hočejo v Ameriko, samo, da se jih znebe. Mišček Francelj, kot sem dejal, si je pomagal drugače. Nekje za ogledalom v kotu je našel med stariimi pralikami lepo zganjen papir in ga razgrnil. Z debelimi črkami je stalo na vrhu zapisano »Certifikat«, spodaj v oklepaju pa »živilski potni list«. Bil je res živinski potni list od Miščkove krave rdečke, ki so jo bili Miščkova mati kupili nekoli tednov prej na semnju. »Kar bo, pa bo,« si je mislil Francelj in sklenil, da odrine s tem potnim listom v Ameriko. Kar pobral je svoje stvari, se poslovil in šel. Pozneje je pisal iz Amerike, da je s tretjajotim srečem kazal na mejah rdečkin potni list in da je šlo povsod po sreči. Zadoščevalo je, da je bilo napisano razločno »Certifikat«, drugega niso gledali nikjer. Kaj bi gledali če slovensko ne razumejo! »Najmanj stokrat sem prečital tisti pos,« je pisal Francelj, »in sem se pri sebi smejal, ko je bilo vse tako

»Pri težkočah v želodcu in črevih, pomanjkanju slasti, lenivem odvajanju, napenjanju gorečici, pehanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju povzroči 1 do 2 čaši naravne »Franz-Josef«-grenčice temeljito čiščenje prebavil. Izjave bolnišnice dokazujejo, da »Franz-Josef«-vodo radi jemljejo celo težko bolni, in da se dosežejo z njo veliki uspehi. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

pred oči župniku ali šolskemu nadzorniku, potem pa so na tihem zapuščali cerkev pred koncem maše. Na Veliki teden smo morali prinašati spričevalo, da smo bili pri spovedi in obhajilu. Plačal sem cerkovniku, da me je vpisal v seznam spovednikov in dobival potrdilo, ne da bi bil pri zakramentu... VERA ni mogla vzkliti tod, kjer ni bilo iskrenosti. Doma pa so mi pravili, da ločijo bogovi in verstvo človeštvo v sovražne skupine, da je bodočnost v edinosti, ko ne bo več ne kristjanov, ne mohamedancev, ne židov, temveč samo pristaši socializma...

Izgubil sem vero in Boga, a še vedno je živel v moji duši narodna zavest. To so bila leta japonske vojne. Preko Jekaterinburga je drvela povodenj vojakov na fronto in se vračalo nebroj ranjenec ter pohablencev. Ulice so postale živahne kakor mravljišče. Vrh neštevilnih hiš je vihrala bela zastava z rdečim križem. Gimnazijci so prekipeli navdušenja. Nabirali smo denar, srečali in spremljali na kolodvoru čete, obiskovali bolnice, hlastno čitali dnevnike in posebne izdaje. Moral sem se veseliti naših zmag in obžalovati poraze. Občutil sem vročo ljubezen do velike domovine in nikakor nisem razumel, zakaj drugače mislijo oče in mama in vsi njih prijatelji.

»Oče! Daj mi denarja! Danes nabirajo pri nas darove za ranjence gimnazijske bolnice.«

»Niti kopejke ti ne dam! Jaz sem zoper vojno!« Zavzel sem se: »Kako pa to, če imamo vojno? Mar se ti ne smilijo ranjenci?«

»Kaj me brigajo? Naj jim ta dá denar, ki jih je poslal na vojno!«

Tega nisem mogel odobravati. Stel sem k mami s pritožbo: »Oče je hud, pa mi noče ničesar dati. Tovariši me bodo postrani gledali...«

Mati se je namrdnila, mi dala rubelj in rekla: »Očetu ne smeš o tem povedati, sicer bo hud.«

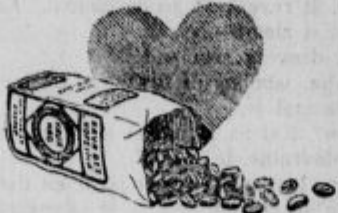
»Zakaj pa? Vsak sošolec nekaj prinese. Vsi

Zdravo okrepčilo.

Zakaj ne bi pili kave tudi v vročih letnih dnevih? Poizkusite s kavo Hag. Ona je brez kofeina, osvežuje in poživlja, ne da bi povzročala občutek vročine in neugodnega pritiska krvi v glavo. Pri tem pa Vam nudi kava Hag popoln užitek. Kot prava, najplemenitejša zrnata kava ima vse prednosti okusa in arome najdražje kave s kofeinom. Manjkajo ji samo njena slaba svojstva. Kava Hag ne povzroča nikdar nespečnosti, niti ne ogroža na katerikoli način delovanja srca in živcev. Tisoči zdravnikov jo radi tega predpisujejo kot važno sestavino smotrene diete. Tudi Vi jo uživajte med počitnicami. Pri tem ne pogrešate ničesar, temveč skrbite za okrepitev vsled v zimskem času oslabiljenega zdravja.

Zahtevajte kavo Hag po hotelih in kavarnah. Vztrajajte na tem, da se Vam jo nudi.

Kava Hag, d. d., Martičeva ul. 14 B, Zagreb.

KAVA HAG
VARUJE
SRCE IN ŽIVCE!

natančno popisano, koliko je rdečka stara, da je pšenične barve itd. Globoko sem si oddahnil, ko sem stopil na ameriška tla. Pokazal sem »Certifikat« in še neke druge papirje, ki sem jih bil vzel s seboj, pa sem se izmazal. Odrinil sem v Chicago in se čudil, da je tam toliko živinskih klavnic. Če bi rdečka znala misliti in mogla razumeti, bi mi rada verjela, da sem bil prav zadovoljen, ker nisem tičal v njeni koži, čeprav sem z njenim potnim listom jadral v Ameriko. All right!

Tako je bil pisal Mišček Francelj. Sedaj že dve leti in pol pošilja dolarje domov in pravi, da se mu prav dobro godi. Ptič je pa le!

»Ampak ti nisi, če misliš, da ti bo tole storilo kdo verjel,« je zbedel Jozel.

»Kakor hočeš; res je pa le, da Mišček Francelj ni imel drugega »posa« s seboj, kot kravjega.«

„Firbec“

Ljubljana, 14. avgusta.

»Za nebesa šparaj firbec,« pravijo takemu, ki je čez mero radoveden. Tudi tistim, ki so se gnetli danes dopoldne okoli pol desetih pred jetnišnico na Miklošičevi cesti, bi kazalo tako svetovati. Kaj pa je prav za prav bilo?

Pred vhomom v jetnišnico je stal »zeleni Henrik« s policije, in par lepih konj je bilo vpraženih vanj. Spredaj na »kozlu« je dremal voznik in potrpežljivo čakal. Okoli zelene vprege se je nabiralo vedno več obžudovalcev. Redki so bili, ki so šli nemoteno svojo pot naprej, ne da bi prej nekoliko napasli »firbec«. Kolesarji in pešci, moški in ženske, vse se je ustavljalo in čakalo, kaj bo. Celo na oknih bližnjih hiš so se pojavile glave in z nape-timi očmi pazile na »Henrika« in jetnišničin vhod.

»Glih tebe še manjka, «firbec,« je prijazno ogovoril zavajen, mlad človek svojega znanca, ki je prihitel mimo in obstal v gruči.

»Sem te kaj vprašal, čeber napeti?« se je odzval nagovorjeni in svetoval onemu:

»Prosi, naj te nalože v »Henrika« in te peljejo nad ričet; vsaj ne boš delal reklame po mestu s svojimi strganimi čevlji in kosmato glavo.«

»Jaka enkrat za vselej ti povem, da me pusti pri miru, če ne, te bom dal stražniku »čez«. Mene ne bodo nikamor vozili.«

»Koga so neki pripeljali?« je skrbelo mlado služkinjo, ki je nesla poln cekar živeža s trga.

»Kakšno barabo, koga neki drugega! Ali pa

dajejo po tri ali po pet rubljev. Jegorov je celo dal petindvajset rubljev.«

»Kateri Jegorov?« je raztreseno vprašala mama.

»No, sin onega trgovca. Imajo veliko trgovino, kjer ti kupuješ blago za oblake.«

»Ah tako... No, buržuji naj le plačajo! A mi, socialisti, ne smemo podpirati vojne: sprožili so jo kar in buržuji.«

»Hočeš torej, da bi odhajali ranjenci iz bolnice domov kakor berači? Samo z našimi darili jih lahko obledo.«

»Naj bodo le raztrgani! Prihodnjic jih bo srečala pamet, pa se ne bodo pustili klati.«

»Mamica! A potem bi Japonci zmagali!«

»To bi bilo samo dobro za nas!«

Zopet nisem razumel! Mama mi je pričela tolmačiti: »Če bi se mi navduševali za vojno in se veselili naših zmag, bi samo ojačili stališče buržujev, ki izsesavajo ljudstvo...«

»A kako se naj jaz veselim japonskih zmag, če ubijajo naše ruske fante? Saj se mi smilijo!«

»Zakaj pa se ti ne smilijo Japonci? Če bodo Rusi zmagali, bodo tudi pokončali veliko sovražnikov!«

»Saj sem vendar Rus, mamica! Hočem, da bi naši zmagali!«

»Zakaj hočeš? Le povej, zakaj? Saj so Japonci prav tako ljudje kakor mi.«

»Saj ne vem, zakaj... Hočem in hočem! Vendar se mi ne bodo Japonci prav tako smilili kakor naši!«

»Baš to je napačno! Ti nimaš nobenega čuvstva za Japonce, in Japonci zopet ne mislijo nate. Tako nastane medsebojno klanje... Za socialista ne sme biti ne Rusa, ne Japonca, temveč samo edino človeštvo. Če bo Rusija poražena, zadene ta poraz sovražnike socializma, buržuje in carja. Zato si moramo želeli poraze, ne pa zmage. Ali razumeš?«

(Dalje.)

so prišli ponj. Pravijo, da bodo nekoga peljali iz zaporov na policijo.«

»Bog ve, kaj je naredil? Ampak nevaren mora biti, ko so prišli kar z zaprtim vozom ponj. Po take, ki so krotki, pride kar stražnik in gresta potem peš.«

»In kar s parom konj so prišli ponj. Huda in težka zverina mora biti. Da bi ga le že kaj kmalu pripeljali,« je hrepnela priletna, stara ženica.

Ljudi vedno več, gruča narašča. »He, če ti čakajo, bom pa še jaz. Le kaj bo iz tega?« Večina teh »firbec« vobče ni vedela, zakaj gre. Na obrazih jim je trepetala mrzlična radovednost, ki je nemo kričala po zadoščanju.

»Le po koga so prišli?«

Tedaj pa so se široko odprla vrata v jetnišnico na pragu sta se pojavila jetniški paznik in policijski stražnik.

»Noter z vozom!«

In »zeleni Henrik« je počasi krenil skozi vrata na jetnišnično dvorišče. Vrata so se neposredno za vozom zopet zaprla.

»Naaa! Oh, škoda!« so zdihovali razočarani »firbeci«, ki so bili to pot opeharjeni za nasičenje svoje radovednosti. Niso računali s tem, da je »zeleni Henrik« — diskreten...

Osebnosti

★ Spremembe pri uršulinkah. Dne 10. avgusta je bila m. Hildegarda Lebar, dosedanja predstojnica ljubljanskega uršulinskega samostana imenovana za prednico v uršulinskem samostanu v Mekinjah. Za prednico uršulink v Ljubljani pa je bila imenovana istega dne m. Elizabeta Kremžar. Naj da Bog delovanju obeh svoj bogati blagoslov!

Druge vesti

★ Važna obletnica. Dne 17. avgusta 1849 je bila izročena prometu železniška proga Celje-Ljubljana. V Ljubljano je tako prišla prva železna cesta, ki je pel o njej že Prešeren, a je ni dočkal; pol leta pred njenim prihodom je odšel v večnost. V soboto, 17. avgusta bo torej minulo natančno osemdeset let, odkar vozi tudi skozi naše kraje železnica, ki je kakor malokatera druga iznajdba spremenila obličje zemlje.

★ Smrtna kosa. Dne 4. avg. je po kratki in mučni bolezni poklical Bog k sebi po plačilo g. Janeza Lundra, posestnika iz Ribnice. Pokojni je bil dolgoletni naročnik »Domoljuba« in prvoborilec za naše imeje. Rodbini Lunder naše iskreno sožalje, očetu pa naj sveti večna luč!

★ Smrt vsled strele. Silen vihar je divjal v Mekinjah 12. t. m. med 3. in 4. uro popoldne; vmes je treskalo, da je bilo groza. Ena strela je zadela domačino 30 letnega hlapca Franceta Stanca, ko je ravno vedril pri neki kolibi ob Nevljici; našli so ga šele naslednje jutro po skrbnem iskanju. Ravnj je bil tih in pošten fant; smrt ga pač ni našla nepripravljenega, saj je še letos napravil duhovne vaje v Ljubljani.

★ Romanje na Sv. Višarje pod vodstvom Pevske zveze bo 17. in 18. avgusta. Odhod iz Ljubljane v soboto 17. avgusta ob 8 zjutraj. Prihod v Ljubljano 18. avgusta okrog 6 zvečer. Polovična vožnja je dovoljena na vseh progah ljubljanske direkcije. Vlak ostane od Ljubljane do državne meje na vsaki postaji: gorenjski kolodvor 8.15, St. Vid-Višarje 8.32, Medno 8.37, Medvode 8.43, Gorenja vas-Reteče 8.51, Škofja Loka 8.58, Zabcina 9.04, Kranj 9.30, Sv. Jošt 9.36, Podnart 9.47, Otočec 9.53, Radovljica 10.05, Lesce 10.12, Zirovnica 10.23, Javornik 10.32, Jesenice 11.12, Hrušica 11.06, Dovje-Mojstrana 11.16, Gozd 11.32, Kranjska gora 12.20. — Ponovno opozarjamo, da to velja samo za one romarje, ki imajo izkaznico Pevske zveze v Ljubljani za 17. in 18. avgust. Vsakdo naj kupi na vstopni postaji karto do Kranjske gore državna meja. Prosi naj za mokri postajni žig na karto in izkaznico. Ta karta velja namreč tudi po železnici nazaj. Polovična vožnja je dovoljena za vse proge in za vse vlake razen Orient-Expressa v področju ljubljanske in mariborske oblasti. Romarji ne smejo pod nobenim pogojem prekiniti vožnje, bodisi, da bodo obiskali Bled ali Brezje.

★ Slovesna blagoslovitev in otvoritev planinske kočice na Mirni gori pri Črnomlju bo v nedeljo 18. avgusta dopoldne. Planinci, turisti, pohodniki v Belo krajino!

★ Angleži se zanimajo za hrvatsko Primorje. Na hrvatskem Primorju od Sušaka do Raba se opaža čimdalje večje naraščanje tujskega prometa. Po dosedanjih približnih podatkih je letošnja sezona za preko 20 odstotkov boljša od lanske. Izgledi za mesec september so po dosedanjih prijavah ravnotako odlični. Na Sušak je prišla te dni že tretja skupina turistov iz Londona, ki jo je organiziral naš novi londonski

turistični biro. V zadnjih dveh skupinah je bilo 48 Angležev, v tretji pa 18. Nastanili so se v hotelu Kontinental, odkoder so nadaljevali potovanje v Dubrovnik. Vsi so bili navdušeni nad lepoto naših krajev in prijaznostjo prebivalstva. V Angliji vlada zelo veliko zanimanje za našo rivijero in se pričakuje, da pride tja še letos, še bolj pa prihodnje leto, večje število angleških turistov.

★ Zrebanje loterije v korist zgradbe »Slovenske sirotišnice« bo 25. avgusta v Slov. Bistrici. Vsi, ki imajo še neplačane srečke, se opozarjajo, da jih plačajo v najkrajšem času, ker 24. avgusta bodo vse neplačane srečke izgubile svojo veljavo. Ne odklonite sreče, ki se vam smehlja nasproti! Od 18. do 25. avgusta bo v samostanu razstava vseh dobitkov. Vsak, kdor se bo udeležil te razstave, bo gotovo vesel, da je kupil srečke, ker bo videl krasne reči velike vrednosti, katerih lastnik lahko postane v kratkem času za nizko ceno. Tudi k zrebanju se vsi vljudno vabijo.

★ Proslava 50-letnice gasilnega društva vevške papirnice se vrši v nedeljo 18. avgusta ob 15 na vrtu tovarniške restavracije.

★ V Uradnem listu št. 84 od 14. avgusta t. l. je objavljen »Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu z dne 3. maja 1929 o samoupravnih cestah« in »Uredba o ureditvi ministrstva za notranje posle«. Dalje je objavljen v tej številki »Natečaj za sprejem gojencev v strojno šolo mornarice« in »Natečaj za sprejem učencev v delavnico obrtne železniške šole v Subotici«.

★ Uradni dan ukrajnega gremija trgovcev v Celju za člane trgovce iz rogaškega sodnega okraja se vrši v petek, dne 16. t. m. od 9—12 predpoldne v Rogatcu v posebni sobi hotela Sporn. — Načelstvo.

★ Sejm v Blagovici, živinski in kramarski, se vrši v torek, 20. avgusta t. l. Kupovalci in trgovci vljudno vabljani.

★ V Litiji se vrši v četrtek dne 22. avgusta t. l. nov živinski sejm.

★ Zaprtja cesta. Od 19. avgusta do okoli 5. septembra bo cesta od Letuša do Smartnega ob Paki za vsak promet z vozili zatvorena. Promet bo mogoč tedaj od Letuša na postajo Polzela ali pa na postajo Smartno ob Paki po cesti čez Gorenje. Zopetna otvoritev se bo posebej objavila.

★ Pevski zbor učiteljskega UJU, Ljubljana, priredi v soboto 17. avgusta ob pol 21 v dvorani Zagrebačkoga zbora, Martičeva ulica v Zagrebu ob priliki učiteljskega kongresa pod dirigentstvom g. Srečka Kumarja velik koncert, katerega bo ilustriralo uvodno predavanje komponista g. Emila Adamiča: »Jugoslovanska narodna pesem«. Opozarjamo na to prireditev vse glasbo ljubeče občinstvo, posebno učiteljsvo, ki se bo nahajalo ta dan v Zagrebu.

★ Vojaško letalo na dobovskem polju. V soboto 10. avgusta kmalu po 9 je začelo krožiti nad Dobovo letalo tako nizko, da smo si takoj mislili, da išče radi defekta prostor, kjer bi pristalo. Končno se je letalo spustilo na tla poleg železniške proge na dobovskih njivah. Zarilo se je v koruzno polje in omlatilo koruzo kot noben stroj. Kmalu je bilo na stotine ljudi okoli letala, saj takega tiča ob blizu še marsikdo ni videl. Slučajno je bil en pilot tudi tukajšnji domačin in je bilo veselje še tem večje. Ko sta pilota letalo popravila, sta jo mahnila zopet v višave in proti Zagrebu. Tudi senzacije za našo dobovsko faro.

★ Čateške toplice postajajo ljudem jako priljubljene radi izredno dobre vode. Postržba in vse je bolj priprosto, brez kakšnega komforta, kakor v drugih toplicah, pa se vse še posebno v zadnjem času spregleda z ozirom na primerne cene. Ker pa imajo gostje poleg kopanja tudi obilo časa za počivanje in čitanje, bi bilo jako umestno, da bi bili v toplicah na razpolago vsaj slovenski časopisi, seveda tudi »Slovenec«. Izgovor, da ga ne rabimo, ne drži. Če ne žrtvuje teh izdatkov za časopisje topliška uprava, mora pa to storiti restavratir in naročiti poleg drugih listov tudi »Slovenec« in »Ilustracijo«. Le malo bolj obzirni do gostov, pa bo tudi »Slovenec« v Čateških toplicah. — »Slovenec« čitatelj.

★ Konjač ubil dečka mesto psa. V Bosanski Krupi se je pripetila te dni težka nesreča. Konjač mestne občine Mašić je ob 11 ponoči v bližini hotela Krupi v prisotnosti dveh stražnikov s puško ustrelil 15 letnega vajenca Hašima Alagića. Konjač je bil pijan in je v dečku vdel psa. Čeprav je bilo že precej pozno ponoči, je na kraj shrahotnega dejanja prihitelo več sto oseb, ki so dali glasnega duška svoji užalosti in ogorčenosti nad tem groznim dejanjem. Ustreljeni deček je čez nekaj ur po strašnem trpljenju umrl. Čeprav je bil sirota brez očeta in matere, je vendar ta žalostni dogodek izzval v okolici splošno žalost.

★ Bogat ribiški plen. Ribiči v bakerskem zalivu se zelo vesele bogatega plena, ki so ga dobili v eni prejšnjih noči. Ujeli so 900 rib tonin, v teži okrog 10.000 kg, kar predstavlja vrednost četrtilijona dinarjev. Ta ribji lov je za one kraje rekorden.

★ Obsojen ženski vlomilec. Pred subotiskim sodiščem se je vršila te dni razprava proti roparski tolpi petih oseb, ki so bile obtožene, da so februarja meseca vlomile v poštno poslopje in odnesle veliko blaginjo. Trije člani te tolpe so bili oproščeni, ker so dokazali alibi. Neki Kovač in Jovanka Pak pa sta bila obsojena, prvi na dve leti, druga pa na tri leta. Jovanka Pak je izvršila 17 tatvin. Oblačila se je v moško obleko in tako izvrševala tatvine in vlome. V Bački Topoli jo je zasačila pri vladu neka ženska in jo ranila s sekuro. Tako so jo ujeli.

★ Natečaj: »Konjička podoficirska šola v Nišu sprejme 1. oktobra 1929 večje število gojencev iz civila in vojske. Na sprejem v to šolo imajo pravico mladeniči od 17. do završenega 21. leta starosti. Po goje za sprejem, kaka se spričevala zahtevajo in lepe izgleda za bodočnost, kakor tudi vse potrebne informacije dobe kandidati pri svojih občinah, žandarmerijskih postajah, pri vojnih okrugih in pri šoli sami.

Zrebanje loterije »Zupanove jame« bo 15. avgusta. Vse srečke, ki ne bodo do 14. avgusta plačane — so neveljavne.

★ Dr. Perko od 18. do 25. avgusta ne ordinira.

★ Dijaški dom v Kočevju. Ker je še nekaj mest nezasedenih, se bodo še nadalje sprejemali v zavod gojenci, ki bodo obiskovali I. do VIII. razred tukajšnje realne gimnazije. Prospekt na zahtevo.

★ Ključ za Esperanto (slovarček) se dobi pri »Klubu esperantistov v Ljubljani« — Narodna kavana in v vseh knjigarnah. Knjižica popolnoma zadostuje za čitanje kakor tudi za prestavljanje, zato se priporoča tudi neesperantistom in samoukom. Stane 3 Din, za posamezni izvod po pošti naj se pošlje znamke v vrednosti 3.25 Din.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo imata drevi: Mr. Leustek na Resljevi cesti 1 in Mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24.

● **Razstava društva Zoo.** Razstava živali društva »Zoo« na ljubljanskem velesejmu od 31. avgusta do 9. septembra je mišljena kot velika-potezna propaganda ideje ustanovitve zoološkega vrta v Ljubljani. Z razstavo hoče društvo »Zoo« najširši slovenski javnosti dokazati, da je njegova temeljna ideja dobra in izvedljiva. V to svrhu se društvo »Zoo« ni ustrašilo ogromnega truda in dela in je napelo vse sile, da poda obiskovalcem jesenske velesejske prireditve kolikor mogoče obširen vpogled v živalstvo Slovenije. Z dohodki lanske jesenske razstave in s članarino ter darovi svojih dobrotnikov, si je nabavilo društvo »Zoo« številne akvarije, v katerih bo izstavilo vse v slovenskih vodah živeče ribe, v 150 kletkah naše ptice pevke, v 30 velikih kletkah ptice ujede, v 6 terarijih domačih plazilcev (kače, kuščarje), v posebnih akvarijah dvoživke (žabe, salamandre, v 25 pločevinastih kletkah manjše sesavce (glodavce, kune), v 5 železnih zverinjakih večje sesavce (lisice, jazbeci, volkove, vidre). Razen tega bo na razstavi društvo »Zoo« potrebnost prostora za srne, gamze in še mu bo sreča mila tudi za mlade medvede. Razstava živali društva »Zoo« bo radi svoje obširnosti in izrpnosti razstavljenega živega materiala ne le v zabavo posetnikom velesejma v jeseni, marveč tudi živa šola naši mladini, ki bo imela na razstavi priliko seznaniti se osebno z domačim živalstvom. Da bo moglo društvo »Zoo« kriti velike stroške za propagandne razstave in se približati realizaciji ustanovitve trajnega zoološkega vrta v Ljubljani, bo pobiralo od posetnikov velesejma posebno majhno vstopnino, ki jo bo plačal pač lahko vsak, ki mu je kolikaj kulturni napredek Slovenije in njene prestolnice pri srcu.

● **Mestna občina deložira.** Mestna občina je pričela včeraj z zelo radikalnim sredstvom proti onim najemnikom v svojih hišah, ki ji kljub številnim opominom nočejo plačevati najemnin. Včeraj in jutri, v petek, je bilo, oziroma bo še deložiranih iz mestnih hiš deset strank in sicer iz hiše na Sredini, iz kolonije v Kolesiji, iz vil za topničarsko vojašnico in iz barak na Ižanski cesti. Kakor zvezo, ljudje do zadnjega niso verjeli, da misli občina to pot resno. Ko so se pa v zadnjem trenutku prepričali, da bo treba res na cesto, je nekaj strank vso dolžno najemnino — poravnalo. Dalje tudi izvezo, da pripravljajo občina drugo partijo takih strank za deložacijo. Te deložacije naj bodo dovolj glasen memento vsem mestnim najemnikom, da je treba tudi mestni občini plačevati najemnino, posebno pa še onim, ki so se morda preselili v »Rdečo hišo« na Poljanski cesti v napačni spekulaciji, da bodo najemnino mestni občini dolžni za vse večne čase — kot se je pri nekaterih praktičarjih od sedaj. — Na mestnem magistratu smo dalje zvedeli, da se bodo v prihodnjem tednu začela razpošiljati obvestila o novi, regulirani najemnini, kakor jo je soglasno sklenila zadnja plenarna seja občinskega sveta. Stranke, katerim se je najemnina povikala, so bili obveščeni že pred meseci, one pa, ki so dosedaj plačevale previsoko najemnino, pa bodo obveščene v najkrajšem času. Kakor smo že pisali, je nova najemnina določena po kvadraturi in legi stanovanja in je določena — vsem enako brez izjeme.

● **Deklice so se vrnile iz Velesovega.** Včeraj popoldne se je vrnila iz Velesovega počitniška kolonija deklke, ki so bile tam na počitnicah na račun mestne občine. Deklicam so počitnice očitno prijale, kajti prišle so nazaj rdečelice in boljšega zdravja, kot so šle tja. To kolonijo pa sta zadela dva udarca. Med deklkami je bila tudi bacilonoska in po njej so se inficirale štiri deklke. Seveda so bile odrejane takoj najstrožje mere, deklke so se izolirale in s tem se je preprečilo tudi nadaljnje širjenje bolezni. Radi tega je tudi odpadel obisk Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, ki je bil že napovedan. Deklice so bile radi tega zelo žalostne, toda moralo je biti tako. Radi nevarnosti eventualne zopetne okužitve ne bo odšla v Velesovo tretja skupina dečkov in deklke. Da pa ta skupina ne bo oškodovana popolnoma, bo priredila mestna občina zanje v prihodnjih dneh večji izlet na Šmarjetno goro, tako da bodo imeli tudi ti otroci nekaj od počitnic.

● **Umrli so v Ljubljani od 10. do 14. avgusta:** Marija Gruden, kuharica, 56 let, Dunajska cesta 17; Anton Zajc, zasebni namestnik, 60 let, Tržaška cesta 19; Mihael Kocjan, posestnik, 79 let, Vidovdanska cesta 9 (doma iz Dragatinskega); Ludovik Plevelj, uradnik licealne knjižnice, 32 let, Maurerjeva ulica 19; Marija Gongca Selič, usmiljenka, 50 let, Slomškova ulica 20; Katarina Košir, žena vrtnarja, 44 let, Vidovdanska cesta 9; Marija Mervar, vdova pismošice, 79 let, Vidovdanska cesta 9; Angela Mrak, vdova finančnega svetnika, 79 let, Kongresni trg 7. — V bolnišnici so v istem času umrli: Franc Windisch, uradnik, 65 let, Dunajska cesta 35; Marija Lovre, zasebnica, 65 let, Moste 13; Ana Golob, žena delavca, 30 let, Mekinje pri Kamniku; Marija Verčič, užitarica, 71 let, Oslica pri Litiji; Janez Mauser, 51 let, posestnik, Gorčna vas; Marija Jenko, žena posestnika, Zg. Brnik; Lovrene Sifrer, kovski mojster, 40 let, Razdrto; Jakobina Ivanc, vdova nadučitelja, 55 let, Kranj 110; Jakob Hribar, vžitar, Cirkuš pri Kamniku; Valentin Trinkaus, dinar, Sent Janž; Marjan Seme, sin služkinje, Smartno pri Litiji; Ivana Trček, 30 let, Bačna pri Trati.

● **Nesreča otročiča.** Težja nesreča se je včeraj popoldne pripetila triletnemu Venčeslavu Ferjanu v Zvonarski ulici 7. Plezal je po domači kuhinji in padel na tehniko ter se obutno poškodoval na glavi. Takoj je bil na mestu rešilni voz, ki je potolčenega otroka prepeljal v bolnišnico.

● **Karambol s tramvajskim vozom.** V sredo zjutraj se je pripetil na Poljanski cesti večji karambol. Po cesti je peljala z enovprežnim vozom posestnica Katarina Vidali iz Mengša okoli 200 litrov mleka. Za njo je privozil tramvaj. Vidali je se ni mogla pravočasno umakniti s tira in tramvaj se je zadel v njen voz. Pri trku se je razlilo 95 litrov mleka, vrednega 285 Din. Na razbitih vrtilih trpi Vidali je še 100 Din škoda, na pokvarjenem zadnjem delu voza pa okrog 300 Din. Skupno ima Vidali jeva skoraj 700 Din škoda. Zanimivo je bilo potem »naslijevanje. Vidali jeva in njene priče so namreč trdile, da je voznik vozil zelo hitro in da sploh ni dajal znamenj z zvoncec, voznik in njegove priče pa so trdile, da je voznil na vso moč in tudi vozil ni preveč hitro. Če bi hitro vozil, je pravil voznik, bi ne mogel tramvaja pravočasno ustaviti in bi tramvaj gotovo razbil ves voz, ne pa samo zadnjega dela. (Da tramvaj ni hitro vozil, radi verjamemo, ker hitro voziti

Štediti z pleničkami?

„Ne tega mi pač ni treba več“ povdarja gospa Mica. „Dobro negovano dete, kakor je moja Majdica, dobiva vedno sveže perilo, za katero skrbi brez truda le

Schichtov
RADION

— sploh ne zna.) Kot o vsakem takem sporu, bo tudi o tem imelo sodišče svojo zadnjo besedo.

● **Nočni obisk dveh vlomilcev v stanovanju.** Vlomilcem gre v Ljubljani prav trda. Ker je naše mesto nekako osrednje zbirališče vseh sumljivih eksistenc iz Slovenije in tudi ne manjka raznih pustolovcev iz južnih krajev, je med njimi prav huda konkurenca. Povrh tega pa so postali ljudje skrajno previdni in skrbno zaklepajo vsako stvar. Tatovi se morajo posluževati skrajne predznosti, če hočejo kaj ukrasti. To predznost sta tudi imela dva vlomilca, ki sta v prejšnji noči, to je od srede na četrtek, ob treh zjutraj vdrla v stanovanje peka Leopolda Markiča na Tržaški cesti 18, na Glincah. Vlomilca sta na dvorišču pristavila lestev, se povzpela do prvega nadstropja in splezala skozi odprto okno v sobo. V sobi je spala Markičeva žena Ema z enomesečnim otrokom, mož pa je delal v pekarni. Gospa Ema se je tedaj zbudila in pri oknu zapazila temno moško postavo, ki je ležla v sobo. Zakričala je, skočila s postelje in planila korajžno — kot je mlada — proti neznanu, hoteč ga iztisniti iz sobe. V sobi pa je bil še drugi možki, ki je že prebrskal predale. Ta se je ustrašil obupnega klicanja na pomoč, skočil k Markičevi, v zgrabil zadaj za ramo, z drugo roko pa ji je zamašil usta, da ni mogla več kričati. Prve klice prestrašene, toda prav korajžne žene, je slišal njen mož v pekarni. Prihiti je pogledat, kaj je. Njegove korake pa sta slišala oba vlomilca. Brž sta pustila Markičevo in kot vervečki splezala po lestvi na dvorišče in pobežnili. Prihiti je tudi stražnik in temu sta Markičeva povedala, za kaj gre. Stražnik je oba vlomilca pričel zasledovati, toda oba je že davno vzela od. Kot ju opisuje gospa Ema, sta bila oba stara 20 do 26 let in male postave, eden je bil oblečen v vojaško obleko. Pri begu sta v sobi pustila električno ročno svetilko in pa vojaško čepico. Odnesli nista mogla ničesar, razen denarnice s 30 Din. Pa tudi to sta pustila na strešnem prizidku pri oknu. Na policiji upajo, da ju bodo kmalu imeli v pesteh. Vlom te vrste ni prvi v Ljubljani. Saj sta pred tedni hotela ravno na ta način vlomiti dva v stanovanje mesarice Lavtjarjeve na Sv. Petra cesti.

Maribor

□ **† Anton Morocutti.** V Sv. Lovrencu na Pohorju je umrl višji sodni svetnik v p. g. Anton Morocutti, star 80 let. Pogreb se bo vršil v petek ob 4 iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju, kamor so ga včeraj prepeljali iz Sv. Lovrenca. Rajni je bil kot sodnik objektivni mož. Bil je oče znanega nemškega pisatelja zdravnika Dr. Kamila Morocuttija v St. Ilju.

□ **Samostan oo. frančiškanov** so te dni obiskali trije oo. frančiškani iz Dalmacije oziroma Hercegovine in sicer: p. Vladimir Belobrk, profesor franc. gimnazije iz Sinja; p. Hieronim Poparič, bivši profesor sinjske gimnazije in sedanjí župnik v Sinju ter p. Nikolaj Hrkač, župnik iz Posušja v Hercegovini. Udeležili so se zborovanja seniorata v Celju ter sedaj študirajo prosvete in gospodarske organizacije v Sloveniji. Naš poročevalec jim je orisal ustroj in delovanje teh naših organizacij. Gostje so včeraj odpotovali v Celje in Ljubljano.

□ **Duhovniška III. redniška skupščina** za lavantinsko škofijo ima svoj redni občni zbor v ponedeljek 19. avgusta točno ob 10 popoldne pri oo. frančiškanih v Mariboru. Sobotarje, pridite v obilnem številu!

□ **Pri Sv. Marjeti niže Puja** je bila 11. avg. nova sveta maša salezijancev dr. Tomaža Kelenca, ki je študiral v Turinu. Pridigoval je I. Volčič, ravnatelj zdrav. zavoda v Ljubljani. Pri Sv. Marjeti je že drugi rojak duhovnik v dveh letih, ki je študiral v inozemstvu in napravil tam doktorat.

□ **Društvo katehetov lavantinske škofije.** — Redni občni zbor se vrši v ponedeljek, 19. avgusta 1929 ob 16. uri v škofjskem dijaškem semenišču v Mariboru, Korosčkova ulica 12. Dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnika, blaginjska in pregledovalcev računov. 3. Volitev načelnstva in pregledovalcev računov. 4. Sključnosti. Gospodje katehete, zlasti zastopniki dekanjskih odborov, se vabijo na občni zbor. — Ob enem se opozarja, da bo letos enodnevno zborovanje slovenskih katehetov v Ljubljani v torek 27. avgusta 1929. Spored, ki bo poleg referatov in praktičnega nastopa vseboval kot glavno točko razgovor o novem katehizmu, bo pravočasno objavljen. Gospodje katehete naj se v kolikor mogoče velikem številu udeležijo tega zborovanja v Ljubljani. — Odbor.

□ **Posledice stanovanjske bede v Mariboru.** Pod drž. mostom stanujeta že 14 dni 56-letni čevljar Rudolf Schmiermaul in njegova 56-letna žena. Stanovala sta že 10 let v Pobrežki cesti 9, kjer sta stanovanje redno plačevala. Imata zelo skromno pohištvo. Osem dni pa stanuje pod mostom 41-letni delavec Josip Galer s svojo 34-letno ženo Julijano in malim otroci. Stanoval je poprej v Gozdni ulici 8 na Pobrežju. Ta obitelj ima pod mostom samo dve slamanjaci, 1 nahrbtnik in 1 otroški voziček. Na 2 slamanjaci spita mož in žena in 2 otroka, najmlajša hčerka pa spi skoraj sede v otroškem vozičku. Kdor more kaj pomagati tema ubogima rodbinama, naj jima kolikor mogoče pomaga.

□ **Koncert v mestnem parku v Mariboru** bo v četrtek, 15. t. m. popoldne. Sviral bo železničarska godba pod taktirko kapelnika Schönherr-a.

□ **Kmetijsko-gospodinjstva šola** v zavodu šolskih sester v Mariboru začela svoj desetišesni tečaj 9. sept. t. l. Potrebna poučila daje zavod pod omenjenim naslovom.

● **Razne tatvine.** Delavec Jožef Korpes si je izprosil od lastnika nedovršene stavbe v Aškerčevi ulici, da sme spati v kleti te stavbe. Ko je ponoči najtrdnje spal, so ga prišli obiskat tatovi in ga okradli. Pobrali so mu vso obleko, še srajce mu niso pustili. Korpes je osumil tatvine neke Bosance, pri katerih je policija izvršila hišne preiskave, vendar pa ukradene obleke ni našla pri njih. — Soferju Cvetku Batiču iz Florjanske ulice 13 je neznan tat ukradel iz kovčka več obleke in brivski aparat. — Marija Počak je prijavila tatvino 600 Din denarja. — Prijavljenih je več tatvin dežnikov.

● **Iz policijske torbe.** Aretirani sta bili in v zapore prepeljani dve tajni prostitutki. — 20 letni objestek Stanko V. je v eni prejšnjih noči napravil velik škandal v Šiški. Grozil je Ivanu I. z vojaškim bodalom, dasi sam ni vojak, nazadnje pa ga je premlatil z vilami, tako da ima Ivan I. precejšnjo rano na glavi. — Čudnega gosta je imel te dni dalmatinski gostilničar Lasan v Šiški. Najprej je gost kupil pri njem pol litra dalmatince, si ga dal natočiti v steklenico za pivo, pošteno plačal in odšel. Čez nekaj minut pa je skozi zaprto okno gostilne prifrčala v gostilno ista steklenica in tudi še polna je bila. Gostilničar trpi škodo na dveh ubitih šipah. — Nekje v Rožni dolini imajo prav hudega psa. Vrtnarja Leopolda Nedoha je pošteno ogrizel in mu raztrgal hlače, čeprav Nedoh ni hotel psu prav nič hudega. Nedoh pravi, da ima več sto dinarjev škode in bo stvar s pasjim ugrizom gnil naprej. — Grda, najgrša stvar na svetu je obrekovanje, posebno obrekovanje z anonimnimi pismi. Policija vodi sedaj preiskavo o neki aferi, v kateri imajo važno vlogo anonimna obrekovalna pisma.

● **Kemično snajenje oblek** — Šimenc, Kolodvorska ulica 8.

Zobni atelje LUDVIK BITENC
se je preselil iz Židovske ulice št. 1. na
Kongresni trg št. 8

□ **Nezgođe.** Dne 13. t. m. popoldne je padel v St. Juriju ob Pesnici posestnik Josip Herič raz voz; popoldne istega dne se je težko poškodoval 26-letni delavec drž. želez. delavnice Anton Wagner pri popraviljanju nekega vagona. Zvečer pa se je pri delu na Felberjevemu otoku pri Mariboru poškodoval 22-letni delavec Ivan Crvik. Vsi trije so dobili noirane poškodbe in jih je rešilni oddelek prepeljal v mariborsko bolnico.

□ **Čin hudobnega človeka.** Trgovki g. Penič je nekdo na njenem posestvu v Selnici ob Dravi porezal nad 300 hmeljevih rastlin. Ker je še cvet nedorastel in zelen, je škoda precej velika. Morda se orožništvo posreči, da izsledi hudobnega storilca.

□ **Ponoči si ogleduje izložbeno okno.** Pri trgovcu Francu Mastku na Glavnem trgu št. 16 je poskusil v torek zjutraj ob treh vlomiti F. P. Pasanti so ga zalotili, ko je že dvigal okvirje pri izložbenem oknu. Ker je zbežal, so mu pasante sledili in stražnik ga je ujel v Vetrinjski ulici, ker ob strahu ni mogel naglo teči. Na policiji se je izgovarjal, da ni mislil nič ukrasti, ampak si samo ogledati obleko, katero bi pozneje kupil, če bi prišel do denarja. Kljub temu pa so ga poslali k »Grafu«.

□ **Zdravnik dr. V. Marin** od 12. avgusta naprej zopet redno ordinira dnevno od 10—12 in od 14—16 v Razlagovi ulici 15; telefon 205.

Celje

● **V gledališkem tečaju drevi ni pouka.** Jutri 16. avgusta predaval ga Fedor Gradšnik o gledališču novejšje dobe in g. Marjan Marolt o slovenski narodni noši (s skriptičnimi slikami). Po predavanjih arangement Gogoljeve »Ženitve« pod vodstvom g. Persuha.

● **Danes popoldne v Zalec!** V Vrbju pri Zalcu priredi danes popoldne na vrtu prijatelja Holobarja žalski orlovski odsek javni nastop. Prijatelje orlovstva vlijudno vabimo, da se udeležijo tudi iz Celja te prireditve in tako podprejo idealno žalsko orlovsko mladino, ki pod zelo težkimi pogoji vseeno visoko drži prapor orlovske mladine.

● **Na Goro Oliko** pohiti v nedeljo, 18. avgusta Krekova mladina. Prijatelji so vlijudno vabljeni k soudeležbi. Dopolnde sv. maša in labor.

● **Drž. dvorazredna trgovska šola** v Celju. Vpisovanje za šolsko leto 1929-30. bo v nedeljo 1. in v ponedeljek 2. septembra vsakikrat od 9. do 12. ure. V prvi letnik se sprejemajo gojenci (-ke), ki so dovršili najmanj štiri razrede gimnazije (realske) ali štiri razrede meščanske šole. Pri vpisu predložijo gojence (-ka) prošnjo za vpis, kolekovanje z Din 5 ki ji priloži spričevalo o prejšnjem šolanju in krstni (rojstni) list, s katerim dokaže prošilec (prosilka) v tem letu 14 do 18 starosti. V drugi letnik morejo vstopiti oni, ki so dovršili prvi letnik. Vsak gojence vplača pri vpisu Din 20 v »Fond za zdravstveno zaščito učencev«. Te takse se oproščajo oni gojenci (-ke), ki so sami ali njih roditelji siromašni v smislu določil zakona o takсах. Redno se bo vpisovalo le v navedenih dneh. Minister za trgovino in industrijo sme dovoliti do dne 15. septembra naknadno vpisovanje, če je kaj praznih mest. Po tem roku se smejo vpisati samo otroci državnih uradnikov, premeščanih v te kraje, z odhodnico šole, v kateri so se dotlej učili. Državni dvorazredni trgovski šoli v Celju je svrha nuditi

gojencem (-kam) strokovno naobrazbo in jih usposobiti za praktično in samostojno poslovanje. Pouk traja dve leti. Obisk šole je priporočati onim, ki se žele v najkrajšem času usposobiti za uspešno udeleževanje v poslovnih (trgovskih, bančnih, tvorniških, zadrugah t. dr.) pisarnah. Največ ugodnosti pa nudi šola sinovom in hčerkam trgovcev, tovarnarjev in obrtnikov, ki potrebujejo tudi zares bogati čimprej za pomoč v svojih obratih, kajti šola jim nadomestila vajeniško učno dobo in morejo po dveletni praksi začeti ali prevzeti samostojno trgovino katerekoli stroke. Absolventi imajo poleg tega pravico do dijaškega roka v vojski.

● **Železničarska tombola.** V prid svojim bolnim in onemoglim članom priredi v nedeljo dne 18. avgusta celjska podružnica Zveze jugoslovanskih železničarjev na Dečkovem trgu ob 3 pop. veliko tombolo. Ne le plemenita svrha tudi zares bogati dobitki te tombole bodo gotovo privabili obilo udeležencev zopet na Dečkov trg.

● **Obrtna slavnost.** V nedeljo, dne 11. avgusta 1929 popoldne se je vršila v Celju v zadrugni pisarni izredna slavnost. Obrtna zadruga kovinarjev in sorodnih strok v Celju, ki obstoja od 1. 1884., je imenovala dva svoja zaslužna, dolgoletna člana in sicer gospoda Ivana Rebeke, ključavničarskega mojstra in industrijalca, ter gospoda Jakoba Wusserja, kolarskega mojstra v Celju, za dosmrtno častne družne člane. V navzočnosti celega zadrugnega odbora je izročil tačasni zadrugni načelnik gospod Franjo Dolžan, kleparski mojster v Celju, jubilatoma umetno izdelane častne diplome. V nagovoru je orisal gospod načelnik Dolžan zasluge gospoda Rebeke, kot dolgoletnega boritelja za pravice obrtništva in njega neumornega organizatorja. Gospod Rebek je dovršil namreč 35 letnico kot samostojni mojster in je bil zadnjih 10 let načelnik kovinarske zadruge v Celju. Gospod Wusser je ravnal kot dovršil 40 letnico samostojnega mojstrstva, med katerim časom je bil več kot 35 let zadrugni odbornik in sta oba velezaslužna obrtnika vedno in zvesto vršila svoje zadrugne dolžnosti. Oba jubilita sta bila ob tem izrednem zadrugnem odlikovanju ginjena od solz in se je gospod Rebek v imenu obeh odlikovancev, sedanjemu gospodu načelniku in zadrugnemu odboru za to naklonjenost srčno zahvalil in obljubil, da bo posvetil tudi še v naprej svoje moči interesom zadruge in obrtništva sploh.

● **Primarij dr. Steinfelser** zopet ordinira.

● **Lesna industrija in stolarna Viktor Tomšič** v Teharjih pri Celju se udeležil s svojimi proizvodi in lastnim uradnikom II. pokrajinske razstave v Skoplju, katera se bo vršila od 1. do 8. septembra t. l. Pripravljena je pa vzeti s seboj zastopstvo tudi kake druge trvdke proti mali odškodnini. Tozadevne prijave direktno na gornji na slovo do 20. t. m.

● **Vlom v garažo.** V noči od 11. na 12. avgust je bilo vlomljeno v garažo hotela Skoberne in je pri tej priliki odšlo z vlomilcem tudi kolo, ki ga je imel tam shranjenega posestniški sin Božidar Podbregar iz Črnega Vrha pri Sv. Juriju ob Taboru. Kolo je črno pleskano in nosi na ročaju trdko nekega mehanika (menda A. Svajgerja) iz Braslovč. Vredno je okoli Din 1000.

Dopisi

Bled

Proslava kraljevičevega krsta. Danes na praznik Marijinega vnebovzetaja se podeli na kraljevem dvoru na Bledu. Nj. Vis. kraljevič zakrament sv. krsta. Ob tej priliki se vrši v župni cerkvi ob 10 slovesna služba božja z državno himno na koncu. Običajna slovesnost na otoku radi tega odpade, pač pa bo tam tih sv. maša ob 10.

Cerkevni koncert radovljskega pevskega okrožja v župni cerkvi na Bledu danes ob 4 pop. obeta biti nekaj posebno lepega in bo poset gotovo pokazal, da imajo domačini in tučji smisel za lepoto glasbe in petja. Nastopil bo celoten orkester in mešani zbor pod vodstvom g. Klemenčiča z nad 200 pevci in pevkami. Orgelske točke izvajajo priznani mojster, stolni kapelnik St. Premrl.

Razsvetljiva cest na Bledu je zelo pomankljiva; opozarjamo županstvo samo na cesto od Park-hotela do Zdraviliškega doma takole zvečer. Samo dve žarnici gorita do Zdraviliškega parka, ker so ostale pregoarele. Gostje se upravičeno pritožujejo nad tako malomarnostjo.

Deževno in hladno vreme je zavladalo na Bledu in tučev se polasča manjše odpotovanja na jug, kjer je toplejše in kopeli v morju in solncu prijaznejša kot megleni dež. Dal Bog, da se vreme zopet zboljša.

Vič

Tombola. Samo par dni nas še loči od tombole prosvetnega društva. Ali ste že kupili tablice, ki stanejo samo 2 Din komad. Če jih še niste, si ogledite prvi glavni dobiček spalno opravilo, ki je razstavljen v trgovini Naceta Završnika na Glincah, da se sami prepričate o vrednosti dobitkov. Drugi glavni dobiček zaboj sladkorja, tretji sežen drvi itd. Začetek tombole ob pol štirih na javnem trgu na Glincah.

Veselica. Takoj po tomboli se vrši na vrtu gostilne »Oblake« pri Tomcu in na vrtu društvenega doma na Glincah vrtna veselica, pri kateri sodeluje godba prosvetnega društva in »Pevski krožek« Vič. Ulijudno vabimo tudi ljubljance na to prireditev. Vstopnina na veselilni prostor je samo 3 Din za osebo.

RADOMLJE.

Pred kratkim smo dobili novega dušnega pastirja v osebi g. Janka Šiške. Dela bo imel dosti vsestransko. — Druga novica je, da smo ustanovili potrebno prostovoljno gasilno društvo, katero smo bili že dolgo let pogrešali. Ta teden dobimo novo motorno brigadno novejšega sistema. V nedeljo,

18. t. m. bo blagoslovitev brizgalne. Ob tej priliki bo velika veselica na vrtu g. župana J. Pavlina. Fantje in dekleta ter ostali se z vso vneto trudijo, da bo nedeljska slavnost kar najlepše uspela. Odbor skrbi, da bo najboljša pijača, tudi brezalkoholna, razno pecivo ter vsakovrstna jedila. Tudi srečolov bo; pripravljenih je že nebroj lepih dragocenih dobrot. Na sporedu je tudi godba in petje. Prijatelji gasilstva se uljudno vabijo. Je tudi ugodna železniška zveza (več vlakov), po potrebi tudi avtobus.

Trbovlje

Spet dve nesreči. Strojvodja Medvešek Alojz, zaposlen pri Dukiču na dnevnem kopu Doberna, si je v tork zlomil medenico. Hotel je menjati stroj na drugi tir, pri skoku s stroja je pa prišel pod stroj. — Strojvodja Podobnik Anton, ravnotam zaposlen, si je pa zlomil roko.

Uslužbeni davek. Obrtniki in vse one, ki morajo ta davek plačevati, opozarjamo, da davek pravočasno pošljejo na davčni urad, da ne bodo plačevali v nasprotnem slučaju kazni. Tudi davčne knjižice se naj drže v redu, ker jih ravno zadnje čase kontrolirajo javni organi.

Zdravniško pomoč v rudniški bolnici je do danes v tem letu iskalo 4735 moških in 3329 žensk in otrok. K tolikemu številu bolnikov je veliko pripomogla letošnja huda zima.

Šoštanj

Kuluk za Slomškov dom. Pretekla dva tedna so kulukovali naši zavedni možje in fantje za Slomškovo dom. Kljub ogromnemu poljskemu in drugemu delu so hodili na kuluk v prav lepem številu. Valovito okolično domo so spremenili v lepo ravnilo. — Čast in hvala jim!

Opozarjamo na igro »Mlada Breda«, ki jo uprizorijo naši igralci v soboto zvečer na novem odru Slomškovega doma. Nastopijo sami stari igralci in bo igra gotovo nudila užitek.

»Slovenec« se dobi v dnevnih razprodajih v tafiki ge. A. Röckove, nasproti Langusove trgovine.

ŠT. JURIJ OB JUŽ. 2EL.

Proslava 20letnice telovadnega odseka Orel v št. Juriju ob juž. žel. in blagoslovljenje novega prapora se vrši v nedeljo, 18. avgusta po tem le redu: Ob 8 jutraj sprejem gostov na kolodvoru. S spremljevanjem celjske železničarske godbe korakajo Orli in Orlice do Kat. doma, kjer jih pozdravi trški župan g. Gerzina. Po pozdravu kumic je sprevod po zgornjem trgu, nato vstop v cerkev, kjer pridiguje g. kanonik Valentin Mikuš. Po pridigi se razvije in blagoslovi prapor. Po cerkvenem opraviilu je skušnja za popoldanski nastop. Sotari bodo vsestransko oskrbljeni z jedjo in pijačo, za kar bodo skrbela spoštovane gospe in gospodične trga št. Jur in okolice. Telovadni odsek Orle celjskega in šmarsko-rogaškega okrožja in sploh prijatelji Orlovstva so vabljeni na Orlovski dan v prijaznem št. Juriju 18. avgusta. Polovična vožnja na železnici je dovoljena.

SREDISČE OB DRAVLI

Na Marijin praznik, dne 15. t. m. po večernicah se vrši v Društvenem domu proslava 100letnice rojstva velikih mož-domacina g. prof. Lavrenčiča Herga in g. profesorja Matija Šinko. O prvem govori najboljši poznavatelj središče zgodovine g. Prelat dr. Franc Kovačič iz Maribora, o drugem domačin g. Franc Ploh. Ker imata blaga pokojnika velikanske zasluge za središče župnijo in občino, pa sta zlasti od mlajših že skoro pozabljeni, zato je priredilo Kat. izobraž. društvo ob tej obletnici o njih javno predavanje.

Slovenska Krajina

Obrtna razstava. Na praznik, dne 15. t. m. se odprvi v M. Soboti obrtna razstava domačih pomočnikov in vajencev. Za razstavo vlada veliko zanimanja in obeta se ji lep uspeh. Zaključki se 19. t. m.

Težko pričakovani dež. Ni bilo človeka, ki ne bi že tedne dolgo vzdihoval po dežju. V tork se je nebo naposled usmililo ubogega ljudstva. Začelo je deževati, samo to je škoda, da je bilo premalo dežja.

Turistika

Planinci in izletniki! V nedeljo, dne 18. avgusta t. l. bo presvetli g. škof dr. Rožman slovesno blagoslovil novo planinsko kapelico na Krkavcu v Kamniških planinah. Spored bo sledeči: ob 11 blagoslov Kriške planine in novo zgrajenih stanov, ob pol 12 blagoslov kapele in sv. maša. Vabljeni so vsi.

Orel

Orlovska srenja Dol. Logatec ima svojo celodnevno prireditve s taborom v Rostah nad Logatcem dne 18. avgusta 1929. Popoldne ob treh javna telovadba s pestrnim sporedom. Zveze ugodne, vozijo vozovi in avtobus vsako uro izpred Kmet. gospod. društva v Dol. Logatcu. Vsi prijatelji orlovstva vjudno vabljeni. — Odbor.

Orel »Krkovo-Trnovo« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 25. t. m. ob pol 4 popoldne na svojem letnem telovadišču v Karunovi ulici 14 javen telovadni nastop, združen s prosto zabavo, bogatim srečolovom, šaljivo pošto, tekmo s cvetkami itd. Za jedila in pijačo vsestransko preskrbljeno. K številni udeležbi vabijo vse prijatelje orlovstva trnovski Orli in Orlice.

Naše dijaštvo

Počitniško dijaško društvo »Ribnica« vabi vse svoje bivše in sedanje člane ter zlasti nje ustanovitelje na svoj 20letni jubilej, ki ga proslavi pri Novi Štiti dne 20. avg. 1928. Začetek ob 7.

Človek in paragraf

Če Jožek ne zna voziti bicikla...

Z bicikla je danes sploh križ in težava, ko jih je toliko, da so zaletavanja in trčenja vsak dan na programu in v časnikih. Pa se je zadnjič Joško zgodilo, da je še njega zamikalo in si je kupil bicikel. Lep, nov, krasen bicikel, Joško se je sam vase zadovoljno smejal, čim se je ozrl vanj. Bicikel seveda ni dosti vreden, če se človek z njim vozi ne zna. To je Jožek koj uganil in tudi koj izvajal iz tega dejstva posledice: učiti se je začel voziti! Pa ga je tistikrat na cesti srečala smola, oziroma se je smola v osebi tete Marjane sprehajala tik pred njim na cesti. Ješko je podil z biciklom po cesti pa — naravnost v Marjano... Kar odzadaj. Marjana je čofila po tleh, nastal je vik in krik, Jožek se je kajpak tudi kotalil v tistem živem skupku, prišel je stražnik — nadaljevanje na sodnji. Jožek se je na vse viže zgovarjal, da ni kriv in ni:

Splošen pregled jugoslovanske plavalne olimpijade

Jugoslovanska olimpijada je za nami. Nepozaben nam ostane vtis, ki smo ga dobili pri pogledu na najboljše plavalce in plavateljice, zbrane iz cele države v viteškem plavalnem boju za največje latoriko — državno prvenstvo v plavanju. Cvet jugoslovanskega plavalnega sporta je bil za nekaj dni zbran v kopališču Ilirije. Lepo je bilo gledati stasite, zagorele postavbe tekmovalcev, ki se počutijo v vodi kakor doma. Tri dni so trajala tekmovanja, tri dni smo z največjim zanimanjem gledali naše plavalne korifeje. Po končanem tekmovanju so se tekmovalci zopet razkropili na svoje domove, le malo poklicanih je ostalo v Ljubljani, da zadnje dni, ki so jim na razpolago, izrabijo za trening, da bodo častno zastopali našo državo 17. in 18. t. m. na slovanski plavalni olimpijadi v Varšavi.

Plavalnega prvenstva se je udeležilo skupno 8 klubov, ki so dali skupno skoro 400 tekmovalcev. Udeležili so se naši najboljši klubi razen obeh karlovških klubov Gradjanski in KSU, ki sta zamudila prijavi rok in nista mogla startati. Po številu tekmovalcev je bilo to dosedaj največje državno prvenstvo. Doseženi rezultati so zadovoljivi, ako vzamemo v obzir, da so baš plavalci najmočnejših klubov Jadrana in Juga, vajeni le morske vode in da so prvi plavalci v bazenu. Rezultati bi bili še dosti boljši, ako bi obvladali plavalci pravilne obrate, kar se je opazilo z malimi izjemami pri večini tekmovalcev. Domači plavalci in plavalke so bili v tem pogledu boljši, vendar je bil ta plus premajhen, da bi izravnal veliko premoč namorskih plavalcev v plavalnem stilu samem. Na kratkih in daljših progah naši tudi najboljše še vedno mnogo zaostajajo, kar ni čuda, saj imajo dalmatinski klubi priložnost trenirati skoro celo leto, medtem ko so naši plavalci navezani le na nekaj mesecev, pa še ta pičila doba je odvisna od vremena. Poleg tega imata Jadran in Jug izvrstne učitelje, pri nas so pa plavalci vezani večinoma sami na sebe. S plavalnim bazenom je sicer sedaj dana možnost intenzivnejšega in bolj sistematičnega treninga, vendar bomo mogli uspešno konkurirati obmorskim klubom le, ako dobimo dobrega trenerja za plavalce. Kakor smo informirani, bo skušala Ilirija pridobiti dobrega trenerja iz Nemčije. Isti bo našel hvalježno polje, talentiranega materijala imamo dovolj, saj je posebno Ilirija dokazala, kaj se more v kratkem času doseči s pridnostjo. Naloga trenerja bo v prvi vrsti naučiti naše plavalce na edini plavalni stil, s katerim je danes mogoče doseči uspeh, to je crawl. Posebno očitno se je videla razlika med domačimi in Dalmatinci v štafetah, kjer se naši tekmovalci radi nezadostnega obvladovanja crawl stila sploh plasirali niso. V vseh drugih stilih plavanja, kakor hrbtno ali prsno prav nič ne zaostajamo. Posebno v damskih točkah prsnega stila smo pa vsekakor videli in brez konkurence v celi državi. V tem oziru so ljubljanske plavalke visoko nadkriljevale svoje »morskovodne« koleginje in žele splošno priznanje in začudenje vseh naših najboljših strokovnjakov v plavanju. Zgodilo se je celo, da je prsni stil zmagal nad »crawlom«, tako n. pr. v damski štafeti 4 x 100.

Skoki so bili in so ostali tudi sedaj domena Slovencev, predvsem Ilirije. Posebno v skokih s stolpa je Ilirija brez konkurence tako v številu skakačev, kakor tudi v kvalitetnem pogledu. Edini resen konkurent je Grile, ki skače sedaj za Karlovac, je tudi ljubljanska srajca in učenec ljubljanske skakalne šole, ako se smemo tako izraziti.

Kakor lani, je tudi letos postal državni prvak v plavanju Jadran v Splitu. Medtem, ko je lani imel v Jugu najnevarnejša tekmeča, zmagal je namreč z 247 točkami napram 243 točkam Juga, je letos ponovno osvojil prvenstvo s 351 točkami in pustil svojega rivala za seboj za celih 144 točk. Jadran je vsekakor poleg Ilirije pokazal največji napredek. Postavil je v boj najštevilnejšo in v vseh panogah najbolj izenačeno ekipo. Največ točk so klubu pridobil Senjanovič. Roje, Olga Roje in skakač Pilič.

Drugo mesto je zopet zavzel dubrovniški Jug z 207 točkami, torej 36 manj kot lani. Jug nima toliko dobrih poedincev kot Jadran, ima pa zato izvrstne juniore in juniorke ter izvrstne specialiste v hrbtnem plavanju. Izvrstnega plavalca ima v sprinterju Matiču, katerega je rekordir Senjanovič potolkel le z največjo težavo. Naravnost sijajno pa je water-polo moštvo, ki daleč nadkriljuje vsa ostala moštva. Jugu primanjkuje predvsem dobrih skakačev in plavalcev v prostem stilu seniori.

Ljubljanska Ilirija je bila senzacija letošnjega prvenstva. Nikdo ni pričakoval, da se bo plasirala na tretje mesto in pustila za seboj sušičko Viktorijo ter da bo celo resno ogrožala Jugu drugo mesto. S 171 točkami jo loči le majhna razlika točk od Juga, posebno ako se vpošteva, da je Jug pri water-polu, kjer Ilirija ni tekmovala, pridobil 26 točk in je torej, ako odračunamo water-polo, razlika le 15 točk. Že pri prvenstvu Slovenije je pokazala Ilirija velikanski napredek, toda doseženo tretje mesto pri državnem prvenstvu je za Ilirijo več kot častno in daje upravičeno največje nade za prihodnost. Lani je zavzemala Ilirija z 90 točkami peto mesto. Levji delež na doseženem placementu ima ilirijanska garda skakačev, predvsem Kordelič in Wohlfartova, ki je bila najuspešnejša tekmovalka prvenstva in je sama pridobila klubu 58 točk.

Za 64 točk manj kot lani je imela letos Viktorija iz Sušaka s 141 točkami. S tretjega mesta jo je spodrinila Ilirija in jo plasirala na četrto mesto. Radi odsotnosti svojega najboljšega plavalca Ljube Smokvine je zgubila precej točk, vendar bi vseeno težko prekosila Ilirijo.

Jako častno peto mesto je zasedlo Primorje s 63 točkami, napram lani, ko je bilo z 30 točkami na 7 mestu. Klub ima dobre skakače in juniorke.

Znatno je nazadoval belgrajski Bob, lani s 95 točkami na 4. mestu je letos dosegel komaj 32 točk, od katerih je pridobil klubu famozni Bulat sam 21.

Sedmo in osmo mesto zavzemata Somborsko SU z 9 in Sava (Belgrad) z 2 točkama.

Ako razdelimo tekmovanje na poedine skupine (plavanje, skoki, water-polo), dobimo sledečo klasifikacijo:

saj je vendar vpil nad Marjano »proč« in je tedaj sama kriva in ne on, prmejš nazaj!

»Zakaj pa nisi zvonil!«

»Ja, gospod sodnik, zvoniti pa še ne znam...«

je modro odvrnil Jožek.

Zraven tega je bil Jožek obtožen še enega kazniviga dejanja. V spisih je bilo zapisano, da je Jožek splehal falot in mu gredo različne hudobne stvari po glavi. Zadnjič je nekje našel ali kupil umetno žabo in jo je vrgeel naravnost in nalašč v suho steljo. Žabica je začela skakati okoli po stelji, vnela se je in gorela — pa je bila tako povzročena nevarnost požara.

Jožek je za svoje hudobije dobil skupaj tri tedne zapor.

Sport

V plavanju samem so dosegli Jadran 294 točk, Jug 181, Viktorija 129, Ilirija 61, Primorje 37, Bob 21, Sabor 3 in Sava 2. Jadran je torej državni prvak v plavanju, Jug je obdržal pozicijo, edino Viktorija in Ilirija sta zamenjala mesta.

V skokih je absolutno prva Ilirija, ki ima s 110 točkami skoro dvakrat več točk, kot vsi drugi klubi skupaj. Jadran je dosegel 41. Primorje 24, Viktorija 8, Bob 1 točko. Prvak države v vodnih skokih je Ilirija, katere skakači so razen pri skokih juniork in seniork z deske, zasedli povsod prva mesta. Absolutna domena Ilirije so skoki s stolpa od 5 in 10 m.

V water-polu si je ponovno osvojil prvenstvo Jug s 26 točkami. Premagal je gladko vse nasprotnike in se izkazal poleg tega kot najbolj fair moštvo turnirja. Sledijo: Jadran 16 točk, Bob 10, Sombor 6, Viktorija 4 in Primorje 2. Water-polo tekme so nam pokazale, saj je prav za prav water-polo. Poleg potrebne tehnike v lovljenju in streljanju manjka našim domačim moštvom predvsem taktika v napadu, kar se da vse pridobiti s sistematičnim treningom.

H koncu bi omenili, da so prav za prav vsi doseženi časi novi državni rekordi, ker se je prvič tekmovalo v bazenu in so edinole na ta način doseženi časi regularni in merodajni za primerjavo z drugimi narodi.

JUBILEJNA MEDKLUBSKA KOLESARSKA DIRKA

se vrši v nedeljo, dne 18. avgusta 1929 na progi Ljubljana—Novo mesto—Št. Jernej—Novo mesto—Ljubljana (km 168). — Start in cilj pri km 8 na Dolenjski cesti (pred gostilno Jelacina). Start ob 5 30 minut. Obrat pri km 86.800 pred Št. Jernejem. Voz se samo v eni skupini. — Darila: Zmagovalec prejme veliko srebrno kolajno, drugi in tretji male srebrne kolajne, četrty do deseti bronaste kolajne. Časovne kolajne dirkačem, ki dosepejo 45 minut za prvim na cilj. Posebna darila: Zmagovalec prejme novo dirkalno kolo »Aiglone«, katero podari g. Viktor Bohine ter preide v takojšnjo last zmagovalca. Drugo darilo: Nov gramofon, katerega podari gosp. A. Rasberger, tovarniška zaloga gramofonov v Ljubljani. Tretji, četrty in peti prejmejo darila. — Splošna določila: 1. Voz se po določilih dirkalnega pravilnika »Koturaškega Saveza SHS«. 2. Pravico starta imajo vsi člani klubov Slovenije, kateri so včlanjeni v »Koturaškem Savezu SHS«. 3. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost ter se mora strogo držati cestnopolijskega reda. Kolesa morajo biti opremljena z zvoncec in rabljivo zavoro. 4. Vsak dirkač je obvezan oddati lastnoročni podpis na kontrolni listi na obratu — sicer se ne klasificira. 5. Eventuelni protest se ima prijaviti tekom 10 minut po prihodu na cilj vodstvu dirke, proti položiti Din 50.—, katera vsota zapade, ako se protest zavrne. 6. Predpisan je minimalni uspeh km 27.500 na uro, ob slabem vremenu km 25. 7. Dirkači se imajo javiti vodstvu dirke ob 5.15 na startu. 8. Ako se ne javi na startu najmanj 15 tekmovalcev, tedaj si pridruže upravni odbor »Motokolesarskega kluba Ilirija« pravico izpremembe razpisa in event. preložitve dirke. 9. Vrstni red in oblika startanja se določijo po sporniki komisiji na startu. 10. Prijave so v smislu priložene startne liste končnoveljavno zaključene.

Upravni odbor
motokolesarskega kluba »Ilirija«.

*

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije. Danes se odigra na sportnem prostoru SK Ilirije III. kolo juniorskih tekem za prehodni pokal SK Ilirije, v katerem se sreča Primorje s Slavijo in Ilirija s Hermesom. Obe tekmi, zlasti pa druga, obetata nuditi dober nogomet, saj presegajo srečanja med boljšimi juniorskimi moštvi po lepoti marsikatero naših takozvanih prvorazrednih tekem. Sporedno se vrši danes nadalje semifinale juniorskih tekem za utešno darilo; nasprotnika sta tu Reka in Mladika. Razvrstitev tekem je naslednja: ob 8.30 Primorje : Slavija, ob 9.45 Reka : Mladika, ob 16.30 Ilirija : Hermes (predigra tekmi kombiniranega teama proti Hermesu, ki se prične ob 18. uri).

Popravek k razpisu jubilejnega lahkoatletskega meetinga SK Ptuj. V razpisu lahkoatletskega meetinga, ki se vrši danes v Ptuj v proslavo desetletnice SK Ptuja, je treba štati 12. točko pravilno: tek 3000 m (ne 300 m). Z ozirom na to tiskovno napako sprejema SK Ptuj prijave za navedeno točko tudi naknadno do starta. — SK Ptuj.

Službeno iz LNP. K izbirni tekmi komb. team Ljubljana : Hermes dne 15. t. m. na igrišču Ilirije se določa kot blagajniški nadzor g. Bačar ter po trije starejši reditelji sodelujočih klubov t. j. Hermes, Ilirije in Primorja. Nastop službe ob 17.30. — Tajnik II.

Kolesarske dirke. V nedeljo, dne 11. t. m. je priredilo kolesarsko društvo »Triglav«, Zadobrova Snerberje dirko za klubovo prvenstvo na progi Snerberje—Vransko in obratno na kateri so bili doseženi sledeči rezultati. 1. Glavna skupina 70 km. 1. Vodnik Alojzij v času 2 uri 54 minut in 30 sek. 2. Avšič Ivan v času 2 uri 58 minut in 10 sek. — Izven konkurence so vozili dirkači kolesarskega društva »Zarja« Zg. Kašelj izmed katerih je došel 1. Petrovič Anton v času 2 uri 45 min. 2. Janežič Avgust v času 2 uri 54 minut in 10 sek. — Juniorska skupina 40 km. 1. Marolt Anton »Triglav«, 1 ura 31 min. 2. Primar Franc »Triglav«, 1 ura 32 min. 3. Snoj Avgust »Triglav«, v 1 uri 34 min. 50 sek.

Kolesarsko društvo »Zarja«, Zg. Kašelj, priredi v nedeljo, dne 18. avgusta v Vevčah pri gostilni g. Fr. Anžurja veliko vrtno veselico združeno z zrebanjem efektne loterije. Začetek ob 14. Prijatelji kolesarskega sporta vjudno vabljeni. Skupni odhod kolesarjev je iz Ljubljane izpred Zvezne pisarne, Karlovska cesta štev. 4 točno ob pol 14.

*

NEMSKA NOGOMETNA PRVENSTVA.

L. 1903 je zmagal V. F. B. Leipzig nad DFC iz Prage 7:2; 1904 se zaključila tekma ni završila; 1905 Union-Berlin proti Karlsruher F. V. 2:0; 1906 VFC Leipzig-Pforzheimer F. V. 2:1; 1907 Freiburger F. C.-Victoria Berlin 4:2; 1908 Victoria Berlin-Kickers Stuttgart 3:1; 1909 Phönix Karlsruhe-Victoria Berlin 4:2; 1910 Karlsruhe F. V.-Holstein Kiel 1:0; 1911 Victoria Berlin-V. F. B. Leipzig 3:1; 1912 Holstein Kiel-Karlsruher F. V. 1:0; 1913 V. F. B. Leipzig-Duisburger S. V. 3:1; 1914 Sp. V. Fürt-V. F. B. Leipzig 3:2; 1915—1919 se prvenstvene tekme niso vršile; 1920 I. F. C. Nürnberg-Sp. V. Fürt 2:0; 1921 I. F. C. Nürnberg-Vorwärts Berlin 5:0; 1922 se zaključna tekma ni dovršila, I. F. C. Nürnberg in Hamburger S. V. sta se borila dvakrat neodločeno; 1923 Hamburger S. V.-Union Oberschönweide 3:0; 1924 I. F. C. Nürnberg-Hamburger S. V. 2:0; 1925 I. F. C. Nürnberg-Frankfurter F. S. V. 1:0; 1926 Sp. V. Fürt-Hertha Berlin 4:1; 1927 I. F. C. Nürnberg-Hertha Berlin 2:0; 1928 Hamburger S. V.-Hertha Berlin 3:2; 1929 Spiel-

vereinigung Fürt-Hertha Berlin 3:2. S tem je postala S. V. Fürt letos tretjič nemški nogometni prvak; prvič l. 1914, drugič l. 1926. Največ prvenstev si je izvojeval doslej I. F. C. Nürnberg, in sicer pet: 1920, 1921, 1924, 1925 in 1927. Berlinska Hertha je bila v zadnjih štirih letih vselej v zaključni tekmi in vselej premagana. Ali ni to smola?

SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO.

Brez vsake napovedi se je sestal pred kratkim v Nürnbergu svetovnoprvnenstveni odbor File k važni seji. Zborovanje je bilo prvotno določeno za 13. julij in je bilo nato preloženo na 27. in potem na 28. julij. Nürnberg so si izbrali zato, ker je za vse komisijske člane lahko dosegljiv. Seja je bila tajna. V vseh potankostih je bila določena organizacija prvega svetovnega nogometnega prvenstva, kojega tekme se bodo vršile l. 1930 v Uruguayu. Če se bo tekem udeležilo več kot 16 držav, se bodo vršile tekme po pokalnem sistemu. Če se bo borilo 16 držav, jih bodo razdelili v štiri skupine, vsaka s štirimi moštvi, ki jih določijo po točkah (vsak igra z vsakim), igrajo za svetovno prvenstvo v predzaključni in v zaključni rundi. Če se priklasi 12 držav, bodo napravili štiri skupine, vsako s tremi moštvi; in tudi pri manjši udeležbi hočejo po možnosti napraviti štiri skupine.

Svetovne prvenstvene tekme naj se pričnejo 15. julija in naj trajajo dva tedna. Evropski udeleženci rabijo za potovanje v Uruguay 17 dni, najaz 17 dni, skupaj 34 dni. Uruguayci so se zavezali, da bodo vsem evropskim udeležencem povrnili stroške potovanja in bivanja v Uruguayu; vrhu tega jamčijo še Fifi veliko vsoto iz dohodkov. Kljub temu pa še ni gotovo, če bo prireditelj res tako velika kot si jo Uruguayci predstavljajo. Doslej je prišlo še kaj malo priglasov.

NAD 40.000 VESLAČEV V NEMCIJI.

Statistika nemške veslaške zveze za preteklo poslovno leto nam navaja razne prav zanimive številke. V zvezi včlanjeni klubi razpolagajo z 11.277 veslaškimi čolni, 8333 je gigov, 2944 je dirkalnih čolnov. Članov šteje zveza 40.785. Nad dve tretjini vseh čolnov (7882) je last klubov, ostali so zasebna last.

KLASIČNA ZEMLJA — NARODNI PARK.

Na podnožju tesalskega Olimpa, Zevsove prestolnice, se razprostira divji svet, poln romantičnosti in slikovitosti. Čudna oblikovitost skal, slapovi, studenci in voline vtisnejo tej zemlji v zvezi z bujnim rastlinstvom pečat posebne mikavnosti. Ves ta kraj je določila grška vlada sedaj za narodni park. Vse bo tako kot je bilo v starih časih. Morda bodo tudi klasične atletske tekme prirejali tukaj, vsaj nekateri.

Za domači film

V skokih, in to velikanskih, je napredoval film v zadnjih desetletjih. Od statičnega smo se vzpeli do živega, menjačicega se filma; potem je prišel barvni in danes imamo že prve uspele poizkuse zvonočnega filma. Velešila je postal, življenjska potreba milijonskih množic, a obenem močen, morda premočen konkurent odru. Slika je slika. In vendar več kot črna črta. In če je še lepa, umetniška? In nazadnje ako celo govori? Privlačnost je v nji in daleko manj duševne zbranosti zahteva ko knjiža. Samo opazuj, kako današnje časopise vse bolj privzema slike v svoje stolpce. Zakaj? Ker jih množice hočejo. Ker slika hitreje, bolj naravno in nazorneje govori ko suha beseda. Ono prvo je glavno: hitreje. Pridobitev časa je veliki problem naših dni. Vzemimo: če hočete prebrati Tolstojev: Vstajenje, morate dobro brati najmanj dva dni ali več. Če pa isto stvar v filmu gledate, vam vzame komaj dve uri drago cenejšega časa.

Film je danes industrija, pravo sejmsko blago, ali če bolj v duhu časa povem, borzno blago. Ker so v vsaki sezoni t. zv. šlagerški filmi, ki se ves svet zanje peha in ostajajo po par let na površju. Zlasti Nemci in Francozi so izredno izpopolnili filmsko produkcijo. Posebej tehnično stran. Tudi italijanski film napreduje. Amerikanski, ki je veja zase, je manj umetniški. Med stranskimi državami je na prvem mestu Rusija, ki je zadnja leta razvila čisto svoj, vsebinsko močen, nedekorativen film, ki naglo prodira. Samo tendenčen je prevečkrat. Nazadnje se bomo zgenili tudi pri nas. Saj je naša zemlja ko nalašč ustvarjena za filmsko snimanje. Posebej danes, ko vsebolj prevladuje načelo, da naj se čim več snima v prosti naravi in čimmanj v ateljeju. Ali preko prvih čisto amaterskih in priložnostnih snimanj še nismo prišli. En vzrok morda: ni kapitala. Pa tudi specialno šolanji ljudi, režiserjev in igralcev, nimamo. Vsaj onih pravih ne. Neuspelih poizkusov je bilo tudi pri nas že zelo mnogo. In če bi začeli, bi morda težko v široki svet prodrli, ker bi imeli konkurenco na vsak korak. Seveda bi morala naša filmska podjetja iti domači industriji do kraja na roke.

Vzemimo naše najslavnejše in folklorno najzanimivejše predele: Dalmacijo, Hercegovino in Bosno, Slovenijo, Črno goro in Južno Srbijo. Inozemci vedo za njihovo lepoto in jih izkoriščajo. Posebej Nemci so mnogo snimali v njih. Pa jim niti imena niso pustili. Hercegovske planine in njihov kras so za orientalske filme rabili, Bosna jim je za Turčijo služila. En film je: Krvna osveta ali Zakon črnih gor, kjer tudi imenoma najdemo našo Črno goro, dasi je film vsebinsko naš. In kaj bi snimali? Ekstotičnosti, izumetničenosti, posnemanja tujcev ne rabimo. Narodno življenje, pestrost in zanimivost narodnih navad, narodno nošo in umetnost, naravne lepote, vas in kmeta na delu. Zlasti kulturni film bi se v začetku lahko lepo razvil. Pred kratkim je v Belgradu ruski umetnik in filmski režiser Aleksander Čerepov osnoval svojo filmsko šolo v Akademiji nauka s šestindvajsetimi predmeti. To je resnejši poskus in pričakujemo uspehov. Zato, ker je resen in izkušni človek lotil težkega dela. Izбира med najmlajšimi in v nekaj letih bo vzgojil kader dobrih filmskih umetnikov, ki bo dal nekaj našega, našemu duhu odgovarjajočega, kar nas bo v vsem zanimalo. Če se država prisrsko s kako subvencijo Čerepovu na pomoč, in pa kak radodaren mecen, bomo kmalu gledali svoje jugoslovanske filme. Vsi pa si zapomnite: film je danes poleg tiska najboljši in najefektnější propagandni sredstvo! Če ima Romunija svoje filme in Grška in Bolgarija celo, jih moramo imeti tudi mi.

*

Kino »Ljubljanski dvor« igra te dni film »Tenorjevo burno življenje«, v katerem nastopa Harry Liedke, kot pevec-tenorist in v osmih dejanjih slika svoje pustolovščine. Izdeje film nima nobene prav izrazite, razen če izvezamo kontrastno igro dveh žen, namreč ljubega žena na eni strani in žena-demon na drugi. Herzogov roman, po katerem je film narejen, ima mnogo več logike, kot jo je režiser mogel v film podati. Lepe pa so nekatere naravne pokrajinske snimke.

Za duha in srce

Književna družina „Luč“

V Trstu slavi letos književna družina „Luč“ peto obletnico svoje ustanovitve in delovanja. Vsako leto nam je darovala tri knjige: zbornik, izvirno in prevedeno povest. Pet zornikov z znanstveno-kritičnim in informativnim gradivom, ki spadajo med najpomembnejše slovenske povesti tovrstne publikacije. Pet izvirnih povesti (Bevk, Slavec in Feigle) ter pet prevedenih leposlovnih del, ki se odlikujejo po dobrem izboru, o čemer pričajo imena avtorjev: F. M. Dostojevski, W. S. Reymont, K. M. Capek-Chod, J. M. Vazov in M. Kukučnik.

Letošnji zbornik je posvečen povsem zgodovini slovenskega šolstva in Primorju. Koliko dragocen gradiva je tu nanizano, je razvidno iz posameznih naslovov: *Ferdo Kleinmayr: Slovenske ljudske šole v tržaški okolici od l. 1863. do konca* (Zgodovinska slika sestavljena po uradnih spisih). — *Lavo Čermelj: Strokovno šolstvo v Trstu*. — *Forojulianski: Gorisko šolsko društvo „Šolski dom“*. — *Lavo Čermelj: Realka v Idriji*. — *Doneski k zgodovini slovenske gimnazije v Gorici*. — *O Bevkovi izvirni povesti „Krivda“, ki je druga letošnja knjiga „Luči“, je „Slovenec“ že posebej poročal.*

V prevodu Slavka Slaveca je izšla kot tretja knjiga letošnje zbirke novela znamenitega slovenskega pisatelja Martina Kukučnika *„Mišo“*, opremljena z obširnimi postscriptumom o slovaškem slovstvu ter o avtorju iz prevajalčevega peresa. O prevedenem delu posnemamo iz razprave: *„Mišo“ se je porodil iz pisateljevega bivanja v almaluži župniji v vinorodni hotjanski prestolici. Povestica nam razgane idiličen kot pristne Slovaške z dobrimi, preprostimi, duševno zdravimi ljudmi, ki so vsi položeni z božajočo, dobrodejno ironijo in naravno, nepripriljeno komiko. Priča o globokem duševnem umevanju in nenavadni sposobnosti za risanje značajev.*

Književni družini „Luč“ moremo na trudopolnem uspešnem delovanju iskreno častiti.

Zapiski vernika

V. Marcinkovski, član visokošolskega krščanskega pokreta na Ruskem, je založil pri Amerikanski zvezi krščanskih mladeničev v Parizu svoje spomine iz let 1917-1923 (Zapiski verujučega). Iz istoriji religioznega dvigovanja v sovjetski Rusiji. Zapustil je domovino letos neprostopolno in s težkim srcem. Izgleda, da je kot „nevarnega cerkovnika“, dasi je prošil za dovoljenje ostati na Ruskem. Zdjaj pripoveduje preprosto in živo, kar je videl in doživel. Ta dnevnik prinaša toliko dragocenega gradiva za umevanje ruskega verskega življenja, da ga lahko vzoredimo samo z onimi predvojnimi izdajami (Pankratov, Iščiščije Boga), na katere se sklicuje prof. dr. F. Grivec v svojem *„Pravoslavju“*: nudi več zanimivih analogij! Na 322. strani popisuje avtor mesto in vas, volitev patriarha in protiverski nastop Lunačarskega, razgovor s patriarhom Tihonom, skrita verska in etična predavanja na univerzi in neustrašene izpovednike Evangelija po ječah sredi vohunov in oblastnikov. „Nisem imel namena kogarkoli pohvaliti ali grajati in nisem nikakor hotel izzivati političnih sporov... Hotel sem samo podati sliko našega verskega pokreta iz njegovih najrazličnejših oblikah.“ Kaže nam poleg pravoslavnih pristajalcev najrazličnejših struj in verskih ločin. Za vse kristjane je značilna napetost, stalno iskanje, ki je dokaz njih življenjskih moči. Sledimo avtorju na njegovih potih in vidimo, kako malo se zniči to vroče versko življenje za vse sovjetske prepovedi. To je tudi glavna vrednost te knjige, in „zato sklepa avtor: „Kljub težkočam in hudim izkušnjam, sem vesel, da mi je bilo mogoče zadnjih osem let bivati v Moskvi, središču duševnega življenja, kjer sem osebno vse popisano videl in doživel. Hvaležen sem za svoja pota Bogu!“

Ilija Rjepin

6. t. m. je obhajal svojo 85 letnico najstarejši ruski umetnik v emigraciji, Ilija Jelfimovič Rjepin. Rodil se je v kmečki rodbini v Čugujevu harkovske gubernije leta 1844. in, kakor se večkrat zgodi, pričel kot cerkveni slikar. Leta 1863. je že bil gojenec petrograjске Akademije, in leta 1872. je ustvaril svoje *„Burlake“*, brodarje na Volgi. Prinesli so mu veliko slavo doma in v tujini kot simbol težkega zgodovinskega življenja ruskega ljudstva. Okoli l. 1880. je nastala znamenita slika *„Procesija v Kurski guberniji“*, katere versko napetost kaže preveč realistično podana podrobnost: odurni bebec na čelu množice in stražniki. Zato sta doživeli vsestransko priznanje zgodovinskih slik: *„Zaporoški kozaki pišejo odgovor turškemu sultanu“* in *„Ivan Grozni umori sina“*. Ob enem je portretiral Rjepin številne vodilne osebnosti: Leva Tolstega, Turgenjeva in druge ter je vstvaril leta 1904. velikansko sliko: *„Seja državne sveta pod predsedništvom carja Nikolaja II.“*, kjer so zbrani vsi takratni politiki. Od l. 1896. je bil Rjepin profesor akademije, a kmalu je odločil to čast: bil je preveč samostojen. Zdjaj biva še vedno čili umetnik na Finskem, v svoji vili *„Penati“* v Kuokali tik ob ruski meji. Ponovno je razstavljal svoje slike v Evropi, in je kupil njegovo zadnje delo: *„Romajo k Mariji“* prezident Masaryk. Ruska umetnost je že prestala Rjepinov realizem, toda njegova duševnost je ugledila pot novemu impresionizmu, in v tem oziru je imel mojster velik razvojen vomen.

★

Slovenski tisk. Tretja številka strokovnega lista za tiskarski obrt *„Slovenski tisk“* prinaša zopet obilico jako zanimivega gradiva: Božidar Borko: *Javna skrb za dobro knjigo*. — Otmir Mihalek: *Tisk in občinstvo*. — Sav.: *Navodila in znaki za korigiranje (z nazornim prikazom vseh znakov)*. O mednarodni razstavi *„Pressa“* v Kölnu referira M. D., dr. Janko Šleibinger je dovršil poglavje o periodičnih publikacijah, knjižnih zbirkah in v nadaljevanjih izhajajočih spisov svoje *„Slovenske bibliografije za leto 1929.“*, navajajoč 169 števk. Dlje beleške imamo o tehničnih novostih, o strokovni terminologiji, pa še jezikovno rešeto.

★

Zgodovinoslovje. — Nedavno je izšla tretja knjiga *Kurt Breysigovega* široko zasnovanega nauka o zgodovini. V prvi knjigi *„Umrissa einer zukünftigen Geschichtslehre“* predloži avtor pomen osebnosti posameznika kot stvaritelja in voditelja vsega zgodovinskega življenja. Nasproti dandanašnji enostranski pretiranemu kolektivističnemu naziranju o zgodovini, postavlja Breysig individualnost in iniciativno posameznika človeka kot glavno silo zgodovine. Druga knjiga z naslovom *„Die Macht des Gedankens in der Geschichte“* utemeljuje prioriteto misli nad dejanskim dogajanjem, po prodorni debati med Marxom in Hegeljem. Med historičnim materializmom in nepremično hegemonijo ideje podaja ta knjiga na osnovi globokega spoznanja zgodovinske

Gospodarstvo

Anketiranje o načrtu rudarskega zakona

Kakor čujemo, je ministrstvo za šume in rudnike pozvalo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da poda svoje mnenje o načrtu novega rudarskega zakona, ki ga je izdelala posebna komisija pri Generalni direkciji za šume in rudnike. Zbornica TOI je sedaj o tem zakonskem načrtu priredila pisemno ankele, kateri bo sledila še konferenca prizadetih rudarskih podjetij v Ljubljani, ki naj bi zavzela k načrtu rud. zak. končno stališče.

Ni nam še točno znano, kakšno je mnenje rudarskih podjetij iz Slovenije o omenjenem načrtu rud. zak., smatramo pa, da bo predlagani dokaj izprememb, ker postavlja načrt naše rudarstvo na bistveno izpremenjene temelje ter vsebuje določbe, kakršnih v naši stari rudarski zakonodaji še nismo poznali.

Iz načrta rudarskega zakona, ki nam je prišel slučajno v roke, je razvidno, da je redaktor prevzel vanj načela najmodernejših evropskih rudarskih zakonov. V tem pogledu bi bilo omeniti predvsem določbe, ki se nanašajo na rudarsko-tehnična in stvarni socialnega značaja. V načrtu se odraža tudi stremiljenje države, da dobi čim večjo ingerenco na rudarstvo in to ne samo v rudarskopolijskem, temveč tudi v rudarskogospodarskem oziru. Krog mineralov, ki so podvrženi rudarskemu zakonu se znatno razširja.

Vtis, ki ga dela načrt rudarskega zakona na objektivnega motrila je ta, da se na njem pozna delo odličnih tehničnih rudarskih strokovnjakov, ki dobro poznajo rudarske prilike v inozemstvu in doma in ki imajo pred očmi tudi dejstvo, da povsed v državi pri rudnikih niso take razmere kot n. pr. v Sloveniji. Pozna se, da jim je mnogo lažje na tem, da rudarsko podjetništvo očuva pred izkoriščevalno špekulacijo osobito tujcev. Zato morebiti tudi tolikšno, naravnost diktatorsko poseganje tudi v razmerja, ki bi se po splošnem občutku morala prepuščati slobodni ureditvi podjetnika samega. Ne more pa se zopet prezreti, da je na načrtu v precejšnji meri pogrešati pravo tehniko, da mnoge določbe sploh ne spadajo v načrt. Pri izdelavi načrta bi bilo vsekakor treba upoštevati, da naš vrtec še ni dovolj kultiviran in naše kapitalno gnojilo še preveč skromno, da bi mogla na teh tleh uspevati vsaka še tako lepa cvetka z bohotnih vrtov inozemstva. A prepričani smo, da bo dobra volja in razumevanje z obeh strani končno le dalo načrtu ono obliko, ki bo vsaj kompromis in začasno ustrezala i interesom države in rudarske uprave, i interesom rudarskega podjetništva.

Uvajanja kontrole o mlečnosti krav v mariborski oblasti

Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti si prizadeva z vsemi sredstvi organizirati rodovniška društva in zadrage za zboljšanje domačegru dne govedoreje — med drugim tudi uvajanje kontrole o mlečnosti krav, vpisanih v rodovnik — z namenom, vzgajati in zboljšati v teh organizacijah (rejskih središčih) govedorejo po obliki in notranjih vrlihah.

Mlečna kontrola se je izvajala v letu 1928 pri štirih organizacijah in sicer pri živinorejskih odsekih kmetijske podružnice St. Jurij ob juž. žel. Spitaliču pri Konjicah, Ponikva ob juž. žel. in živinorejski zadrugi Studenice pri Poljčanah.

Uspeh je bil sledeči (številk v oklepajih so uspeh iz leta 1927):

1. **Živinorejski odsek (sedaj zadruga) St. Jurij ob juž. žel.** goji pomursko pasmo, ima 38 (36) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 2.676 l (3.306 l), povprečna pa 1.810 l (1.860 l).
2. **Spitalič goji** tudi pomursko pasmo, ima 38 (39) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 2.985 l (2.763 l), povprečna pa 1.875 l (1.697 l).
3. **Ponikva ob juž. žel.** goji pomursko pasmo in je to prvi zaključek. Ima 30 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 3.535 l, povprečna 1.892 l.
4. **Studenice goji** marijadvorsko pasmo in ima 33 (32) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 3.926 l (4.327 l), povprečna pa 2.345 l (1.927 l). Tukaj je bilo napram letu 1927 precej izprememb v staležu krav z odpradajo dobrih molznic in novimi vpisi v rodovnik.

Kontrola izvajajo za to določeni zanesljivi domačini, nadkontrola pa oblastni živinorejski strokovnjaki.

Poleg tega se je izvajala mlečna kontrola tudi v nekaterih privatnih rejskih središčih (n. pr. Jarenski dvor), kjer so doseženi zelo zadovoljivi uspehi.

Letos so se še osnovala nekatere nove organizacije z istim ciljem in srezu Murska Sobota in Dolnja Lendava, kjer se goji simodalska pasma.

To poročilo je namenjeno v prvi vrsti živinorejcem z nado, da vzbudijo zanimanje za to vevlačno in napredno živinorejo neobhodno uvedbo tudi v drugih krajih, ker le lastno in smoteno delo bo rodilo uspehe.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 8. avgusta 1929. (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlike napram izkazu od 31. julija 1929.) **Aktivna:** kovinska podloga 377,4 (+5,6), posojila menična 1.338,3, lombardna 254,9, skupaj 1.593,2 (+44,4), saldo raznih računov 791,6 (+89,0); **pasiva:** bankovci v obtoku 5.451,6 (+125,6); obveznosti: žiro 716,4, razni računi 289,8, skupaj 1.006,2 (+13,5); ostale postavke neizpremenjene.

Zadnji izkaz naše novčanične banke beleži zopet povečanje obkta bankovcev, kar je v zvezi z naraščajočimi potrebami gospodarstva ob priliki vnovčenja žetve in poživljenja konjunktura. To povečanje obkta pa je fundirano s povečanjem deviznega sklada, ker se je že začel obtok deviz od izvoza žita. Omeniti je nadalje povečanje posojil, ki jih je dala N. b. v svrhu finansiranja izvoza.

Statistični pregled zunanje trgovine v I. polovici 1929. Z izredno hitrostjo je izšla statistika zunanje trgovine za prvo polovico t. l. Ni sicer tako detaljna kakor statistika za celo leto 1928, vendar zelo izčrpna. Zlasti pa moramo pohvalno omeniti, da je ta statistika izšla komaj poldrug mesec po zaključku polletja, o katerem ravno poročata. Ta hitrost statistične službe je prav zadovoljiva. — Knjiga (68 strani) stane 30 Din in se dobi pri vseh večjih carinarnicah.

resničnost ugotovitev omejenosti sile človeške misli. tretji zvezek se peča z zakonom zgodovinskega gibanja samega. Dočim nam je avtor v prvih dveh predstavil vodilne sile v zgodovini, obdeluje v tretji knjigi pota zgodovine. Za pedagoge je to delo velike važnosti.

Likvidacija. Beton, gradjevna industrija d. d., sklicuje za 23. avgusta občni zbor, na katerem bo sklenjena likvidacija družbe. — Družba, pri kateri je udeležen tudi slovenski kapital, je bila ustanovljena l. 1920. Kapital je znašal 2 milj. Din in po zadnji objavljeni bilanci (za 1927) je znašala izguba 1.62 milj. Din.

Borza za sadje v Ustju (Aussig), ČSR. Na podlagi sporazuma med producenti, trgovci in izvozniki sadja se je ustanovila v Ustju borza za sadje, ki se je otvorila 12. t. m. Ugotovljene so bile že prve notacije za sadje.

Borza

Dne 14. avg. 1929.

DENAR

Današnji devizni promet je bil srednji. Tečajji so ostali v glavnem neizpremenjeni. Narodna banka je intervenirala v devizah: Berlin, Curih, London, Pariz in Praga, dočim je bilo v devizi Budimpešta zaključeno privatno blago.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečajji.) Amsterdam 2283 bl. Berlin 1355.25—1358.25 (1356.75). Bruselj 792.05 bl. Budimp. 992.75—995.75 (994.25). Curih 1094.40—1097.40 (1095.90). Dunaj 802.52 bl. London 275.85—276.65 (276.25). Newyork 56.875 bl. Pariz 221.82—223.82 (222.82). Praga 168.20—169.— (168.60). Trst 298.86 bl.

Zagreb. Amsterd. 2280—2286. Berlin 1355.25 do 1358.25. Budimp. 992.75—995.75. Curih 1094.40 do 1097.40. Dunaj 801.02—804.02. London 275.85 do 276.65. Newyork 56.775—56.975. Pariz 221.82 do 223.82. Praga 168.20—169.—. Trst 296.87 do 298.87.

Belgrad. Amsterd. 2280—2286. Budimpešta 992.02—996.02. Berlin 1355.25—1358.25. Dunaj 801.02—804.02. London 275.85—276.65. Pariz 221.82—223.82. Praga 168.20—169.—. Trst 296.86—298.86.

Curih. Belgrad 9.1275. Berlin 123.805. Budimpešta 90.70. Bukarest 3.085. Dunaj 73.22. London 25.2075. Madrid 76.20. Newyork 519.95. Pariz 20.33. Praga 15.3825. Sofija 3.75. Trst 27.18. Varšava 58.35.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 170 den. Ljublj. kreditna 123 den. Praštediona 850. Kred. zavod 170 den. Vevče 130 den. Ruše 275—285. Stavbna 50 den. Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 404.50—406, kasa 405.50—407, termini: 8. 408 bl. 12. 411—423, 7% invest. pos. 88.75—89.25, agrari 53.25—53.50 (53.25—53.50). Bančni pap.: Hipo 202 d., Poljo 15.75—16, Kred. 98 d., Jugo 80.75—81.25 (80.25—81), Lj. kr. 123 d., Medjun. 56 d., Nar. 8150, Prašted. 853—859 (858), Srpska 158 d., Zem. 127—135, Obrtna 30—31, Eino 164, Ravna gora 75 d. Ind. pap.: Guttman 200 bl., Slavonia 120 bl., Slavex 96—100, Danica 120—135, Drava 400—430 (420), Osj. ljev. 210—220, Union 175—190, Isis 13—15, Ragusea 440, Trbovlje 450—460, Vevče 128 d., Nar. žum. 40—50, Piv. Sar. 210 bl., Narod. mlin. 20 d., Oceanica 200 d., Split cement 500—560.

Belgrad. Narodna banka 8260, 7% inv. pos. 80, agrari 54—54.25, vojna škoda 405.50—406 (500), Tobac srečke 80.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 83.05, Wiener Bankverein 21.95, Bodenredit 100, Creditanstalt 52.70, Escompteges. 21.60, Aussig Chem. 273, Slavev 11.90, Mundus 185, Alpine 42.40, Trboveljska 56.25, Kranj. ind. 31, Leykam 6.45, Rima Murany 114.50.

Les

Na ljubljanski borzi so bili zaključeni 3 vagoni tramov in 3 vagoni lipovih hlodov, skupaj 6 vagonov. Tendence neizpremenjena.

Žito

VELIK IZVOZ ŽITA.

Letošnja izvozna kampanja pšenice je prav dobra. Uspelo je našim izvoznikom celo izvoziti pšenico lanske žetve, ki je ostala v skladiščih.

Letošnji izvoz pa je velik. Ni še pretekel mesec od začetka kampanje, pa je že prodana v inozemstvo skoro polovica vse pšenice, namenjene za izvoz. V teku meseca dni je bilo izvoženih 350 vlačicev pšenice, izvoz se nadaljuje in do konca avgusta računajo z izvozom 250.000 ton za 550 milj. Din, torej znatno več kakor lani v celem letu, ko je znašal izvoz pšenice 410 milj. Din, v celi kampanji 1928—1929 pa 530 milj. Din.

Večinoma gre naš izvoz po Donavi skozi Braile: v Francijo, Anglijo, Belgijo, Holandijo, Finsko, Švico itd. Zelo važno dejstvo je, da inozemski kupci skoro brez kakih pripomb prevzemajo blago in da kvaliteta letošnje pšenice popolnoma odgovarja zahtevam.

Kanadska letina. Iz Londona poročajo, da je po poročilu kanadske vlade letošnji pridelek pšenice za eno tretjino manjši kakor povprečni pridelek zadnjih 10 let. Računajo na ca 300 milijonov bušlov (po 27 kg).

Položaj na žitnem trgu je trenutno neizpremenjen. Tendence je nalačna, promet je srednji. Vkljub večeršnjemu nazadovanju cene za pšenico in koruzo povpraševanje po blagu ni postalo lažje. Beležke vredno je nekoliko večje zanimanje za oves. Pšenica gornjebačka velja 207.50 nakladalna postaja, koruza bač in sremska isto tako. Rž se ceni na 190.—, nov ječmen 62/63 kg na 175—180 bačka in sremska nakladalna postaja. Za pšenične otrobe je cena nekoliko nazadovala, dočim je za pšenično moko ostala še neizpremenjena ter velja srednje dobra bačka znamka 315—320 nakladalna postaja.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Zaključeni so bili 3 vagoni pšenice. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bač in sr. 200—202.50, ban. 197.50—200, oves 175—180, koruza bač in sremska 202.50—205, ban. 200—205, ječmen bač 157.50—162.50, moka 00 in 0g 307.50—312.50, 2 284—292.95, št. 5 270.50—272.50, št. 6 242.50—247.50, št. 7 212.50—217.50, št. 8 135—140, otrobi 115—122, fižol 380—390. Promet: 6 vag. pšenice, 19 vag. ovsa, 5 vag. koruze, 2 vag. ječmena, 9 vag. moke, skupaj 41 vagonov.

Budimpešta. Tendence oslabljena. Pšenica okt. 24—23.82, zaklj. 23.81—23.82, marec 26.30—26.12, zaklj. 26.12—26.13, rž okt. 18.53—18.32, zaklj. 18.32—18.34, marec 20.40—20.50, zaklj. 20.48—20.50, koruza maj: 19.68—19.70, zaklj. 19.70—19.72.

Živina

Živinski sejem v Mariboru v torek dne 13. avgusta je bil kljub deževnemu vremenu zelo dobro obiskan. Prignali so kmetje iz 13 konj, 14 bikov, 145 volov, 300 krav in 19 telet, skupaj 491 glava. Prodanih je bilo 390 komadov, od teh so izvozili v Avstrijo 40, a v Italijo 40 komadov. Vole so plačevali od 8 do 10 Din, bike 5.50—9. krave 4 do 6, mlado živino od 8—10 Din.

Radio

RADIO-PROGRAM

Abonent piše radio-postaji: »Ali ne bi bilo mogoče, da bi izpustili iz dnevnih poročil vse napovedi dežja. Takoj ko slišim, da bo jutri dež, m' prične trgati putika v nogi!«

V RADIOPRODAJALNI

»Rad bi kupil radioaparata s hreščečim, krlječim glasom. Sem dva dni vdovec in zvečer težko pogrešam »jezikovnih tečajev moje nepozabne pokojnice!«

RADIO L. 1935

Gospa Paradažerjeva »daje« svojim gostom v salonu radio-večer. Kar se oglasi zvočnik: »Gospa Paradažerjeva, pričakujemo plačilo četrtega obroka za aparat!«

Programi Radio-Ljubljana:

Cetrtek, 15. avgusta, 9.30 Cerkv. glasba. 11.00 Koncert Radio-orkestra: Sousa: Washingtonska postaja; Petras: Dogodbice iz Saškega gozda; Beethoven: Adagio iz patetične sonate; Siede: Kresničnice; Geiger: Leharijana. 15.00 Repr. glasba. 15.30 Levstik: Martin Krpan, recit. g. Levar. 16.00 Konc. p. zbora »Sava« z Jesenje: Belar: Zelja Slovencev na tujem; O. Dev: Spet ptičke pojo; K. Matek: Mlatiči; Foerster: Razbita čaša; J. Kocijančič: Slovo; I. Ovirik: Napitnica; A. Foerster: Povejte ve planine; V. Krok: Ljubezen in pomlad; Ovirik: Kralj Matjaž; Sachs a.: Venček narodnih pesmi. 20.00 Koncert trnovskega cerkv. zbora: Premrl: Marijino vnebovstetje; Battista: O Jesu mi ducissime; Kimovec: Hostija ti najsvetejša; Kimovec: V sveti hostiji; Marolt: Tisoč slavošpevov; Marolt: Češčenarija; Nussbauer: Ave Marija; K. Adamič: Ti o Marija; Sattner: Pozdravljena; Gerbič: Zdrava Marija; Blasel: Marija Tvoji smo otroci; Foerster: Ave Marija. 21.00 Prenos koncerta iz unionskega vrta. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Petek, 16. avgusta, 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Časovna napoved, borzna poročila, reproducira glasba. 13.30 Iz današnj. dnevnika. 18.00 Koncert Radio-orkestra: Oscheit: V ciganskem taboru; Fall: Stambulska roža; Schubert: Rozamunda; Lincke: Veliki top; Kroneger: Ob letošnjem. 20.00 Gospodinjina ura, gđ. C. Krekova. 20.30 Pevski solistični večer ge. Gaj-Jermanove: Hugo Pevska solistični večer ge. Gaj-Jermanove: Čajkovski: Zapoji mi pesnico, mati; Se en kratek hip; Na grobu; Brahms: Moja ljubav je rdeča, Rubinstejn: Blesi se rosa, Herman Levi: Zadnji pozdrav, Hildach: V moji domovini, (Puccini: Valček Musette). 21.00 Konc. Radio-ork.: Oscheit: Picador; Ertl: Donavske slike; Keller Bela: Tempeljska posvetitev; Amadei: Minnensänger; 1. Slavnostni vohod, 2. Podoknica Trubadurja; 3. Sanje; 4. Svadbeno slavnost; Bizet: Carmen; Theimler: Marquisette; Heidrich-Petrič: Jadransko morje. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

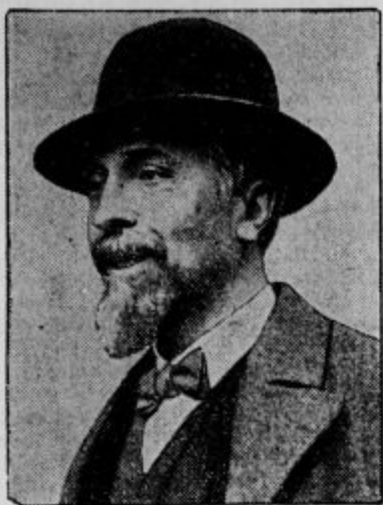
Cetrtek, 15. avgusta 1929:

Belgrad: 12.45 Plošče. 13.30 Dnevne vesti. 17.30 Zenska ura. 18.00 Radio-jazz. 20.00 Pred. R. Kisič: O drugem zakonu odvođenih pravoslavni duhovnikov. 20.30 Srbski narodni napravi (srbske ciganske godba). 21.30 Čas in dneve vesti. 21.40 Recitacije iz del P. Preradoviča. 22.00 Predavanje prof. Th. Hoffmanna o rojstvu glasbe. 22.20 Radijski kvartet: Opera ura. Sodeluje g. N. Borisavljevič (tenorist). — **Zagreb:** 13.15 Plošče. 19.30 Prenos iz Prage. — **Varšava:** 10.15 Služba božja iz Poznanja. 17.00 Poljuden koncert. 20.30 Večerni koncert. 22.45 Godba za ples. — **Dunaj:** 11.00 Poljudni koncert. 15.30 Popoldanski koncert. 18.15 Sonata. Staroitalijanske arije. 20.00 Čas, vreme. 20.05 Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. 22.00 Večerni koncert. — **Brno:** 9.00 Iz Prage cerkvena glasba. 12.00 Iz Bratislave opold. koncert. 16.30 Iz Prage vojaški koncert. 19.00 Prenosi iz Prage. — **Langenberg:** 12.10 Plošče. 13.05 Opold. koncert. 17.35 Popoldanski koncert. 20.00 Poletni koncert. Do 24.00 koncert. — **Berlin:** 14.00 Igrani in peti plesi (plošče). 17.00 Orkestralni koncert. 19.30 Zabavni koncert. 20.00 Oddajane igre. Nato do 0.30 godba za ples. — **Katovice:** 17.00 Poljuden koncert iz Varšave. 19.20 Koncert. 20.30 Večerni koncert iz Krakova. 22.45 Godba za ples. — **Stuttgart:** 12.00 Plošče. 16.15 Popoldanski koncert. 20.15 Moja čena. dvorna igra. Veseliga v treh dejanjih. C. Müller in L. Sachs. — **Toulouse:** 12.45 Solistični koncert. 13.15 Tango. 13.30 Nabožna

Sveta življenje in vrvenje

Moč šesttisočletne postave

veliki svet židovske duhovščine je dal na svojem zborovanju l. 1912. pobudo, da se je ustanovila nova židovska organizacija pod imenom »Agudas Isroel«. Ta organizacija ima namen, da pobija prizadevanje, ki stremi za tem, da bi se židje zlili z narodnostmi, med katerimi žive; pobija pa tudi cionizem. »Agudas Isroel«, ki mu načeljuje veliki svet rabi-

Montagu Norman, guverner Angleške banke, ki ga je spravilo zvišanje ameriškega diskontnega postavka na 6% v škripec. Norman se je vedno upiral zvišanju obrestne mere; sedaj se bo pa moral vdati ameriškemu pritisku, ker bi drugače ves denar uhaljal v Ameriko.

nov, hoče ohraniti židovstvo čisto v zmislu šesttisočletnih židovskih verskih predanj. Leta 1923. se je vršil na Dunaju prvi svetovni kongres te mogočne židovske organizacije, sedaj pa pripravljajo drugega, istotako na Dunaju. Vredno je zabeležiti, kaj ob tej priliki navajajo dunajski listi.

Velikemu svetu pripadajo poleg rabinov tudi tako imenovani čudodelni rabiji; to so razlagalci in učeniki najglobljih tajn »tore« (sv. pisma), dočim uče rabini vero le po črki. »Čudodelni rabiji« uživajo med židi silen ugled in njih oblast je izredno velika, tembolj, ker se ta čast podeduje od roda do roda in obstajajo prave učeniške dinastije.

Na dunajski kongres prideta dva najuglednejša rabija na svetu: czortkowski in gerski (židje imenujejo Goro Kalvarijo pri Varšavi Ger). Czortkowski veliki rabin je potomec čudodelnega rabija Friedmanna, ki je pred 150 leti ustanovil svojo dinastijo; poslej prehaja czortkowski rabinat od očeta na najstarejšega sina, kakor pri dedni monarhiji. — Drugo mesto zavzema po svojem ugledu gerski čudodelni rabi Mendelev Kozk, čegar dinastija je istotako že stara 130 let.

Med najuglednejše patriarhe pravovernih judov spada 96letni Hofez Chaim ali pravilno Izrael Mayer Kagan, ki se tudi udeleži kongresa na Dunaju. To je izredno zanimiva osebnost. V sedemdesetih letih minolega stoletja je izšlo znamenito židovsko modroslovno delo »Hofez Chaim« — Življenska volja, od neznanega pisatelja. V naslednjih 30 letih je izšlo še 39 nadaljnjih del iz iste skrivnostne roke. Se le l. 1900. so po velikem trudu odkrili anonimnega pisatelja v osebi Izraela Mayerja Kagana, ki je kot priprost učitelj skrito živel v Radunu pri Vilni. Kagan je skrival svoje ime zato, da se je mogel mirno posvečati verski znanosti. Poslej stoji v ospredju pravovernega židovskega gibanja. Dasi star že 96 let, še vedno pisateljuje, a na zborovanjih žanjejo njegovi duhoviti, z izbornim humorjem prepleteni govori viharo odobravanje.

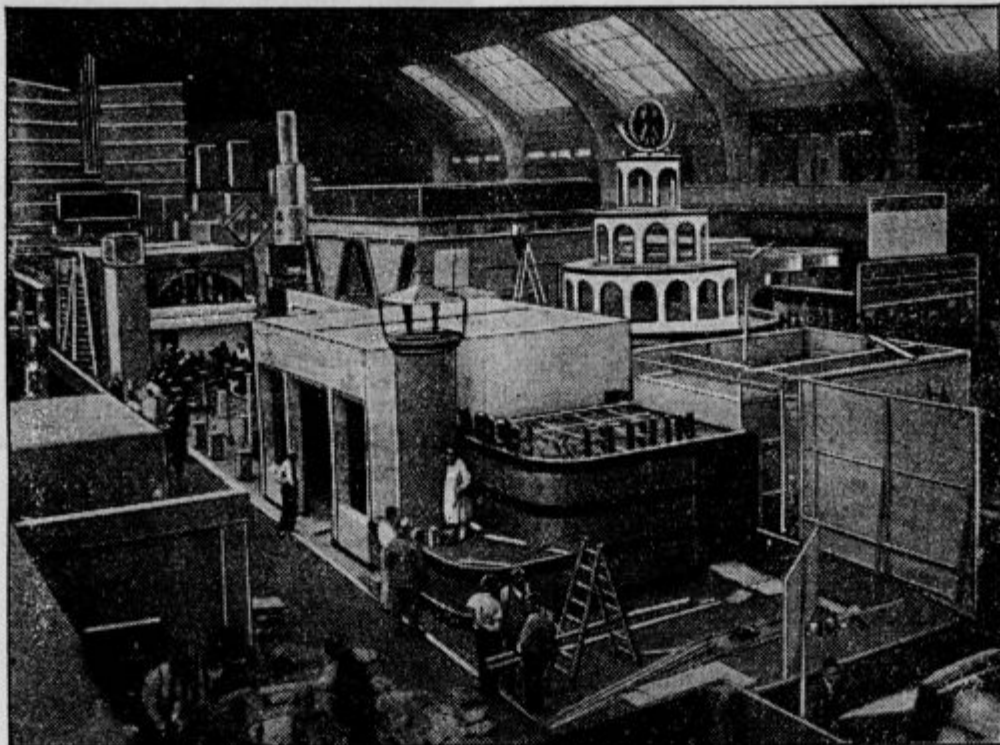

Gospodična Meta iz Kopenhagena je prišla na svetovno reklamno razstavo v Berlin. Vozila se je v lastnem kupeju 2. razreda in povsodi našla ljudi, ki so ji šli prijazno na roko. Prav za prav je dopotovala iz Barcelone, kjer je tudi bila razstavljena — Meta je namreč preobčuten električni stroj.

Hofez Chaim — kakor ga ves svet imenuje — se iz verskih razlogov še nikdar ni dal fotografirati ter je pač edini človek na svetu, ki ima pravičen in veljaven potni list brez slike. Poljska vlada je namreč spričo njegovega velikega ugleda pristala na to, da mu izda tak potni list in je posredovala tudi pri avstrijski vladi, da ga je kot polnoveljavnega priznala. Tako bo Hofez Chaim na septemborskem kongresu ena najzanimivejših osebosti.

Sploh na kongresu ne bo manjkalo zanimivosti. Tako bo na dnevnem redu točka o povrnitvi maranov (»prekletih«) v židovsko vero. Marani so tisti del španskih židov, ki se je za časa velikega preganjanja v srednjem veku pokatoličani (ostali so se izselili). To se je zgodilo le na zunaj, dejansko pa so živeli ti židje še dalje po Mojzesovi postavi. Sedaj so se marani obrnili na rabinski svet s prošnjo, da bi jih znova sprejel v židovsko versko občestvo, toda brez vseh predpisanih formalnosti, češ, da je bil njihov krst izsiljen in zato neveljaven, tako da sploh niso nehali biti židje. O tem bo sedaj odločil kongres.

Nadaljna zanimiva točka dnevnega reda bo vprašanje, ako se smejo židovske žene, katerih moške so v svetovni vojni brez sledi izginili, v drugo poročiti. Kolikor je znano, je rabinski svet proti temu; pač pa hoče uvesti akcijo, da se zagotovi tem ženam socialna pomoč.

Pogled v II. dvorano mednarodne reklamne razstave v Berlinu.

Zlata pravila za reklamo

Na svetovnem reklamnem kongresu, ki se te dni vrši v Berlinu, je doslej med drugimi predaval Edward A. Filene. Izjavil je: Že nad 40 let delujem v gospodarstvu. V tem času sem bil prisiljen mnogo misliti, ne samo o reklamni, marveč tudi o mnogih drugih stvareh, da svoje poti ne bi končal na konkurznem sodišču. Pri tem sem si na podlagi izkušenj ustvaril čisto določna pravila, ki so se v praksi vedno in vedno znova obnesla. Glede reklame veljajo ta-le pravila:

1. Pogumno delaj velikopotezno reklamo za tisto blago, ki ga ljudstvo samo hoče imeti in ki more iz njega črpati zase resnično korist.

2. Navajaj v svojih inseratih samo čisto resnico in raje zmanjšaj dobre lastnosti svojega blaga, ne pa, da bi jih pretirano hvalil.

3. Lagati nikdar nikar. Če kdo misli, da že mora lagati, potem naj svojih laži vsaj ne obeša na veliki zvon.

4. Če se ti ne posreči, da bi s pošteno reklamo prodal velike količine svojega blaga, potem skušaj zvišati njegovo vrednost, dokler ne bo tvoje blago najboljše na vsem trgu.

5. Če tudi potem še ne boš dobival veliko naročil, mirnega srca povečaj svojo reklamo.

6. Največje gospodarske uspehe v prihodnjih 10 letih bodo dosegla tista podjetja, ki bodo oglašala svoje blago najresničnejše in obenem najpogumnejše.

Po zraku okoli sveta

Zračni promet postaja resnica. Zeppelinov polet okoli sveta je resen gospodarski poizkus v ta namen. Nad uspehom tega poizkusa danes ni mogoče več dvomiti. Stvar imata v rokah dve veliki družbi: Zeppelinova družba in pa paroplovna družba Hamburg-Amerika. Na svojem svetovnem potovanju nosi Zeppelin nemško trgovinsko zastavo in pa zastavo družbe Hamburg-Amerika. Po izkušnjah, ki jih bo podalo sedanje svetovno potovanje, zgrade potem takoj nov Zeppelinov zrakoplov, ki bo imel povprečno brzino

Dr. Luther, bivši nemški drž. kancler, predsednik svetovnega reklamnega kongresa v Berlinu.

približno 150 km na uro, dočim razvija sedanji »Zeppelin« povprečno brzino 125 km na uro. Živo se zanimajo za uspeh Zeppelinovega svetovnega potovanja posebno tudi ameriški gospodarski krogi in milijonar Leeds se ne vozi z Zeppelinom samo za zabavo.

Smer, v kateri bo plul Zeppelin proti Tokiju, je odvisna od vremenskih razmer. Najkrajša bi pač bila pot v velikem loku čez Ural in izlivsko ozemlje velikih sibirskih rek Oba in Jeniseja; če to ne bo mogoče, bo šla pot južneje preko Irkutska. Ob nizkih vetrovih bodo delovali samo štirje motorji, da se prihrani na kurivu. Pri slabjših nasprotnih vetrovih bo zrakoplov razvijal brzino približno 105 km na uro, pri ugodnih v hrbet udarjajočih vetrovih pa brzino do 125 km. Proga do Tokija je dolga okroglo 10.000 km, zrakoplov pa more zmagati, ne da bi pristal, 12—13 tisoč kilometrov. V Tokiju pa že čakajo vsi potrebni nadomestni deli kakor tudi potrebna množina »modrega plina«.

mond Hay, in slednjič ameriški milijonar Leeds.

Tovora topot »Zeppelin« ne nosi s seboj nobenega. Če pojde vožnja srečno od rok vzame v Lakehurstu na krov kot tovor za Evropo en avtomobil.

Ob poletu preko Rusije vržejo s »Zeppelin« velik venec, ki nosi na trakovih napis: »Za naše nemške vojne tovariše, ki počivajo v ruski zemlji.«

Včeraj je dr. Eckener časnikarjem izjavil, da niso resnične vesti, po katerih naj bi Rusija ne bila dala dovoljenja za polet preko njenega ozemlja. Nasprotno je ruska vlada dovolila, da more Zeppelin pristati kjerkoli na ruskem ozemlju.

Borzne spekulacije iz — zvezde

Nedavno umrli angleški tobačni kralj, Baron, eden najbogatejših mož Velike Britanije, se je zelo zanimal za astrologijo, to je za umetnost, ki napoveduje bodoče dogodke iz zvezd. Pred leti ga je bil neki newyorški veleindustriec opozoril na ameriškega astrologa Lee-ja, o katerem so ameriški milijonarji pripovedovali, da jim je ponovno iz zvezd prorokoval o bodočih dogodkih na newyorški borzi, in to večinoma pravilno. Ko je Lee prišel nekoč v London, ga je Baron povabil k sebi. Lee mu je sestavil horoskop, na podlagi katerega je izvrstno pogodil Baronom značaj. Baron ga je potem v teku let še optovano vprašal za svet in se skoraj vedno po njem ravnal. Tudi nazadnje se je Baron še v svoji oporoki spomnil Lee-ja. — Lee je tako rekoč domači astrolog gospodov z Wallstreeta (milijonarska cesta v Newyorku). O mnogih newyorških tvrdkah je znano, da se pred vsakim večjim podjetjem posvetujejo z Lee-jem in mu njegove napovedi z zlato plačujejo. Zanimivo je to-le: Bivši predsednik Združenih držav Coolidge je pred leti, ko še ni bil predsednik, naprosil Lee-ja, naj mu sestavi horoskop za njegovega sina. Lee je takrat napovedal skorajšno smrt mladega moža in res se je ta kmalu smrtno ponesrečil.

Namesto petroleja suho zlato

Jaques Guerin, ki zna s čarodejno šibico iskati vodo in rude, je imel te dni posebno srečo. Neki veleposestnik v bližini mesta Rouen na Francoskem ga je bil povabil, da bi na njegovem svetu poiskal petrolejske vrelce. Sicer so bili že razni geologi preje izjavili, da je čisto izključeno, da bi se v rouenskem ozemlju nahajal petrolej; toda veleposestnik se ni dal preveriti in je le tiščal v svojo misel. Guerin je obhodil že malone vse veleposestvo brez najmanjšega uspeha. Slednjič pa se je bajalna šibica na nekem mestu zgnila. Začeli so kopati in res nekaj našli. Vsekakor to ni bil petrolej, marveč železen zabo, v katerem je bilo 25 kg zlata v palicah.

Smešnice

»Ali že veš, da je umrl Čelešnik?«
»Kaj ne poveš! To mi je res žal. Pomisli, šele prejšnji teden sem mu vrnil 500 dinarjev, ki mi jih je bil pred tremi leti posodil.«

*

»Ko sem prišel prvič v Belgrad, sem imel v žepu samo dvajset dinarjev. S tem sem začel.«

»Kaj si pa prav za prav naredil z denarjem?«

»Domov sem brzojavil, naj mi pošljejo denarja.«

*

»Zeppelina« slave, da je rabil štiri dni v Ameriko, pa vendar je bil nekdo, ki je rabil več časa, že pred njim tam.

»Kdo neki?«

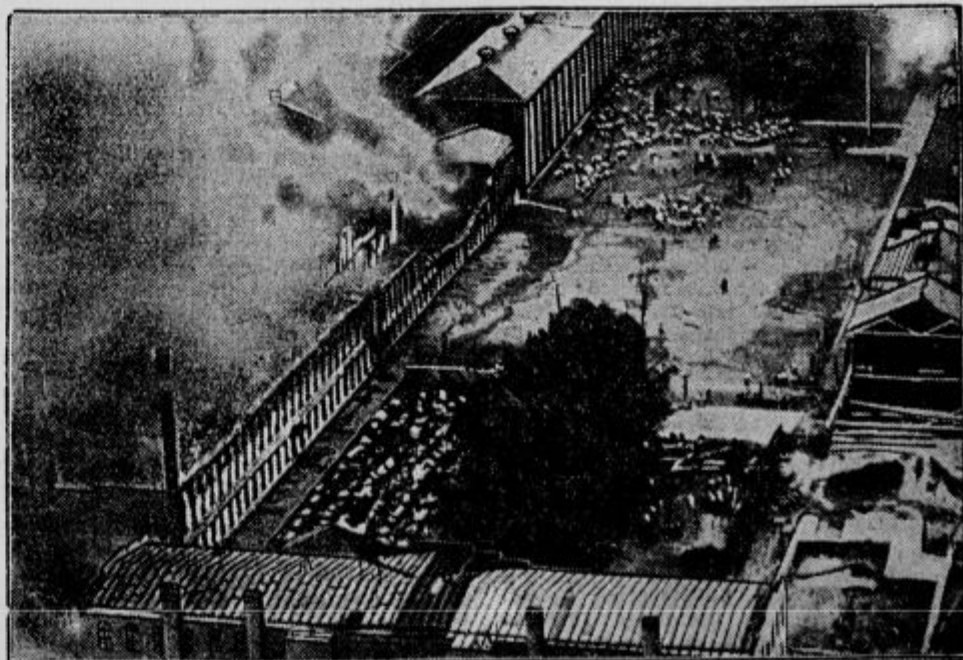
»Krištof Kolumb.«

*

»Mamica, to boš očarana, ko ti nekaj povem!«

»Kaj pa takega, dušica?«

»Iglo sem požrla!«

Upor v ameriški kaznilnici Auburn. Upilo se je 1700 kaznjencev, ki so oplenili orožarno in kaznilnico zažgali. Vojaštvo je po hudem boju upor udušilo. (Naša slika je napravljena po fotografiji z letala.)

**„Ruskemu“ učenjaku
„Delavske politike“**

Prejeli smo sledeče pismo:

Spoštovani gospod glavni urednik!

Prejel sem Vaše pismo s priloženo današnjo 66. številko »Delavske politike« od 14. t. m. ter prošnjo, naj se kot strokovnjak ruskega jezika izrazim k članku Vašega dopisnika iz Moskve, oziroma h kritiki tega članka od strani »Delavske politike«, ki mu očita neznanje ruščine. Rad Vam ustrežem in lahko sporočam sledeče:

G. dopisnik »Delavske politike« Josef Eduardovič F... j bi se moral s svojimi dvomi obrniti na »tovariša«, ki je malo bolj več zgodovine ruskega jezika. Pridemnik »krasen, krasnyj« (določna in nedoločna oblika ima res dva pomena. Tako n. pr. čitamo v Langenscheidtovem slovarju (Taschenwörterbuch der russ. und deutsch. Sprache, Neubearbeitung, Berlin 1929) sledeč prevod: rot (revolucija) pa tudi schön, hübsch. Iščemo so navedeni izrazi: krasna(ja) devica (v pomenu »lepotica« - krasotica), krasnaja ryba - Knorpelisch (kot označba za plemenite, boljše jesetrove vrste), krasnaja stroka - neue Zeile, Absatz.

G. F... j se torej moti, ko zatrjuje: »Če bi rekel: Krasnyj denj, bi Rus vedel, da je to rdeč dan, a ne krasen. Ali: krasnaja devica, bi Rus vedel, da je to rdeča devica, a ne krasna (lepa)«. Spomniti se moram prastare smešnice o vestnem Nemcu, ki je prevedel narodno pesem »duša-lj moja, dušenjka, krasna devica« prav dobesedno na sledeč način:

»Oh, du, meine Seele, rote Mamselle!«
»Lobnoje mesto« (sodni stol, mesto, ki se imenuje Litostrotos, po hebrejskem pa Gabata, prim. Evangelij sv. Janeza, XIX, 14) je služilo predvsem govornikom, oznanjevalcem vladnih ukazov in slično ter bilo priča številnih zgodovinskih dogodkov. Morišče pa se je vselej postavilo zraven. (Prim. slike pri Adamu Oleariju »Moskovitka in perzijska potovanja« 1656.) Ni res, da je dobila Krasnaja ploščad

to ime »zato, ker so se na njem (trgu) vršile justifikacije.« Saj imamo izraze kot »Krasnaja vorota« (Triumfalni obok), »Krasnoje kryljco« (svečan, paraden vhod oz. stopnice) itd. Ob Krasnem, l. 1812, je bil prahoz Napoleon. Tudi ta kraj je dobil svoje ime najbrž zavoljo ugodne lege, in vsekakor ni v vseh teh označbah ničesar krvavega.

Dovolite mi naposled še odpreti Pletersnika, čeprav se ne tiče ta zadnja pomena mojega področja. Tod stoji: »Ne bodi tako lesen!« v pomenu »un-gelen«. Lesenost ali nenaravnost je res značilna poteza psevdoklasičnega spomenika Mininu in Požarskemu, in so si ga iz tega vzroka od nekdanj privoščili različni šaljivci. Pojasniti je torej treba g. dopisniku »Delavske politike«, da se lahko rabi beseda tudi v tem pomenu.

Izvolite sprejeti, g. šef, izraze odličnega spoštovanja.

Dr. N. Preobraženski,

t. č. lektor ruščine na ljubljanski univerzi.

Dr. Ivan Zajec:

Posvetovalnica za matere OUZD

V kratkem prične poslovati v prostorih zavoda za zaščito mater in dece v Ljubljani posvetovalnica za matere OUZD. Zdravnikom posvetovalnice je ravnanstvo OUZD postavilo g. primarja dr. Dragana, ki jo bo vodil po pravilniku, iz katerega priobčujemo najvažnejša določila:

PMOU je socialno medicinska ustanova v Ljubljani, katere namen je socialno-zdravstvena in socialno-pravna zaščita mater, zavarovank in svojih OUZD v dobi nosečnosti, poroda in dojenja. Njene naloge so: Poduk o higijeni nosečnosti, poroda in dojenja, poduk o higijeni nege in prehrane dojenčkov in otrok, zlasti propaganda dojenja ter poduk o umetni prehrani dojenčkov, ako mati iz kateregakoli vzroka ne more sama dojiti. Poduk je teoretičen in praktičen.

Da PMOU doseže postavljeni namen, vrši pe-

dijatrične konsultacije za matere in otroke, izsekuje matere in otroke, katerim je potrebna socialno-zdravstvena in socialno-pravna zaščita, preiskuje in proučuje razmere, ob katerih se otroci roje in razvijajo, išče vzroke boleznim in umrljivosti otrok ter propagira higijenske ukrepe za zaščito mater in otrok, pospešuje ljudsko zdravstveno kulturo.

Socialno-zaščitne posle vodi po navodilih PMOU zaščitna sestra, ki v to svrhu poseja matere in otroke na domu.

To so glavna določila za poslovanje PMOU, ki jo bodo posejale zavarovanke in svoje zavarovancev OUZD, stanujoče v Ljubljani in njeni neposredni okolici. Dnevno število na tem teritoriju stanujočih mater OUZD se giblje med 80 in 110, čedno število, ki ima rastočo tendenco. To dejstvo je bilo povod in pobuda, da je ravnanstvo OUZD napravilo važen korak glede izpopolnitve zaščite mater in otrok in jim dalo ustavno, ki je najvažnejši faktor za materinsko varstvo in ki nudi jamstvo, da bo efekt tega socialno-zaščitnega dela čim večji in čim popolnejši.

Naše socialno zavarovanje izvršuje namreč tudi naloge materinskega varstva, ki se seveda nanaša samo na zavarovanke in svoje zavarovancev OUZD in je tedaj problem materinskega varstva v naši državi rešen le delno. Pa čeprav je temu tako, so uspehi socialno-zaščitnega dela, ki ga izvršuje ljubljanski OUZD na polju materinskega varstva, očiti in nedvomni. O tem nam pričajo zdravniške knjige in zdravniška poročila, ki ugotavljajo vsako leto porast porodov, manjšo umrljivost dojenčkov in padajočo tendenco kriminalnih splavov.

Vseled teh ugodnih socialnih pojavov so tedaj utemeljeni prav izdatni stroški za matere OUZD. Za leto 1926 so ti stroški znašali 10,64% vseh dohodkov in v približno isti višini se gibljejo denarne in stvarne datjave materam tudi v naslednjih letih.

S tem, da vrši naše socialno zavarovanje tudi naloge materinskega varstva, pa nekateri intenzivirajo krogi niso zadovoljni in zahtevajo revizijo zakona za zavarovanje delavcev v tej smeri, da se denarne in stvarne datjave za porodnice zmanjšajo in tako razbremenijo narodno gospodarstvo. Navajajo, da tolike zaščite porodnic nobeno drugo socialno zavarovanje ne pozna, niti nismo, ki potrosi za posamezno porodnico več kot polovico manj, kakor naše. Ali pri tem ne smemo pozabiti dveh stvari: Prvič, da nemška država vrtira svrham materinskega varstva mnogo milijonov zlatih mark (l. 1926 je bilo vrtiranih 20 milijonov), drugič, da pri nas docela ostane nereseno vprašanje materinskega varstva, ako spremenimo zakon za zavarovanje delavcev v smislu zahtev gori omenjenih krogov.

To je treba povedati ravno sedaj, v času, ko mnoga znamenja kažejo, da se resnično pripravlja revizija zakona za zavarovanje delavcev. Kdor reducira datjave porodnicam, ukine materinsko varstvo ter vrže nebroj mater zopet nazaj obupu in noračel! Obup socialno zapuščene matere pa rodi gorje njej in otroku! Kdo bi hotel prevzeti odgovornost, da gremo v socialni postavo daj nazaj, mesto naprej!

V narodnem in državnem interesu je, da socialno-zaščitno delo na polju materinskega varstva čimdalje bolj izpopolnjujemo.

Da se OUZD v Ljubljani tega dobro zaveda, priča ustanovitve posvetovalnice za matere OUZD, ki bi pa bila mrtvo rojeno dete, ako bi uspeli s svojimi zahtevami oni, ki vsako stvar presojajo samo z materijalnega stališča, neupadajoč to, da denar založen v socialno zaščito, povzroča kapital in donaja obresti!

Matere OUZD pa se te svoje ustanove vesele ter bodo z marljivim posetom posvedočile trdno željo, da jim ljubljanska PMOU ostane kot trajna ustanova, ki naj neovirano stremi za svojim ciljem: Zdravi porodi, zdravi otroci!

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znakot! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službo dobe

Več dobrih zidarjev potrebuje Gradbeno podjetje Probuha, Krekov trg 10/l. Delo se odda tudi v akord ter je garancirano tudi v deževnem vremenu do pozne zime.

Zastopnike (ce)

za obisk privatnih strank za prodajo zlatih in srebrnih predmetov na obroke išče »Alem« k. d., Zagreb, Nikoličeva ulica 7/1. Potrebna kavcija ali garancija 15.000 Din.

Spretna moč

za vodstvo manjše trgovine s šivalnimi stroji, kolesi, gramofoni in zraven spadajočimi predmeti se sprejme. Potreba je nekaj kavcije ali primerne jamstva. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Agilnost« št. 8734.

Vajenca

inteligentnega, ki bi imel veselje do mehanike — sprejem. Biti mora pošten in priden, imeti odlična šolska spričevala in dober posluš. A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva 34.

Dva učenca

za mizarstvo obrt se takoj sprejmeta pri celi oskrbi, le samo zdravi in močni, 16 let stari, pri g. J. Kobale v Slovenski Bistrici, splošno strojno mizarstvo. Istotako se sprejmeta tudi dva pomočnika.

Trije pomočniki

za soboslikarstvo in plekskarstvo se iščejo za takoj. — M. Ježek, Trzin.

Šivilje

popolnoma samostojne v šivanju moškega in delavskega perila, ki so bile že zaposlene v tovarnah, se takoj sprejmejo. Stalen zaslužek. Ponudbe je poslati na: Domači proizvod rublja Florijan Ivančič, Brod n. S.

Trgovski vajenec

kmetskih staršev, pošten in s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj. Ponudbe pod šifro: »Trgovina z mešan. blagom« št. 8764 upravi.

Kuharica

ki bi opravljala tudi druga hišna dela, se išče proti dobri plači za 1. september. — Jožko Kramar, Vodice nad Ljublj.

Korespondentinja

popolnoma samostojno, izurjeno strojeplisko — sprejme takoj Josip Lindič, Ljubljana.

Gospodinja

ki bi delala vse, pošteno, varčno, pridno sprejem takoj proti dobri plači. — Anton Vrhovec, Dravljice 102 pri Ljubljani.

Dobre mizarje

za stavbo in pohištvo sprejem v trajno delo. Tudi vajenec se sprejme. Ignac Vehar, mizar, Gradaska ulica 12, tu.

Mizar. pomočnika

izvečbane za pohištvo sprejem. Iv. Dolenšek, Vižmarje 1, št. Vid n. Lj.

Natakarico

čedne zunanosti sprejme gostilna »Napoleons«, Tržaška cesta 4.

Slikarske in plesarske

pomočnike, dobro izvečbane, sprejme takoj Michael Dobravc, Celje, Glavni trg 15.

2 kotlarja

za bakrarska dela sprejme takoj Ivan Kapelj, Ljubljana, Šiška, Aljaževa cesta 4

Službe iščejo

40% vojni invalid

nože, roke, razum zdrav, po novem invalid. zakon zaščiten, išče mesta: paznika, slugo, vratarja ali slično. Kavcije zamože. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Vestene«.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, želi mesta v kakti trgovini. Gre tudi na deželo. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod 692.

Spretna kuharica

vsestransko izvečbana v kuhinji in v vkuhanju sadja, ter se razume na celo gospodarstvo, išče mesto v župnišču. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8750.

Mesto cerkovnika

na kaki fari išče pošten mladenič. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8750.

Gospodična

samostojna v vzgoji in negi otrok, perfektna v nemščini, želi spremeniti mesto takoj ali pozneje. Cenene ponudbe upravi »Slov.« pod »Resna«.

Šofer

vesten, zanesljiv, pripraven za vsako delo, išče službo. — Ponudbe pod »Primorec«.

Hlapec

z deželi, z lepimi spričevali, želi dobiti službo; vajen je vsega dela. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8743.

Gospodinja

vajena vsakemu delu in samostojna, išče službo; gre tudi iz mesta. — Naslov v upravi Slovenca v Mariboru.

Dobra kuharica

štedljiva, išče službo k eni ali dvema osebam v Ljubljani. Najrajši k duhovniku. — Ponudbe na oglasni oddelk »Slovenca« pod »Kuharica«.

Blagajničarka

z daljšo prakso v veletrgovini, dobra računarka, zmožna tudi pisarniških del, želi premeniti mesto. — Cenj. ponudbe prosi na upravo »Slov.« pod »Zanesljiva«.

Prodajalka

išče službo; vajena vseh domačih in gostilniških del. Ponudbe pod šifro: »Pridna in poštena« št. 8787.

Prodajalka

mešane stroke išče službo. Gre tudi na deželo. Naslov v upravi pod št. 8786.

Kupimo

Vazo

japonsko ali starinsko, veliko in lepo, ter starinsko lepo uro kupim. — Pisemne ponudbe pod »Vaza« upravi Slovenca.

Bukove hlode

vsako količino kupim počen od 20 cm na tankem kraju in od 2,50 m dolžine naprej ab vagon nakladalne postaje. Dobaviti od 15. septembra naprej. Ponudbe prosim na upravo Slov. št. 8557.

Polhove kože

kupim vsako množino. Ponudbe z vzorci z navedbo cene in količine. Ivan Ključec — Zagreb, Pantovčak 11.

VINSKI KAMEN

kupuje

po najboljši ceni

ED. SUPPANZ PRISTAVA

Prodarno

Puhasto perje

kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Btozović, kemičar čistona perja, Zagreb, Ilica 82.

Brusnice

na drobno in debelo, po najnižji dnevni ceni, se dobijo v trgovini Vlado Turk, Strelška ulica. — Dobava sukcesivna, kon-

Remington 92

novi pisalni stroj, slovenska tastatura, 92 znakov, voz 42 cm dolg, velike črke, tabulator, za statistično delo, piše pismenke 8 jezikov. — Naslov Kozar, Zalec.

Čevljarški stroj

dobro ohranjen, cilindri, prodam za 1000 Din. — Fain, Dolosko, post. Laze.

Ostrešje

skoraj novo, primerno za kaktirskoli poslopje, 9x5,50 m, je vsled prezidave ceno naprodaj. — Rakovnik, Ljubljana.

Pisalni stroj

skoraj nov, švedska zn. »Hald«, naprodaj. — Naslov v upravi št. 8759.

Pletilni stroj

št. 10/35 se prodaja. Naslov se izve v upravi pod št. 8785.

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovinska žita in moka A. VOLK, Ljubljana, Ilesljeva cesta št. 24.

Posestva

Hišo z vrtom

na periferiji Ljubljane - kupim. Cena 100 do 150 tisoč. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Okolica« št. 8773.

Ceno naprodaj!

Hiša z gospodarskim poslopjem, mlinom, električno napravo in vodno močjo za žago, po potrebi tudi več zemljiških parcel, v industrijskem kraju Gorenjske, ceno naprodaj. — Več gostiln, malih in večjih posestev, blizu Kranja in v okolici, imam naprodaj. Išcem pa še vedno razna posestva v prodajo. — Stavbna parcela 12.000 m² v Kranju naprodaj. — Lepa hiša z gospodarskim poslopjem, 12 mernikov posetev, 1 joha travnika (afondirano) in 12 johov zarašene bukovke gozda doma, v industrijskem kraju na Gorenjskem za 110.000 Din. — Več se izve v posredovalnici L. Rebolj v Kranju.

Trgovska hiša

v Ljubljani - Prešernova ulica, se prodaja. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8746.

Prodarno

Lepo posvetstvo

prodam zaradi izselitve, hiša in gospodarstvo, posloje na novo zidano na lepem industrijskem kraju, tik postaje Poljčane, 5 minut oddaljeno, skupno 12 do 13 oravov zemlje za ceno 150.000 Din. — Vprašanja najbolje ustmeno pri L. Fisinger, trgovina z mešan. blagom, Poljčane.

Trgovina

na obroke, novo, za spalno in jedilno sobo, kuhinjo itd., iz vsakovrstnega trdega lesa, nudimo na dolgoročne do triletno mesečne in tedenske majhne obroke vsakomur, tudi delavcem. Pošljite natančen naslov na upravo pod št. 7740/29 in mi Vam pošljemo takoj našega zastopnika na dom.

Najnovejša

BSA in Wanderer

motorna kolesa na zalogi pri Pavel Stele, družba z o. z. v Ljubljani.

Razno pohištvo

naprodaj. Naslov v posredovalnici Slovenca v Celju.

Trgovino

gostilno s posestvom ali brez, dobro vpeljano - kupim. Ponudbe na Ant. Kužnik, št. Lovrenc, Vel. Loka, Dolensko.

Kmetijo

17 oravov, dobičkanosno, pri kolodvoru, prodaja Zagorski, Maribor, Tatenbachova ulica 19.

Gostilno

letni promet 400 hl piva in vina, prodaja za 360.000 Din - Zagorski, Maribor, Tatenbachova ulica 19.

Stavbne parcele

prodam poleg Stadijona na Dunajski cesti v Ljubljani. Franc Jerko, pošta Jezica.

„POSEST“

Realiteta pisarna, družba z o. z. LIUBLJANA Miklošičeva cesta št. 5.

PRODA:

Hišo, enonadstropno, 3 stanovanja, 1 komfortno štirisočno, 2 manjši, 400 m² vrta, blizu tramvaja, št. Jakobski okraj, 290.000 Din.

Hišo, popolnoma prenovljeno, dve dvosobni stanovanji, pritlikline, lep vrt, 2 minuti od tramvaja, 120.000 Din.

Hišo, visokopritlikline, novo, enodružinsko, velik vrt, Šiška, 95.000 Din.

Hišo, enonadstropno, 6 stanovanj, 1500 m² vrta, blizu trnovske cerkve, 225.000 Din.

Hišo, pritlikline, 3 stanovanja po 1 sobo, kuhinja, vrt, tričeturi ure od Ljubljane, 40.000 Din.

Poleg tega večje število vil, hiš v Ljubljani, na deželi, kmečka posestva, stavbne parcele v mestu in vseh predmestjih po najugodnejših cenah.

Obrt

Krasne tlakove

(mozaične plošče) izdeluje I. Gostinčar, cementarna, P. Dol pri Ljubljani.

Pokrajn. razglednice

izdeluje poceni in dobro fototeleje Meyer, Maribor, Gosposka ulica 39.

Pohištvo

na obroke, novo, za spalno in jedilno sobo, kuhinjo itd., iz vsakovrstnega trdega lesa, nudimo na dolgoročne do triletno mesečne in tedenske majhne obroke vsakomur, tudi delavcem. Pošljite natančen naslov na upravo pod št. 7740/29 in mi Vam pošljemo takoj našega zastopnika na dom.

Najnovejša

BSA in Wanderer

motorna kolesa na zalogi pri Pavel Stele, družba z o. z. v Ljubljani.

Razno pohištvo

naprodaj. Naslov v posredovalnici Slovenca v Celju.

Žimnice po 35 Din

predelujem. Vsa druga tapetniska dela po najnižjih cenah. Slavič Franc, tapetništvo, Emonska c. 10, Zabajk 14. Pridem delat tudi na dom.

Nova

Wanderer kolesa

stalno na zalogi pri Pavel Stele, družba z o. z. v Ljubljani, Kapiteljska ul. št. 3. Preprodajalci znaten popust.

Stanovanja

2 sobi, kuhinja, shramba in pritlikline, oddam s septembrom na Kodeljevem. Naslov se izve v upravi »Slov.« št. 8774.

Komfort. stanovanje

obstoječe iz treh sob in vseh pritliklin na Miklošičevi cesti, se odda s 1. novembrom odtod. Naslov v inzeratnem oddelku Slovenca pod št. 8711.

Meblovano sobo

s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo iščem blizu opere. Ponudbe s ceno je nasloviti upravi »Slov.« pod šifro: Opera.

Opremljena soba

prosti vhod, električna razsvetljava, se odda boljsemu gospodu. Maribor, Cankarjeva 8.

Velika prazna soba

s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo se odda v Sp. Šiški. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 8778.

Soba s štedilnikom

išče mirna in solidna stranka (ena oseba) oziroma sobo s malo kuhinjo. Ponudbe na oglasni oddelk »Slovenca« pod »Štedilnik«.

Vnajem

Kleparsko delavnico

kompletno, nad 20 let obstoječo, zaradi smrti moža oddam v najem. — Pospisil, Zaloška c.

Najboljši v materialu in najlepši v opremi so **šivalni stroji, kolese** „Gritzner“ in „Adler“ za domačo obrt in industrijo

Pouk vezanja brezplaćen

Le pri

JOS. PETELINC
Ljubljana

poleg Prešernovega spomenika ob vodi
Večletna garancija!
Zahtevajte nonudbe.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 22. avgusta 1929

7.000 kg pšenične moke št. 0 G
3.000 kg pšenične moke št. 0 GG
5.000 kg pšenične moke št. 6
10.000 kg pšenične moke št. 4.

Ponudbo je vložiti najkasneje do 22. avgusta 1929 dopoldne, katera mora biti kolkovana s 5 Din. Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 7641/II.

NOVA AVTOBUSNA PROGA

Ljubljana-Rožna dol.-Dobrova-Polhov Gradec se otvori dne 15. avgusta, in sicer vozi: ob nedeljah in praznikih iz Ljubljane ob 7.30 in 16.30, iz Polhovega Gradca ob 8.10 in 17.10; ob sredah in sobotah iz Ljubljane ob 7 in 13.30, iz Polhovega Gradca ob 7.45 in 14.15; druge delavne dni vozi samo do Dobrove iz Ljubljane ob 7, 13.30 in 18.30, iz Dobrove ob 7.30, 14 in 19. - Postajal. pri Figovcu.

Avtopodjetje Magister

Hranilnica in posojilnica v Loškem potoku na Tabru naznanja vsem svojim članom, znancem in prijateljem, da je Bog poklical k sebi našega dolgoletnega, zvestega člana nadzorstva, gospoda

Alojza Kordiša

posestnika v Retjah h. št. 61

ki je po dolgem trpljenju, večkrat previden s sv. zakramenti, dne 13. avgusta 1929 zatisnil trudne oči. — Pogreb pokojnika se vrši 15. avgusta ob 2 pop. na farno pokopališče na Tabru.

Hranilnica in posojilnica v Loškem potoku na Tabru.

Za številne dokaze sočutja ob priliki smrti našega očeta

ALOJZIJA ŽEROVNIKA

posestnika in gostilničarja v Vašah pri Medvodah izrekamo prisrčno

ZAHVALO

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini za številno spremstvo, gasilnemu društvu za žalostinke, Kat. delavskemu društvu za častno spremstvo, vsem darovalcem vencev in šopkov. Bog povrni vsem onim, ki so tekom dolge boleznij ohranili prijateljske vezi s pokojnim in mu lajšali poslednje trpljenje.

Vaše pri Medvodah, dne 14. avgusta 1929.

žalujoči ostali.

Francis Jammes:

Rožni venec v solncu

- Da, zate!
- Kdo jo je pa prinesel?
- Stara žena.
- Kakšna stara žena?
- Stara žena.
- Kaj hočete reči? Kakšna je ta košara?
- O, draga moja, me smo se tako smejale, da nismo imele časa, da bi si natančneje ogledale to košaro. Samo to vem, da je taka kot jerbas, v katerih se razpošiljajo ostrige, in da je zaprta z žabico.

— Prinesite mi takoj to košaro! je vzkliknila Dominika. Videti hočem, če ni morda gramofon notri.

— Draga hčerka, na to boš pa že počakala do konca obeda. Če si kupila gramofon, ga boš lahko pustila igrati pozneje, to pa tem bolj, ker pride admiral danes zvečer k nam, pa mu boš lahko predvajala vse tiste plošče, ki jih tako rad posluša.

Toda Dominika je bila nestrpna. Pravkar je bil prišel vratar gor in čulo se je v sobo, kako se na glas pogovarja s služabnikom.

— Tiho! je vzkliknila Dominika. Poslušajte!

— Povem vam, da je v košari otrok, je kričal stari vratar. Otrok, ali me razumete?

Mati je komaj pomirila družbo, zakaj vsi so se na glas krohotali, ko so začuli ta razgovor.

Dejala je:

— Kaj je s tem? Treba je že vendar enkrat končati to zadevo!

In dejala je slugi:

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je naša ljubljena soproga, mati, sestra, teta itd., gospa

MARIJA BABNIK

trgovka, gostilničarka in posestnica

dne 13. avgusta 1929 ob 22, po dolgi in mučni bolezni, v 58. letu starosti, previdena s tolažili za umirajoče za vedno zapustila.

Pogreb nepozabne se bo vršil v četrtek dne 15. avgusta t. l. ob 6 zvečer iz Fužin na pokopališče v Dev. Mar. v Polju.

Svete maše se bodo brale v Dev. Mar. v Polju.

Ljubljana - Fužine, dne 14. avgusta 1929.

JOSIP BABNIK, soproga. - JOSIP, RUDOLF, sinova. - ANGELA, hčerka. - ANA SUHADOLNIK, sestra. - JERNEJ HLEBŠ, brat — ter ostelo sorodstvo.

Darujte vsaj dinar
za „Slovensko Stražo“

PUTNIK

Društvo za promet potnikov in turistov v kraljevini SHS, Beograd, — razpisuje

Natečaj za izdelavo umetniških reklamnih plakatov naše domovine v barvi za propagando našega turizma v inozemstvu.

Izdelati se imajo sledeči tipični motivi iz glavnih tujsko-prometnih predelov naše domovine ter pri tem vpoštevati njihovo karakteristično obilježje:

1. Bosna (Orient — narodne noše);
2. Dalmacija (tropska vegetacija — arhitektura — morje);
3. Hrvatska (Plitvice — prirodni pojavi);
4. Južna Srbija (zadužbine, arhitektura — narodne noše);
5. Slovenija (Bled — jezera in alpski motivi).

Plakati so lahko izdelani na katerikoli način, pripravi pa morajo biti za reprodukcijo v barvi. Format originala mora biti 65 x 95, pri čemur zgoraj okoli 10 cm, a spodaj 20 cm, za napise in tekst.

Vposlane načrte bo pregledala posebna ocenjevalna komisija ter se bo prvih pet načrtov, ki bodo ocenjeni kot najboljši, odkupilo z vsemi pravicami, s sledečimi nagradami:

1. 5000 Din; 2. 2500 Din; 3. 2000 Din;
4. 1500 Din; 5. 1000 Din.

Za ostale načrte si »Putnik« *pridržava pravico odkupa po svobodni pogodbi. Načrte je treba vposlati najkasneje*

do 15. septembra t. l.

»PUTNIK« *u v Ljubljani, Dunajska c. 1.*

Kameninaste cevi

dobavlja vsako množino

Material d. z o. z., Ljubljana
Dunajska cesta 36 — Telefon 27-16

Opozorjamo na „Mali oglasnik“
v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

PRESKRBA Z VODO

samo z

GANZ-ovimi

sesalkami

za hišno

uporabo

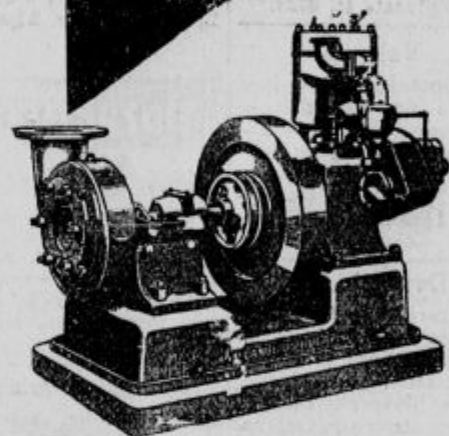

ELEKTRO SESALKE
MOTORNE SESALKE

Jugoslavensko
GANZ D. D.

BEOGRAD
Karadjordjeva ulica 75
Telefon 23-90. 44-33

ZAGREB
Draškovičeva ulica 27
Telefon 55-87

Slekla je dečku umazane cunje, umila in obrisala ga je ter ga vsa srečna gledala.

Njena mati, ki ni bila ravno energična in se je udajala vsem čudnim idejam Dominike, si je upala samo še sledeče:

»Zdi se mi, da bi bilo najbolje, da bi spravili tega otroka v pralnico, dokler ne pride policija ponj.«
»Policija?« *se je jezila Dominika. »Kaj je ta otrok vplnil k nam kot kakšen oborožen ropar?«*

»V pralnici je toliko paketov, da za otroka ni prostora,« *je ugovarjal služabnik, ki si ni upal reči drugega.*

»Ker je tako, je odgovorila Dominika, bom pa odnesla tega svojega ljubega sinčka v kopalnico. Prižgite takoj plin, da ga skupljem. Joj kako ga zebe, mama, le poglej, kako srčkano kremži obraz!«

Tu je vstopil admiral, Dominikin stari stric. Imel je lepe bele lase in brke. Izpod gostih namršnenih obrvi so se blestele njegove ostre oči in veselo je gledal Dominiko, ki je zavijala otroka v šal. Ta stari mornar je ljubil Dominiko bolj kot pa svojo lastno hčerko. Bil je dovteten za vse njene izrednosti in vpostavil jo je za dedinjo. Obadva sta imela isto energično, a milo naravo.

Admiral je stopil k Veroniki in jo vprašal:

»Koliko si pa dala za tega otroka?«

Veronika mu je povedala celo zgodbo ter še Stari mornar je vtaknil po večerji svojo pipo v žep, objel pri odhodu Veroniko ter dejal:

»Kar nič se ne razburjaj. Storil bom vse potrebno, da se pri oblasteh uredi zadeva s tem otrokom, ki ga bomo dali pogojno krstiti pojutrišnjem ter ga priporočili zaščiti Naše ljube Gospe.«